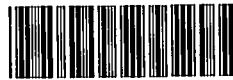

13880

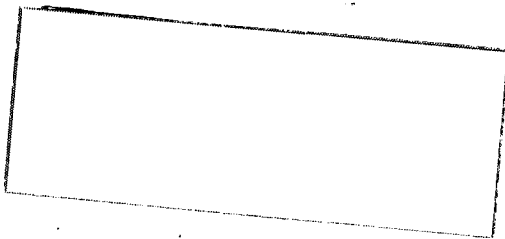
การศึกษาและวิเคราะห์ผลการดำเนินงานของ สหกรณ์การเกษตรศรีประจันต์ จำกัด
อำเภอศรีประจันต์ จังหวัดสุพรรณบุรี

T097175

โดย

อภิชาติ เกษปรีชา

ปัญหาพิเศษนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาลัทธิเศรษฐกิจเกษตรกรรม

ภาควิชาบริหารธุรกิจเกษตร คณะเทคโนโลยีการเกษตร

สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้า วิทยาเขตเจ้าคุณทหาร ลาดกระบัง

พ.ศ.

@2527

พ.ศ. ๒๕๒๘

๒๕๒๘

เลขหมู่.....

เลขทะเบียน..... 97175

วันเดือนปี.....

สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้า วิทยาเขตเจ้าคุณทหาร ลาดกระบัง

ภาควิชาบริหารธุรกิจเกษตร คณะเทคโนโลยีการเกษตร

ปัญหาพิเศษ

ของ

นายอภิชาติ เคนปรีชา

เรื่อง

การศึกษาและวิเคราะห์ผลการดำเนินงานของ สหกรณ์การเกษตรศรีประจันต์ จำกัด

อำเภอศรีประจันต์ จังหวัดสุพรรณบุรี

ได้รับการตรวจสอบและอนุมัติให้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาลักสูตร

วท.บ. (บริหารธุรกิจเกษตร)

เมื่อวันที่ ๒๔ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๒๔

อาจารย์ที่ปรึกษาปัญหาพิเศษ

.....
.....

(อาจารย์เสาวรีย์ ตะโพนทอง)

กรรมการปัญหาพิเศษ

.....
.....

(อาจารย์วิเชษฐ์ มณีรัตน์)

หัวหน้าภาควิชา

.....
.....

(อาจารย์บรรเลง ศรีพิทักษ์)

๒พ.
@252๗
๑๕๒๑

คำนิยม

ปัญหาพิเศษฉบับนี้ สำเร็จเรียบร้อยได้ด้วยความกรุณาในการให้คำแนะนำ
พร้อมกับความช่วยเหลือจากท่านอาจารย์เสาวรีย์ ตะโพนทอง ซึ่งเป็นอาจารย์ที่ปรึกษา
ปัญหาพิเศษและช่วยตรวจทานแก้ไขข้อผิดพลาดต่าง ๆ พร้อมกับอาจารย์วิเชษฐ มณีรัตน์
ซึ่งได้ให้คำปรึกษาแนะนำเกี่ยวกับการวิเคราะห์ข้อมูล การจัดชั้นตอนข้อมูลให้ถูกต้อง
นอกจากนี้กระผมยังได้รับความช่วยเหลือทางด้านข้อมูลจากฝ่ายวิชาการ กรมส่งเสริม
สหกรณ์ และที่สำคัญก็คือ ได้รับข้อมูลจากสหกรณ์การเกษตรศรีประจันต์ จำกัด นอกจากนี้
ยังได้รับความช่วยเหลือเป็นอย่างดีจากคุณฐชาติ อินสว่าง ผู้จัดการสหกรณ์และเจ้าหน้าที่
ของสหกรณ์การเกษตรศรีประจันต์ จำกัด กระผมขอขอบพระคุณทุก ๆ ท่านไว้ ณ โอกาสนี้
ด้วย

อภิชาติ เกษปรีชา

มีนาคม ๒๕๒๕

คำนำ

ปัจจุบันนี้ เกษตรกรของไทย โดยเฉพาะในชนบทที่ห่างไกลจากความเจริญก้าวหน้า เกษตรกรจะถูกเอาเปรียบจากพ่อค้า คนกลางและพวกนายทุนเกือบจะทุก ๆ ด้านเท่าที่มองเห็นได้ชัดเจนในปัจจุบันนี้ก็คือ การเอาเปรียบด้านราคาผลผลิตเกษตร ทำให้เกษตรกรได้รับความเดือดร้อนเป็นอย่างมาก สหกรณ์การเกษตรเป็นหน่วยงานหนึ่งที่มีมุ่งจะขจัดปัญหาเหล่านี้ให้หมดไป ซึ่งขึ้นอยู่กับความร่วมมือจากสมาชิกของสหกรณ์การเกษตรแห่งนั้นมากน้อยเพียงใด ซึ่งถ้าสมาชิกสหกรณ์การเกษตรร่วมมือร่วมใจกันอย่างจริงจังแล้ว สหกรณ์การเกษตรก็จะเจริญรุดหน้าไปพร้อมกับนำเอาความอยู่ดี กินดีมาสู่สมาชิกอย่างแท้จริง

สหกรณ์การเกษตรศรีประจันต์ จำกัด เป็นสหกรณ์การเกษตรแห่งหนึ่งที่มีผลการดำเนินงานจนได้รับรางวัลสหกรณ์ดีเด่นประจำปี ๒๕๒๑ กระทั่งจึงได้นำผลการดำเนินงานนั้นมาศึกษาถึงความก้าวหน้าในการดำเนินงานว่ามีมากน้อยเพียงใด เพื่อที่จะได้เป็นแนวทางในการศึกษาและปฏิบัติให้ตรงตามวัตถุประสงค์รวมทั้งนโยบายของสหกรณ์ต่อไป

อภิชาติ เศรษฐปริชา

มีนาคม ๒๕๒๔

สารบัญ

บทที่

หน้า

บทนำ	๑
ปัญหาที่เกษตรกรประสบอยู่โดยทั่วไป	๑
วิธีการแก้ปัญหาของเกษตรกร	๓
วัตถุประสงค์ของสหกรณ์การเกษตร	๔
๑ ความสำคัญในการศึกษา	๖
ความสำคัญของการวิจัย	๖
ปัญหาของการวิจัย	๗
วัตถุประสงค์ของการศึกษา	๘
ขอบเขตในการศึกษา	๘
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการศึกษา	๘
วิธีการศึกษา	๘
นิยามศัพท์	๑๑
ระยะเวลาในการศึกษา	๑๒
การตรวจเอกสาร	๑๒
ผลงานวิจัยที่มีลักษณะคล้ายคลึงกันและได้มีผู้ทำการศึกษาไว้บ้างแล้ว	๑๔
๒ สภาพทั่วไปของอำเภอสรีประจันต์	๑๗
ข้อมูลทั่วไป	๑๗
สภาพทางเศรษฐกิจ	๒๐
สภาพสังคม	๒๔
๓ ประวัติสหกรณ์การเกษตรศรีประจันต์ จำกัด	๒๗
การดำเนินงานของสหกรณ์ในปี ๒๕๑๔ จำแนกออกได้	
สมาชิกภาพและกลุ่มสมาชิก	๒๗

สารบัญ

บทที่

หน้า

ทุนเรือนหุ้น	๒๔
เงินสำรอง	๒๔
ทุนอื่น ๆ	๒๔
เงินรับฝาก	๒๔
แหล่งเงินทุนของสหกรณ์	๒๔
การให้เงินกู้แก่สมาชิก	๓๑
เงินกู้ระยะสั้น	๓๒
เงินกู้ระยะปานกลาง	๓๓
รายได้และค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานของสหกรณ์	๓๓
การดำเนินธุรกิจด้านอื่น	๓๔
การดำเนินงานทั่วไป	๓๔
คณะกรรมการดำเนินงาน	๓๖
การจัดสร้างสำนักงาน	๓๖
การดำเนินงานของสหกรณ์ในปี ๒๕๒๔ จำแนกออกได้	
สมาชิกภาพและกลุ่มสมาชิก	๓๗
ทุนเรือนหุ้น	๓๔
เงินสำรอง	๓๔
ทุนอื่น ๆ	๓๔
เงินรับฝาก	๓๔
แหล่งเงินทุนของสหกรณ์	๔๐
การให้เงินกู้แก่สมาชิก	๔๑
สรุปการให้เงินกู้แก่สมาชิก	๔๑
การดำเนินธุรกิจด้านอื่น ๆ	๔๑
กำไรสุทธิประจำปี	๔๒

สารบัญ

บทที่

หน้า

	คณะกรรมการดำเนินงาน	๔๒
	โครงสร้างสหกรณ์การเกษตรศรีประจันต์ จำกัด	๔๔
๔	การวิเคราะห์ผลการดำเนินงานของสหกรณ์การเกษตรศรีประจันต์ จำกัด ระหว่างปี พ.ศ. ๒๕๑๔ - ๒๕๒๔	๔๕
	ผลการดำเนินงานในรอบ ๗ ปีที่ผ่านมา	๔๕
	สมาชิกภาพและกลุ่มสมาชิก	๕๐
	ทุนดำเนินงานของสหกรณ์	๕๐
	แหล่งเงินทุนของสหกรณ์	๕๒
	การให้เงินกู้แก่สมาชิก	๕๔
	การวิเคราะห์โดยวิธีทางสถิติ (Statistic Method)	๗๕
	การวิเคราะห์แนวโน้มรายได้	๗๖
	การพยากรณ์รายได้ของสหกรณ์การเกษตรศรีประจันต์ จำกัด ปี พ.ศ. ๒๕๒๕ - ๒๕๓๐	๗๗
	การวิเคราะห์แนวโน้มรายจ่าย ปี ๒๕๑๔ - ๒๕๒๔	๘๑
	การพยากรณ์รายจ่ายในปี ๒๕๒๕ - ๒๕๓๐	๘๑
	การวิเคราะห์แนวโน้มทรัพย์สิน ปี ๒๕๑๔ - ๒๕๒๔	๘๑
	การพยากรณ์ทรัพย์สิน ในปี ๒๕๒๕ - ๒๕๓๐	๘๑
	การวิเคราะห์แนวโน้มหนี้สิน ปี ๒๕๑๔ - ๒๕๒๔	๘๖
	การพยากรณ์หนี้สินในปี ๒๕๒๕ - ๒๕๓๐	๘๖
	การวิเคราะห์แนวโน้มกำไรสุทธิปี ๒๕๑๔ - ๒๕๒๔	๘๖
	การพยากรณ์กำไรสุทธิในปี ๒๕๒๕ - ๒๕๓๐	๘๗
	ใช้อัตราส่วนทางการเงินเป็นเครื่องมือและหลักเกณฑ์การประเมิน- ข้อดีข้อเสียในการดำเนินงาน	๘๒

สารบัญ

บทที่

หน้า

ผลตอบแทนเงินลงทุน (Return on investment)	๘๒
อัตราผลตอบแทนจากการใช้ทรัพย์สิน (Return on Assets)	๘๒
อัตราการหมุนเวียนของทรัพย์สินทั้งสิ้น (Total Assets turnover)	๘๘
อัตราผลตอบแทนในการดำเนินงานของสหกรณ์การเกษตร-ศรีประจันต์ จำกัด	๘๖
อัตรากำไรสุทธิ	๘๖
อัตราส่วนผลตอบแทนต่อส่วนของผู้ถือหุ้น	๘๘
การมีฐานะทางการเงินที่มั่นคง	๑๐๐
อัตราส่วนทุนดำเนินงานหรือทุนหมุนเวียน (Working Capital or Current Ratio)	๑๐๐
อัตราส่วนระหว่างหนี้สินและทุน (Debt Ratio or Equity Ratio)	๑๐๒
อัตราส่วนระหว่างทรัพย์สินต่อหนี้สิน	๑๐๘
๕ ปัญหาและข้อเสนอแนะ	๑๐๖
ปัญหาและข้อเสนอแนะทางด้านการสมาชิก	๑๐๖
ปัญหาและข้อเสนอแนะด้านสหกรณ์	๑๐๗
บรรณานุกรม	๑๑๐
ภาคผนวก	๑๑๒
ภาคผนวก ๑ การวิเคราะห์แนวโน้มรายได้ ปี ๒๕๑๔-๒๕๒๘	
ด้วย เครื่องไมโครคอมพิวเตอร์	๑๑๓

สารบัญ

บทที่

หน้า

ภาคผนวก ๒ การวิเคราะห์แนวโน้มรายจ่ายปี ๒๕๑๔-๒๕๒๔ ด้วยเครื่องไมโครคอมพิวเตอร์ (Micro - Computer)	๑๑๘
ภาคผนวก ๓ การวิเคราะห์แนวโน้มทรัพย์สินปี ๒๕๑๔-๒๕๒๔ ด้วยเครื่องไมโครคอมพิวเตอร์ (Micro - Computer)	๑๑๘
ภาคผนวก ๔ การวิเคราะห์แนวโน้มหนี้สิน ปี ๒๕๑๔-๒๕๒๔ ด้วยเครื่องไมโครคอมพิวเตอร์ (Micro - Computer)	๑๑๖
ภาคผนวก ๕ การวิเคราะห์แนวโน้มกำไรสุทธิปี ๒๕๑๔-๒๕๒๔ ด้วยเครื่องไมโครคอมพิวเตอร์ (Micro - Computer)	๑๑๗

สารบัญตาราง

ตารางที่		หน้า
๑	แสดงสถิติข้อมูลทางด้านการผลิตของอำเภอศรีประจันต์ จำกัด	๒๓
๒	แสดงรายได้ รายจ่าย กำไรสุทธิ ปี พ.ศ. ๒๕๑๔-๒๕๒๔	๔๗
๓	เปรียบเทียบความเจริญก้าวหน้าการดำเนินงานของสหกรณ์ การเกษตรศรีประจันต์ จำกัด	๔๘
๔	แสดงทุนดำเนินงานของสหกรณ์การเกษตรศรีประจันต์ จำกัด ปี พ.ศ. ๒๕๑๔-๒๕๒๔	๕๑
๕	แสดงแหล่งเงินทุนของสหกรณ์การเกษตรศรีประจันต์ จำกัด	๕๓
๖	แสดงปริมาณเงินที่ให้สมาชิกกู้ยืมระหว่างปี แยกตามประเภทเงินกู้ ปี ๒๕๑๔-๒๕๒๔	๕๔
๗	แสดงปริมาณการชำระคืนเงินกู้ยืมระหว่างปี แยกตามประเภท ปี ๒๕๑๔-๒๕๒๔	๕๖
๘	แสดงเงินกู้คงเหลือของสมาชิกแยกตามประเภทปี ๒๕๑๔-๒๕๒๔	๕๗
๘	แสดงปริมาณการชำระคืนเงินกู้ของสมาชิกรวมตั้งแต่ต้นแยกตาม ประเภทเงินกู้ปี ๒๕๑๔-๒๕๒๔	๕๘
๑๐	แสดงปริมาณเงินกู้อวมตั้งแต่ต้นของสมาชิกแยกตามประเภทเงินกู้ ปี ๒๕๑๔-๒๕๒๔	๕๘
๑๑	แสดงจุดมุ่งหมายของเงินกู้อะยะสั้น (ไม่เกิน ๖ เดือน)	๖๐
๑๒	แสดงจุดมุ่งหมายของเงินกู้อะยะปานกลาง (๓ ปี)	๖๐
๑๓	แสดงการฝากเงินของสหกรณ์การเกษตรศรีประจันต์ จำกัด แยกตามประเภทปี ๒๕๑๔-๒๕๒๔	๖๑
๑๔	แสดงทรัพย์สินของสหกรณ์การเกษตรศรีประจันต์ จำกัด ปี พ.ศ. ๒๕๑๔-๒๕๒๔	๖๒
๑๕	แสดงหนี้สินและทุนของสหกรณ์การเกษตรศรีประจันต์ จำกัด ปี พ.ศ. ๒๕๑๔-๒๕๒๔	๖๔

สารบัญตาราง

ตารางที่		หน้า
๑๖	แสดงธุรกิจการขาย ของสหกรณ์การเกษตรศรีประจันต์ จำกัด ปี พ.ศ. ๒๕๑๔-๒๕๒๔	๖๖
๑๗	แสดงธุรกิจการซื้อ ของสหกรณ์การเกษตรศรีประจันต์ จำกัด ปี พ.ศ. ๒๕๑๔-๒๕๒๔	๖๗
๑๘	แสดงรายได้ของสหกรณ์การเกษตรศรีประจันต์ จำกัด แยกตาม ประเภทการดำเนินงาน ปี พ.ศ. ๒๕๑๔-๒๕๒๔	๖๘
๑๙	แสดงรายจ่ายของสหกรณ์การเกษตรศรีประจันต์ จำกัด แยกตาม ประเภทปี พ.ศ. ๒๕๑๔-๒๕๒๔	๗๑
๒๐	แสดงแนวโน้มรายได้ของสหกรณ์การเกษตรศรีประจันต์ จำกัด ปี ๒๕๑๔-๒๕๒๔ และภาพากรณรายได้ในปี ๒๕๒๕-๒๕๓๐	๗๘
๒๑	แสดงแนวโน้มรายจ่ายของสหกรณ์การเกษตรศรีประจันต์ จำกัด ปี ๒๕๑๔-๒๕๒๔ และภาพากรณของรายจ่ายปี ๒๕๒๕-๒๕๓๐	๘๒
๒๒	แสดงค่าแนวโน้มทรัพย์สินของสหกรณ์การเกษตรศรีประจันต์ จำกัด ปี ๒๕๑๔-๒๕๒๔ และภาพากรณของทรัพย์สินปี ๒๕๒๕-๒๕๓๐	๘๔
๒๓	แสดงค่าแนวโน้มหนี้สินของสหกรณ์การเกษตรศรีประจันต์ จำกัด ปี ๒๕๑๔-๒๕๒๔ และภาพากรณของหนี้สินปี ๒๕๒๕-๒๕๓๐	๘๘
๒๔	แสดงค่าแนวโน้มกำไรสุทธิของสหกรณ์การเกษตรศรีประจันต์ จำกัด ปี ๒๕๑๔-๒๕๒๔ และภาพากรณของกำไรสุทธิปี ๒๕๒๕-๒๕๓๐	๙๐
๒๕	แสดงอัตราการตอบแทนการไร่ทรัพย์สินของสหกรณ์การเกษตร ศรีประจันต์ จำกัด ปี พ.ศ. ๒๕๑๔-๒๕๒๔	๙๓
๒๖	แสดงอัตราการหมุนเวียนของทรัพย์สินทั้งสิ้นของสหกรณ์การเกษตร ศรีประจันต์ จำกัด ปี พ.ศ. ๒๕๑๔-๒๕๒๔	๙๕
๒๗	แสดงอัตรากำไรสุทธิของสหกรณ์การเกษตรศรีประจันต์ จำกัด ปี พ.ศ. ๒๕๑๔-๒๕๒๔	๙๗

สารบัญตาราง

ตารางที่		หน้า
๒๘	แสดงอัตราส่วนผลตอบแทนต่อส่วนของผู้ถือหุ้นของสหกรณ์การเกษตร ศรีประจันต์ จำกัด ปี พ.ศ. ๒๕๑๔-๒๕๒๔	๘๘
๒๙	แสดงอัตราส่วนทุนหมุนเวียนของสหกรณ์การเกษตรศรีประจันต์ จำกัด ปี พ.ศ. ๒๕๑๔-๒๕๒๔	๑๐๑
๓๐	แสดงอัตราส่วนระหว่างหนี้สินและทุนของสหกรณ์การเกษตร- ศรีประจันต์ จำกัด ปี พ.ศ. ๒๕๑๔-๒๕๒๔	๑๐๓
๓๑	แสดงอัตราส่วนระหว่างทรัพย์สินต่อหนี้สินของสหกรณ์การเกษตร- ศรีประจันต์ จำกัด ปี พ.ศ. ๒๕๑๔-๒๕๒๔	๑๐๕

สารบัญภาพ

ภาพที่		หน้า
๑	แผนที่อำเภอศรีประจันต์ โดยสังเขป	๒๖
๒	โครงสร้างสหกรณ์การเกษตรศรีประจันต์ จำกัด	๔๔
๓	แสดงภาพแนวโน้มรายได้ ปี ๒๕๑๔-๒๕๓๐ และรายได้จริง ปี ๒๕๑๔-๒๕๒๔	๔๐
๔	แสดงภาพแนวโน้มรายจ่าย ปี ๒๕๑๔-๒๕๓๐ และรายจ่ายจริง ปี ๒๕๑๔-๒๕๒๔	๔๓
๕	แสดงภาพแนวโน้มทรัพย์สิน ปี ๒๕๑๔-๒๕๓๐ และทรัพย์สินจริง ปี ๒๕๑๔-๒๕๒๔	๔๕
๖	แสดงภาพแนวโน้มหนี้สิน ปี ๒๕๑๔-๒๕๓๐ และหนี้สินจริง ปี ๒๕๑๔-๒๕๒๔	๔๘
๗	แสดงภาพแนวโน้มกำไรสุทธิ ปี ๒๕๑๔-๒๕๓๐ และกำไรสุทธิจริง ปี ๒๕๑๔-๒๕๒๔	๕๑

บทนำ

ประเทศไทยเป็นประเทศเกษตรกรรม ประชาชนส่วนใหญ่มีอาชีพในการทำนา ทำไร่ จึงนับว่าอาชีพเกษตรกรรมมีความสำคัญต่อประเทศเป็นอย่างยิ่ง ดังนั้น สิ่งที่สำคัญในการพัฒนาประเทศก็คือ เกษตรกรจะต้องมีการปรับปรุงฐานะความเป็นอยู่ของตนให้ดีขึ้น โดยวิธีช่วยตัวเอง และช่วยเหลือซึ่งกันและกันเป็นหมู่คณะ ตลอดจนการช่วยเหลือจากรัฐบาล โดยทั่วไปแล้วเกษตรกรจะมีความต้องการเหมือน ๆ กัน เช่น ต้องการที่ดินทำกิน เป็นของตนเอง ต้องการมีเงินทุนสำหรับใช้จ่ายในการประกอบอาชีพการดำรงชีวิต ต้องการให้ผลผลิตต่อไร่สูง ต้องการขายผลผลิตในราคาที่เป็นธรรม ต้องการให้บุตรหลานได้รับการศึกษาที่ดี ตลอดจนต้องการให้ชีวิตและทรัพย์สินได้รับความปลอดภัย แต่เกษตรกรมักจะไม่ได้รับความต้องการเหล่านี้ครบถ้วน เพราะมีปัญหามากมายหลายด้านที่จะต้องแก้ไขปรับปรุง ถ้าสามารถแก้ไขได้มากเพียงไร การทำกินของ เกษตรกรแต่ละรายก็จะได้ผลดีขึ้นเพียงนั้น ฉะนั้น จึงน่าจะพิจารณาว่าปัญหาที่สำคัญนั้นมีอะไรบ้าง และจะมีวิธีการแก้ไขได้อย่างไร

โดยทั่วไปแล้ว การเกษตรในประเทศไทยเรายังคงอาศัยดินฟ้าอากาศตามธรรมชาติอยู่มาก ถ้าปีใดฝนแล้งหรือน้ำท่วม พืชผลในไร่นาเสียหาย เกษตรกรก็จะประสบความเดือดร้อน ซึ่งปัญหาเหล่านี้ยากที่จะแก้ไข แต่รัฐบาลก็ได้พยายามช่วยเหลือโดยขยายการชลประทาน การทำฝนหลวง และการบรรเทาทุกข์ตามความจำเป็นอยู่แล้ว

ปัญหาที่เกษตรกรประสบอยู่โดยทั่ว ๆ ไปมีดังต่อไปนี้

๑. ปัญหาขาดแคลนเงินทุน เกษตรกรส่วนมากไม่มีเงินทุนของตนเองเพียงพอในการประกอบอาชีพต้องกู้ยืมจากพ่อค้าหรือนายทุนในท้องถิ่น ซึ่งต้องเสียดอกเบี้ยแพงมาก ถ้าปีใดการทำกินไม่ได้ผล ไม่สามารถชำระหนี้ได้ตามกำหนด ก็อาจต้องสูญเสียไร่นาให้แก่เจ้าหนี้ ฉะนั้นการได้รับความช่วยเหลือในเรื่องเงินทุนจากแหล่งที่เหมาะสมจึงจำเป็นแก่อาชีพของเกษตรกรที่มีรายได้น้อย และเป็นอย่างมาก
๒. ปัญหาขาดแคลนที่ดินทำกิน เกษตรกรบางรายมีที่ดินทำกินน้อยเกินไป และบางรายก็ไม่มีที่ดินทำกินเป็นของตนเอง ต้องเช่าที่ดินผู้อื่นทำกินโดยเสียด่าเช่าแพงทำให้มีรายได้น้อยไม่เพียงพอแก่การครองชีพ มีภาระหนี้สิน และมีฐานะยากจน ฉะนั้นการช่วยเหลือในเรื่องที่ดินทำกินที่เหมาะสม จึงเป็นเรื่องสำคัญสำหรับเกษตรกร เช่นเดียวกัน

๓. ปัญหาขาดประสิทธิภาพในการผลิต เกษตรกรขาดความรู้ในด้านการใช้วิธีการผลิตสมัยใหม่ การชลประทาน และการบำรุงรักษาที่ดิน ตลอดจนการจัดการยังไม่ดีพอ ทำให้ได้รับผลผลิตต่ำและมีรายได้น้อย

๔. ปัญหาการตลาด การตลาดเป็นเรื่องสำคัญมาก แม้ว่าเกษตรกรบางรายจะเป็นผู้ผลิตที่มีความสามารถสูงก็ตาม หากขายพืชผลได้ราคาต่ำเกินไปแล้ว ก็ไม่มีรายได้พอที่จะยกฐานะความเป็นอยู่และขยายการทำกินได้ เกษตรกรส่วนมากมักขายผลิตผลได้ราคาต่ำ เพราะมีความจำเป็นต้องรีบขายเมื่อเก็บเกี่ยวเสร็จ ต่างคนต่างแย่งกันขาย เพื่อจะได้เงินไปใช้จ่ายในการครองชีพที่จำเป็น ตลอดจนหนี้สินที่ถึงกำหนดชำระ ชำยังถูกพ่อค้าคนกลางกดราคา และเอารัดเอาเปรียบด้วยวิธีการต่าง ๆ เพราะพ่อค้ามีทุนรอนและมีความชำนาญทางการค้ามากกว่า หากเกษตรกรรวบรวมผลิตผลขายเป็นจำนวนมาก ก็จะได้ราคาสูง เพราะมีอำนาจต่อรองราคาสูงขึ้น และมีทางเลือกตลาดได้กว้างขวางขึ้นด้วย

อนึ่ง เมื่อพืชผลมีปริมาณมากเกินความต้องการของตลาดท้องถิ่น ราคาจะตกต่ำแต่ถ้ามีโรงงานแปรรูปเป็นของเกษตรกรส่วนรวม ทำหน้าที่แปรรูปผลิตผลให้อยู่ในสภาพไม่เน่าเสียง่าย หรือตรงตามความต้องการของตลาด ก็อาจช่วยพยุงราคาพืชผลไว้ได้ และผลประโยชน์จะตกแก่เกษตรกรผู้ผลิต

๕. ปัญหาทางสังคม ปัญหาต่าง ๆ ข้างต้น เป็นปัญหาทางเศรษฐกิจ การแก้ไขปัญหาดังกล่าวให้ได้ผลอย่างจริงจัง นอกจากทางราชการให้การสนับสนุนแล้ว เกษตรกรจะต้องช่วยตนเองและช่วยเหลือซึ่งกันและกัน เป็นหมู่คณะอีกด้วย จะเห็นได้ว่า เกษตรกรที่มีความประพฤติดี ชยันต์แข็ง ซื่อสัตย์สุจริต รู้จักประหยัดและเก็บออมทรัพย์ ตลอดจนชวนช่วยนำความรู้ในการเกษตรไปประกอบอาชีพ ย่อมเป็นผู้สมควรจะได้รับการช่วยเหลือต่าง ๆ เช่น ได้รับสินเชื่อ ใ้มีที่ดินทำกินและได้รับการส่งเสริมให้มีประสิทธิภาพในการผลิตเพิ่มขึ้น ตลอดจนเรื่องการตลาดด้วย

ในทางตรงกันข้ามผู้ที่บกพร่องในความประพฤติและศีลธรรมอันดี เช่น เป็นผู้ที่เกี่ยวข้องการงานมีนิสัยคดโกง สรุ่ยสุราย ลุ่มหลงทางอบายมุข โดยชอบเล่นการพนัน และเสพสุรายาเมาเป็นประจำนั้น เป็นผู้ที่ไม่รู้จักช่วยตนเองทำให้ขาดความไว้วางใจจากสังคมไม่สามารถเข้าร่วมกลุ่มกับเพื่อนบ้านทั้งหลาย เพื่อทำงานช่วยเหลือซึ่งกันและกันได้ ทั้งนี้ย่อมขาดประโยชน์ที่ควรได้รับจากหมู่คณะในการแก้ปัญหาดังต่าง ๆ

วิธีแก้ปัญหของเกษตรกร ที่เห็นว่าได้ผลมีอยู่ ๒ วิธีด้วยกัน คือ

๑. การช่วยเหลือตนเอง โดยทำตามคำสอนของพระพุทธเจ้า ที่กล่าวไว้ว่า "อิตฺตาคหิ อิตฺตโน นาโถ" แปลว่า "ตนเป็นที่พึ่งแห่งตน" กล่าวคือ ก่อนที่จะให้คนอื่นมาช่วยแก้ไขปัญหาความเดือดร้อนต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นนั้น ตนเองจะต้องช่วยเหลือตนเองก่อนเสมอ ด้วยการปฏิบัติ ดังนี้

๑.๑ ต้องมีความมานะ พยายามประกอบอาชีพที่สุจริต ขยายการประกอบอาชีพรู้จักปรับปรุงวิธีการดำเนินชีวิตของตนและครอบครัวให้ก้าวหน้ายิ่งขึ้น พยายามเพิ่มผลผลิตให้มากขึ้น ไม่พยายามสร้างหนี้สินให้แก่ตนเอง แก่ครอบครัว และญาติพี่น้อง

๑.๒ ต้องมีความอดทนในการประกอบอาชีพ หนักเอาเบาสู้ ไม่ฉาบฉวยทำอะไรทำจริง ไม่เป็นคนฟุ้งเฟ้อ มีใจมุ่งมั่นบากบั่นที่จะทำงานอย่างเต็มความสามารถ

๑.๓ ต้องมีความขยันขันแข็งในการประกอบอาชีพ ไม่ปล่อยให้เวลาหมดไปโดยเปล่าประโยชน์ รู้จักขวนขวายหาสิ่งที่จะเพิ่มพูนความรู้และประสบการณ์ ในการประกอบอาชีพ เพื่อส่งเสริมฐานะความเป็นอยู่ของตนและครอบครัวไม่เป็นคนนิ่งकुตาย เกียจคร้าน

๑.๔ ต้องรู้จักประหยัดรู้จักอดออม สะสมทรัพย์เงินทองที่หามาได้ รู้จักใช้จ่ายในสิ่งที่จำเป็นต่อการดำรงชีพ ไม่ทำตัวฟุ้งเฟ้อ สรุยสุราย

๒. การช่วยเหลือซึ่งกันและกันโดยอาศัยกลุ่ม วิธีนี้ทำได้โดยการนำหรือชี้แจงชักชวนบุคคลที่ประสบปัญหาความเดือดร้อนอย่างเดียวกัน มีภูมิลำเนาอยู่ในท้องถิ่นเดียวกันหรือตั้งบ้านเรือนอยู่ใกล้กัน มาตั้งเป็นกลุ่มขึ้น

จากนั้น ให้บุคคลที่อยู่ในกลุ่ม ซึ่งเรียกว่า สมาชิกของกลุ่ม เลือกตั้งตัวแทนขึ้นมาหนึ่งคน ทำหน้าที่เป็นประธานกลุ่ม กลุ่มอาจกำหนดให้สมาชิกมาประชุมปรึกษาหารือกันตามความจำเป็น โดยประธานกลุ่มจะเป็นประธานที่ประชุม และจะเป็นผู้สอบถามความต้องการของสมาชิกว่า ใครมีปัญหาหรือมีความต้องการให้กลุ่มช่วยเหลือในเรื่องใดก็เสนอต่อที่ประชุม ซึ่งในระยะแรก ๆ กลุ่มอาจช่วยเหลือในด้านการเงินแก่สมาชิกไม่ได้เพราะยังไม่มีทุนเพียงพอ แต่กลุ่มก็จะพิจารณาให้ความช่วยเหลือตามความสามารถ เช่น ขอแรงให้สมาชิกในกลุ่มรวมแรง รวมใจกันขุดบ่อน้ำในหมู่บ้าน เป็นต้น คนในหมู่บ้านก็จะมินำให้

ด้วยวิธีร่วมมือกัน การช่วยเหลือซึ่งกันและกันย่อมก่อให้เกิดพลังของกลุ่มขึ้น นอกจากนี้ เมื่อสมาชิกในกลุ่มมีปัญหาอื่น ๆ กลุ่มก็อาจใช้วิธีร่วมกันช่วยเหลือซึ่งกันและกันแก้ไขปัญหาของสมาชิกแต่ละคนให้สำเร็จลุล่วงไปได้เช่นกัน

ในกรณีที่กลุ่มมีสมาชิกเป็นจำนวนมาก อาจมีปัญหาเกี่ยวกับการปกครองของสมาชิก ดังนั้นกลุ่มก็ต้องกำหนดระเบียบวินัยขึ้นให้สมาชิกถือปฏิบัติ เพื่อให้เกิดความสามัคคีปรองดองกัน มีความเข้าใจซึ่งกันและกัน มีความเป็นระเบียบเรียบร้อย ง่ายต่อการควบคุมดูแลและป้องกัน การเอาวิธเอาเปรียบกันในหมู่สมาชิกในกลุ่มด้วยกัน ดังคำกล่าวของ นายชูยศ โอจงเพียร ผู้จัดการสหกรณ์การเกษตรศรีประจันต์ จำกัด สหกรณ์ดีเด่นประจำปี ๒๕๒๑ กล่าวไว้ว่า

"สหกรณ์จะประสบความสำเร็จได้ อยู่ที่ความเข้าใจของสมาชิกเป็นสำคัญ สมาชิกจะต้องเข้าใจว่าสหกรณ์เป็นของเขาไม่ใช่ของรัฐบาล เมื่อมีปัญหาเกิดขึ้นสมาชิกต้องช่วยกันแก้ก่อน คิดซัดจริง ๆ ถึงค่อยเป็นเรื่องที่ต้องขอความช่วยเหลือจากภายนอกต่อไป ถ้าสมาชิกไม่เข้าใจไม่รักดีต่อสหกรณ์และชาติอุดมการณ์ สหกรณ์ก็ไปไม่รอด"

วิธีการสหกรณ์การเกษตรเป็นนิติบุคคล โดยจดทะเบียนตามพระราชบัญญัติสหกรณ์ พ.ศ. ๒๕๑๑ และได้กำหนดวัตถุประสงค์ของสหกรณ์การเกษตรไว้ ๔ ประการ ได้แก่

- (๑) จัดหาทุนให้สมาชิกกู้ยืม เพื่อนำไปลงทุนประกอบอาชีพและใช้จ่ายในครอบครัว โดยคิดดอกเบี้ยในอัตราต่ำและเหมาะสม
- (๒) ส่งเสริมให้สมาชิกรู้จักการออมทรัพย์ โดยวิธีฝากเงินทั้งฝากประจำและฝากสะสม
- (๓) ช่วยเหลือสมาชิกในด้านการจัดหาวัสดุอุปกรณ์การเกษตร ตลอดจนสิ่งของอื่น ๆ ที่จำเป็นมาจำหน่ายแก่สมาชิกในราคายุติธรรม
- (๔) ช่วยเหลือสมาชิกในด้านการจำหน่ายผลผลิตของสมาชิกให้ได้ราคาดี ไม่ถูกกดราคาจากพ่อค้าคนกลาง โดยวิธีรวบรวมผลผลิตที่สมาชิกผลิตได้และติดต่อจำหน่ายให้แก่ผู้ซื้อเป็นจำนวนคราวละมาก ๆ ซึ่งทำให้ได้ราคาสูงกว่าสมาชิกจัดการขายกันเอง ทั้งยังเป็นธรรมในด้านการชั่ง ตวง วัด และคุณภาพและรวมทั้งการแปรรูปผลผลิตของสมาชิกอีกด้วย

- (๔) ส่งเสริมและเผยแพร่วิชาการเกษตรแผนใหม่แก่สมาชิก ทั้งนี้เพื่อให้สมาชิกสามารถลดต้นทุนการผลิตลงได้บ้าง และได้รับผลผลิตเพิ่มสูงขึ้น โดยวิธีการแนะนำพันธุ์พืชที่เหมาะสม แนะนำการไถพุ่มและยาปราบศัตรูพืช ตลอดจนเทคนิคในการผลิตค้ำเกษตรกรรมที่ทันสมัย

บทที่ ๑

ความสำคัญในการศึกษา

๑. ความสำคัญของการวิจัย

ปัจจุบันนี้คนที่อยู่ในสังคมต้องต่อสู้เพื่อความอยู่รอดของชีวิตเป็นจำนวนมาก เพราะผู้ประกอบการทั้งหลายไม่ได้คำนึงถึงประโยชน์ส่วนรวมเลย มีการเอาตัวเอาเปรียบผู้บริโภคร้ายด้วยวิธีการต่าง ๆ ซึ่งจะเห็นได้จากการขายสินค้าในราคาที่สูงมาก โดยเฉพาะสินค้าเกี่ยวกับการเกษตร ทำให้เกษตรกรได้รับความเดือดร้อนทั่วไป เมื่อเป็นเช่นนี้เกษตรกรจึงได้รวมตัวกันจัดตั้งสหกรณ์การเกษตรขึ้น โดยมีจุดประสงค์เพื่อช่วยเหลือซึ่งกันและกันให้ได้รับความเป็นธรรมในการซื้อเครื่องอุปโภคบริโภค โดยทางสหกรณ์การเกษตรจะจัดหาวัสดุอุปกรณ์ในการทำการเกษตรมาจำหน่ายให้แก่เกษตรกรในราคาที่ถูกลงกว่าท้องตลาดหรือราคาเดียวกันกับท้องตลาด แต่จะมีเงินปันผลจำนวนหนึ่งให้เมื่อวันสิ้นงวดบัญชี โดยมากจะกำหนดให้เป็นวันสิ้นเดือนมีนาคมของทุก ๆ ปี นอกจากนั้นยังรวบรวมสินค้าเกษตรเพื่อจำหน่ายให้แก่พ่อค้าใหญ่่อีกที่หนึ่ง เพื่อป้องกันปัญหาจากพ่อค้าคนกลางที่เป็นผู้กำหนดราคาสินค้าเกษตรและเมื่อจำหน่ายสินค้าเกษตรที่ได้มาจากสมาชิกไปแล้ว ถ้าหากมีกำไรก็จะนำกำไรมาแบ่งให้ตามจำนวนสินค้าที่นำมาให้ทางสหกรณ์จำหน่าย นอกเหนือจากเงินปันผลปลายปีวันสิ้นงวดบัญชีอีกด้วย

สหกรณ์การเกษตรที่จัดตั้งขึ้นจะเกี่ยวข้องกับบุคคลหลายฝ่ายซึ่งได้แก่ เจ้าหน้าที่ส่งเสริมสหกรณ์ คณะกรรมการดำเนินงานสหกรณ์ พนักงานสหกรณ์ ผู้จัดการสหกรณ์และที่สำคัญก็คือ สมาชิกสหกรณ์ ซึ่งการที่ธุรกิจของสหกรณ์จะดำเนินไปได้ด้วยดี สามารถอำนวยความสะดวกและประโยชน์ให้แก่สมาชิกได้ก็ขึ้น บุคคลทุกฝ่ายดังกล่าวมาแล้วข้างต้นนั้นจะต้องรู้ขอบเขตของหน้าที่และความรับผิดชอบตลอดจนจะต้องปฏิบัติงานให้สัมพันธ์กัน นอกจากนี้จะต้องมีความเข้าใจในหลักและวิธีการของสหกรณ์เป็นอย่างดี ซึ่งทั้งนี้ทั้งนั้นบุคคลทุกฝ่ายควรจะได้รับความรู้หรือการฝึกอบรมเป็นประจำ เพราะความรู้ความเข้าใจในเรื่องสหกรณ์มีความสำคัญต่อการดำเนินงานสหกรณ์เป็นอย่างมาก ดังที่ H. Ellier นักสหกรณ์ชาวสวีเดน ได้กล่าวถึงความสำคัญของเรื่องสหกรณ์ไว้ว่า

... ถ้าหากมีสหกรณ์ขึ้นใหม่โดยปราศจากเงินทุนอย่างพอเพียงในหมู่สมาชิก และเจ้าหน้าที่ของสหกรณ์ ซึ่งมีความรู้ความเข้าใจในเรื่องของสหกรณ์อย่างแจ่มแจ้งกับการจัดการสหกรณ์โดยมีทุนค่าเงินการอย่างพอเพียงแก่สมาชิกและเจ้าหน้าที่ของสหกรณ์ปราศจากความรู้ความเข้าใจในเรื่องของสหกรณ์แล้ว จากประสบการณ์ของข้าพเจ้าจะเลือกเอาประการแรก...

สหกรณ์การเกษตรศรีประจันต์ จำกัด จัดตั้งขึ้นมาตั้งแต่วันที่ ๑ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๑๙ โดยมีจุดมุ่งหมายเป็นแบบแผนประสงค์มีทั้งการให้สินเชื่อแก่เกษตรกร การให้ความรู้เกี่ยวกับการเกษตรและทางสหกรณ์แก่สมาชิกรวมทั้งเกษตรกรทั่ว ๆ ไป การขายหรือซื้อสินค้าเกษตรมาทั้งในรูปจำหน่ายและรับซื้อมาจำหน่าย และยังมีผู้ใดทำการวิจัยผลการดำเนินงานของสหกรณ์แห่งนี้ ดังนั้นกระผมผู้ทำการวิจัยซึ่งศึกษาเกี่ยวกับค่านี โดยตรงจึงมีความประสงค์ที่จะทำการวิจัยในเรื่องนี้

๒. ปัญหาของการวิจัย

สหกรณ์การเกษตรที่จัดตั้งขึ้นมักจะมีประสบปัญหาในด้านการดำเนินงาน เช่น สมาชิกสหกรณ์ คณะกรรมการดำเนินการ เจ้าหน้าที่ส่งเสริมสหกรณ์ พนักงานสหกรณ์ และผู้จัดการสหกรณ์ โดยอาจเนื่องมาจากสมาชิกของสหกรณ์ขาดความรู้ความเข้าใจในรูปของการดำเนินการสหกรณ์ โดยมุ่งจะต้องการเอาโรคเอาเปรียบสหกรณ์ เนื่องจากเห็นว่าสหกรณ์มีไรของตนเองเพียงคนเดียว นอกจากนี้ยังไม่ค่อยมีการชำระเงินต้นคืน จึงทำให้เกิดการขาดเงินทุนที่จะให้กู้ยืมในคราวต่อไป นอกจากนี้การขายผลผลิตเกษตรสมาชิกมักจะขายให้แก่ออกค้าคนกลางถึงแม้ว่าออกค้าคนกลางจะให้ราคาต่ำกว่าที่จริงแต่ให้เงินสดโดยที่ในการดำเนินการของสหกรณ์จะต้องรอเวลาสักกระยะหนึ่งจึงจะได้เงินสด เนื่องจากสหกรณ์ต้องรวบรวมผลผลิตแล้วนำไปขายให้แก่ออกค้าใหญ่อีกทีหนึ่ง และนอกจากนั้นรัฐบาลยังให้ความสำคัญต่อการส่งเสริมสหกรณ์น้อยไป จึงทำให้เกษตรกรขาดความรู้ในด้านนี้ ดังนั้นผู้ทำการวิจัยในเรื่องนี้จึงพยายามที่จะวิเคราะห์รายละเอียดการดำเนินงานของสหกรณ์ศรีประจันต์ จำกัด ให้ละเอียดที่สุดเท่าที่จะทำได้เพื่อที่จะได้เป็นประโยชน์ต่อสหกรณ์แห่งอื่น ๆ ที่จะนำผลจากการศึกษานี้ไปปรับใช้และอาจเป็นแนวทางในการปรับปรุงสหกรณ์แห่งที่ทำการศึกษานี้ด้วย

๓. วัตถุประสงค์ของการศึกษา

- ๑) เพื่อศึกษาลักษณะการดำเนินงานสหกรณ์การเกษตรศรีประจันต์ จำกัด
- ๒) เพื่อศึกษาเกี่ยวกับสถานการณ์ต่าง ๆ ของสหกรณ์การเกษตร เช่น จำนวนสมาชิก ทุนดำเนินงาน ทุนของสหกรณ์ทรัพย์สินและหนี้สิน รวมทั้งรายรับและรายจ่าย
- ๓) วิเคราะห์การดำเนินงานของสหกรณ์การเกษตรเพื่อทราบประสิทธิภาพในการจัดการเกี่ยวกับเป้าหมายในการดำเนินการด้านผลดอยแทนสินเชื่อ ประสิทธิภาพการให้สินเชื่อ ความมั่นคงทางด้านกำไรให้สินเชื่อหรือเงินกู้แก่สมาชิก
- ๔) เมื่อหาค่าแนวโน้มของทรัพย์สิน หนี้สิน รายได้ รายจ่ายและกำไรสุทธิของการดำเนินการของสหกรณ์การเกษตร
- ๕) เพื่อเป็นประโยชน์ในการปรับปรุง เช่น นำไปพิจารณาแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นขณะดำเนินการของสหกรณ์ หรือนำไปใช้กับสหกรณ์ที่จะจัดตั้งขึ้นใหม่ในอนาคต

๔. ขอบเขตในการศึกษา

วิเคราะห์ผลการดำเนินงานของสหกรณ์การเกษตรศรีประจันต์ จำกัด ในปี พ.ศ. ๒๕๑๘ - ๒๕๒๔ และเพื่อความสะดวกของการศึกษาจึงได้ทำการวิเคราะห์การดำเนินงานจนประสบผลสำเร็จและสามารถทำให้สมาชิกเข้ามาทำธุรกิจให้กับทางสหกรณ์มาก ซึ่งตามความเป็นจริงแล้ว จะต้องมียุทธศาสตร์อื่น ๆ เข้ามาเกี่ยวข้องอีกมากมาย รวมทั้งปัจจัยอื่น ๆ ที่เป็นตัวกำหนดจากภายนอกด้วย แต่ในการวิเคราะห์ครั้งนี้จะให้ปัจจัยเหล่านี้เป็นปัจจัยคงที่ (Constant) เพื่อจะทำให้การวิเคราะห์สะดวกขึ้น

๕. ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการศึกษา

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการศึกษามีดังนี้

๑. ได้ทราบประสิทธิภาพและความสามารถในการดำเนินงานของสหกรณ์การเกษตรศรีประจันต์ จำกัด
๒. เพื่อเผยแพร่ผลสำเร็จจากการดำเนินงานของสหกรณ์แห่งนี้
๓. เพื่อเป็นแนวทางในด้านการทำงานของสหกรณ์การเกษตรอื่น ๆ ซึ่งจะพัฒนาให้เจริญก้าวหน้าต่อไป

๘. เพื่อเป็นประโยชน์แก่การศึกษา ค้นคว้า วิจัย เกี่ยวกับสหกรณ์การเกษตรต่อไป

๖. วิธีการศึกษา

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ใช้ข้อมูลทุติยภูมิ (Secondary data) ซึ่งเป็นข้อมูลที่ได้รับจากรายงานผลการดำเนินงานประจำปีของสหกรณ์การเกษตรศรีประจันต์ จำกัด และได้รวบรวมมาจากหน่วยราชการบางแห่ง

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์การดำเนินงานของสหกรณ์การเกษตรฯ มีดังนี้

๑. วิเคราะห์โดยใช้แบบพรรณนา (descriptive method) เป็นการรวบรวมข้อมูลของสหกรณ์เกี่ยวกับการดำเนินงานฐานะทางเศรษฐกิจในคานต่าง ๆ เช่น ทรัพย์สิน หนี้สิน รายได้ รายจ่าย แหล่งเงินทุน การกู้เงิน และกำไรสุทธิ ในระยะที่ทำการศึกษจากปี พ.ศ. ๒๕๑๔ - ๒๕๒๔ และนำข้อมูลเหล่านั้นมาจัดทำเป็นตารางแล้วเฉลี่ยข้อมูลที่มีความสัมพันธ์กัน พร้อมทั้งเปรียบเทียบเป็นร้อยละเพื่อนำไปใช้ในการแปรข้อมูล

๒. วิเคราะห์โดยวิธีการทางสถิติ (Statistic method) จะใช้วิธีวิเคราะห์โดยอาศัยสมการแนวโน้ม (trend squation) เกี่ยวกับภาวะทรัพย์สิน หนี้สิน รายได้ รายจ่ายและกำไรสุทธิ (ผลทางเศรษฐกิจ) โดยพิจารณาจากระยะเวลา ปี พ.ศ. ๒๕๑๔ - ๒๕๒๔

๒.๑ รูปแบบของสมการแนวโน้มโดยทั่วไป คือ

$$Y = a + bx$$

รูปแบบของสมการแนวโน้มของสมการเส้นตรง คือ

$$Y_c = a + bx$$

โดยกำหนดให้

Y_c = ค่าแนวโน้มของทรัพย์สิน หนี้สิน รายได้ รายจ่ายและกำไรสุทธิปีที่ต้องการ

a = ค่าคงที่ของทรัพย์สิน หนี้สิน รายได้ รายจ่ายและกำไรสุทธิปีที่ต้องการ

๖ = อัตราการเปลี่ยนแปลงของทรัพย์สิน หนี้สิน รายได้ รายจ่ายและกำไรสุทธิปีที่ต้องการ

๒.๒ ใช้อัตราส่วนทางการเงินเป็นเครื่องมือและหลักเกณฑ์การประเมิน ข้อดี ข้อเสีย ในการดำเนินงานดังนี้

๑) ผลตอบแทนเงินลงทุน (Return on investment)

๑.๑) อัตราผลตอบแทนการใช้ทรัพย์สิน (Return on assets) โดยวิธีสูตรดังนี้

$$\text{อัตราผลตอบแทนการใช้ทรัพย์สิน} = \frac{\text{กำไรสุทธิประจำปี} \times 100}{\text{ทรัพย์สินทั้งสิ้นเฉลี่ย}}$$

๑.๒) อัตราการหมุนเวียนของทรัพย์สินทั้งสิ้น (Total Assets turnover) โดยวิธีสูตรดังนี้

$$\text{อัตราการหมุนเวียนของทรัพย์สินทั้งสิ้น} = \frac{\text{รายได้หรือรายจ่ายสุทธิ}}{\text{ทรัพย์สินรวมเฉลี่ย}}$$
$$\text{ทรัพย์สินรวมเฉลี่ย} = \frac{\text{ทรัพย์สินรวม (ต้นงวด + ปลายงวด)}}{2}$$

๒) อัตราผลตอบแทนในการดำเนินงานของสหกรณ์การเกษตรศรีประจันต์ จำกัด

๒.๑) อัตรากำไรสุทธิ หาได้จากสูตร

$$\text{อัตรากำไรสุทธิ} = \frac{\text{กำไรสุทธิประจำปี}}{\text{รายได้ทั้งสิ้น}} \times 100$$

๒.๒) อัตราส่วนผลตอบแทนต่อส่วนของผู้ถือหุ้น หาได้จากสูตร

$$\text{อัตราผลตอบแทนต่อส่วนของผู้ถือหุ้น} = \frac{\text{กำไรสุทธิประจำปี} \times 100}{\text{ส่วนของผู้ถือหุ้นเฉลี่ย}}$$

$$\text{ส่วนของผู้ถือหุ้นเฉลี่ย} = \frac{\text{ทุนในการดำเนินงานของสหกรณ์รวมทั้งสิ้น}}{\text{จำนวนปีที่ใช้ในการประเมินผล}}$$

๓) การมีฐานะทางการเงินที่มั่นคง

๓.๑) อัตราส่วนทุนดำเนินงานหรือทุนหมุนเวียน (Working Capital or Current Ratio) หาได้จากสูตรดังนี้

$$\text{อัตราส่วนทุนดำเนินงานหรือทุนหมุนเวียน} = \frac{\text{ทรัพย์สินหมุนเวียน}}{\text{หนี้สินหมุนเวียน}}$$

๓.๒) อัตราส่วนระหว่างหนี้สินและทุน (Debt Ratio or Equity Ratio) หาได้มาจากสูตร

$$\text{อัตราส่วนระหว่างหนี้สินและทุน} = \frac{\text{หนี้สินทั้งหมด}}{\text{ทุนของสหกรณ์}}$$

๓.๓) ความสามารถในการชำระหนี้สินระยะยาว หาได้จากสูตรดังนี้

$$\text{ความสามารถในการชำระหนี้ระยะยาว} = \frac{\text{ทรัพย์สินทั้งสิ้น}}{\text{หนี้สินทั้งสิ้น}}$$

๘. นิยามศัพท์

- ๑) การวิเคราะห์ หมายถึง การศึกษาผลการดำเนินงานของสหกรณ์การเกษตรศรีประจันต์ จำกัด ตามความเป็นจริง ตั้งแต่ปี พ.ศ.๒๕๑๔ - ๒๕๒๔ รวมเวลา ๘ ปี
- ๒) การพัฒนาชนบท หมายถึง การสร้างความเจริญให้แก่ท้องถิ่นชนบทเพื่อยกระดับมาตรฐานความเป็นอยู่ของบรรดาเกษตรกรที่เป็นสมาชิกสหกรณ์การเกษตรศรีประจันต์ จำกัด ให้มีความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น โดยเน้นด้านอาชีพ รายได้ การศึกษาและการปกครองตนเอง
- ๓) ชนบท หมายถึง แหล่งที่ประกอบอาชีพการเกษตร ในเขตพื้นที่อำเภอศรีประจันต์ จังหวัดสุพรรณบุรี
- ๔) ตาราง หมายถึง ตารางเปรียบเทียบผลการดำเนินงานของสหกรณ์การเกษตรศรีประจันต์ จำกัด ในช่วงปี พ.ศ.๒๕๑๔ - ๒๕๒๔

๔. ระยะเวลาในการศึกษา

ระยะเวลา ขั้นตอนลักษณะงาน	เดือน									
	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	
๑. การเขียนข้อมูลเสนอ										
๒. การเก็บรวบรวมข้อมูล										
๓. การวิเคราะห์และแปลข้อมูล										
๔. การรวบรวมข้อมูลจัดรูปเล่ม										
๕. พิมพ์และนำเสนอผลงานวิจัย										

๕. การตรวจเอกสาร

เขาวนุช เพชรบุญศรี เรื่องการศึกษาพัฒนารูปแบบในการจัดรูปสหกรณ์นิคมศึกษาเฉพาะกรณี สหกรณ์นิคมสันทราย อำเภอสันทราย จังหวัดเชียงใหม่ พ.ศ. ๒๕๒๑
 วิทยาลัยนพนธ์ปริญญาสังคมวิทยามหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัยจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย กล่าวว่า
 "การศึกษารูปแบบพัฒนารูปแบบในการจัดสหกรณ์นิคมจนสำเร็จ ปัญหาและอุปสรรคต่าง ๆ
 ของการพัฒนารูปแบบด้านต่าง ๆ แล้วผู้ศึกษาเห็นว่าปัญหาและอุปสรรคใหญ่ ๆ ของสหกรณ์
 นิคมอำเภอสันทราย จังหวัดเชียงใหม่ ได้แก่ ปัญหาเรื่องการศึกษาของสมาชิก การขาด
 ความสามารถในการปกครองตนเองของสมาชิกและผู้นำสหกรณ์ ตลอดจนปัญหาที่มักส่งเสริม
 มีบทบาทในสหกรณ์เกินความจำเป็น ปัญหาเหล่านี้เป็นอุปสรรคของการพัฒนารูปแบบสหกรณ์
 หลายแห่งในขณะนี้ ผู้ศึกษาจึงเห็นว่าประสบการณ์ที่ได้จากการศึกษาสหกรณ์นิคมสันทรายแห่ง
 นี้เป็นแนวทางในการดำเนินงานของสหกรณ์อื่น ๆ ได้ดังนี้

- ๑) ควรให้มีผู้นำกลุ่มที่ดี มีความรู้ ความสามารถ ให้คำแนะนำที่ถูกต้องแก่สมาชิกได้
- ๒) ควรให้มีการประเมินผลสำเร็จของสหกรณ์เมื่อสรุปหาข้อดี ข้อเสีย ปัญหา
 และอุปสรรคของการดำเนินงาน เพื่อหาหนทางแก้ไข ปรับปรุงต่อไป
- ๓) ควรให้การศึกษอบรมแก่สมาชิก เกี่ยวกับอุดมการณ์ หน้าที่และขอบเขต
 ของการดำเนินงานด้านสหกรณ์

๘) กำหนดบทบาทของนักส่งเสริมให้เหมาะสม ไม่ควรก้าวร้าวในงานสหกรณ์มากนัก ควรให้สมาชิกและผู้ดำเนินงานสหกรณ์รับผิดชอบด้วยตนเอง เพื่อที่จะได้พัฒนาตนเองและสหกรณ์ได้"

โสภณ ดวงสวัสดิ์ เรื่องผลการดำเนินงานของชุมนุมสหกรณ์การชายและการซื้อแห่งประเทศไทย จำกัด ตอสหกรณ์การเกษตร พ.ศ. ๒๕๑๗ วิทยานิพนธ์ปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต (พัฒนาชุมนุมชน) มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ กอวาวา

๑) ด้านการชาย ธุรกิจการชายเป็นธุรกิจที่สลับซับซ้อน ต้องใช้ความสามารถสูงในระยะแรกโดยเฉพาะสหกรณ์การเกษตร ซึ่งเพิ่งรวมกันเข้าเป็นสหกรณ์ขนาดใหญ่ระดับอำเภอ ตาม พ.ร.บ.สหกรณ์ พ.ศ. ๒๕๑๑ สหกรณ์จำกัด ไม่ควรดำเนินการโดยเอกเทศ ควรให้ชุมนุมสหกรณ์ระดับจังหวัด หรือชุมนุมสหกรณ์ระดับชาติเข้าดำเนินงานให้โดยตลอด โดยเฉพาะชุมนุมสหกรณ์ อาจจัดตั้งสาขาค่าเงินงานธุรกิจการชายในรูปของศูนย์การค้าในรูปกระจายตามจุดต่าง ๆ ศูนย์การค้ามีเจ้าหน้าที่หรือเครื่องมือต่าง ๆ พร้อมทั้งจะให้บริการคานตลาตแกสหกรณ์ สมาชิก ลูกค้า โดยทั่วไปให้ทั่วถึง ถ้าที่ทำกันในบางประเทศ เช่น เกาหลี ญี่ปุ่น สหกรณ์ท้องถิ่นทำหน้าที่เพียงเป็นตัวแทนรวบรวมผลผลิตหรือสินค้าให้แก่ศูนย์การค้าของชุมนุมสหกรณ์เท่านั้น

สหกรณ์การเกษตรเป็นเพียงสถาบันธุรกิจซึ่งตามปรกติย่อมไม่อยู่ในฐานะที่จะแข่งขันได้อย่างมีประสิทธิภาพกับธุรกิจที่มั่นคงแข็งแรง และมีความชำนาญในด้านการค้า จึงขอความช่วยเหลือจากฝ่ายรัฐบาล โดยการวางมาตรการบางอย่างเพื่อสร้างอำนาจต่อรองราคาและออกกฎหมายให้สิทธิพิเศษบางประการแก่สหกรณ์ด้วย

๒) ด้านการซื้อ

๒.๑ ด้านการหาวัสดุเครื่องมือ เครื่องใช้แก่เกษตรกรมาจำหน่ายให้แก่สมาชิกนั้น สหกรณ์ควรทำอย่างจริงจังและพยายามหาแหล่งเงินเชื่อระยะยาวสำหรับจัดหาเครื่องมือการเกษตรที่มีราคาสูงให้แก่สมาชิกได้ผ่อนส่งระยะยาวและเพื่อเป็นการประหยัดในการจัดซื้อสิ่งเหล่านี้ควรให้ชุมนุมสหกรณ์การซื้อชายแห่งประเทศไทย จำกัด ช่วยดำเนินการ

๒.๒ ด้านประชาสัมพันธ์ สหกรณ์ควรเผยแพร่ความรู้ต่าง ๆ เกี่ยวกับความเคลื่อนไหวของราคา ชนิด และคุณภาพ ของสินค้าที่สหกรณ์จัดจำหน่ายให้สมาชิกแทน

โดยทั่วถึงเป็นระยะ ๆ ไป

๒.๓ ควรจัดให้มีการอบรมเจ้าหน้าที่ในการให้บริการแก่ลูกค้าอย่าง
ธุรกิจการค้าอื่น ๆ

๒.๔ ควรให้บริการแก่สมาชิกด้านต่าง ๆ เช่น การขนส่งสินค้าบางชนิด
สหกรณ์ควรจัดยานพาหนะขนส่งให้ถึงที่อยู่ของสมาชิก

๓) ด้านเงินทุนหมุนเวียน

๓.๑ ควรให้รัฐบาลกำหนดนโยบายเพื่อให้ทางธนาคารพิจารณาให้เงินกู้
ระยะยาวแก่สหกรณ์หรือพิจารณาจัดตั้งธนาคารสำหรับจำนองที่ดิน (Land Bank)
ขึ้น เพื่อให้เงินกู้ระยะยาวแก่สมาชิกและสหกรณ์

๓.๒ สหกรณ์ควรดำเนินการปรับปรุงราคาประเมินที่ดินของสมาชิกให้
ใกล้เคียงกับราคาตลาดในท้องถิ่น เพื่อให้สมาชิกสามารถกู้เงินได้มากขึ้น ทั้งนี้ควรได้กระทำ
โดยเร็วที่สุด

๓.๓ เพื่อให้สมาชิกได้รับเงินกู้อย่างรวดเร็วควรให้ธนาคารเพื่อการ
เกษตรและสหกรณ์ (ชกส.) . . ในท้องถิ่นได้ดำเนินการให้เงินกู้แก่สหกรณ์โดยตรงภายใน
ขอบเขตหน้าที่และความรับผิดชอบที่ธนาคารกำหนดไว้

๓.๔ ให้ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร (ชกส.)
ขยายวงเงินกู้ให้สูงขึ้นกว่าเดิม โดยพิจารณาจากจำนวนสมาชิกของแต่ละสหกรณ์ ให้สหกรณ์
ปฏิบัติตามความจำเป็นและเหมาะสม

๓.๕ ควรดำเนินการแก้กฎหมายสหกรณ์ ให้สหกรณ์สามารถรับเงินฝาก
ภายนอกได้ รวมทั้งสถาบันที่เกี่ยวข้อง

๓.๖ ส่งเสริมให้สมาชิกฝากเงินแก่สหกรณ์ โดยเพิ่มอัตราดอกเบี้ยตาม
ความเหมาะสม

๓.๗ ให้ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์ กู้เงินได้โดยเพิ่มอัตราดอกเบี้ยตามความเหมาะสม

๓.๘ ถ้าธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร ไม่สามารถให้
เงินกู้แก่สหกรณ์ได้อย่างพอเพียงสหกรณ์การเกษตร ควรร่วมมือกับสหกรณ์อื่น ๆ เพื่อจัดตั้ง
สถาบันการเงินของสหกรณ์ หรือธนาคารที่สหกรณ์ตั้งขึ้นเองเพื่อการระดมทุน สมาชิกจะได้
มีแหล่งเงินกู้เพิ่มขึ้น

ผลงานวิจัยที่มีลักษณะคล้ายคลึงกันและได้มีผู้ศึกษาไว้บ้างแล้ว ดังนี้

มานिका ทับสุวรรณ (๒๕๒๕) ได้ศึกษาการดำเนินงานของร้านสหกรณ์ใน กรุงเทพมหานคร พ.ศ. ๒๕๑๗ - ๒๕๒๓ ซึ่งได้แก่ ร้านสหกรณ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย จำกัด ร้านสหกรณ์พระนคร จำกัด และร้านสหกรณ์พัฒนา จำกัด, วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต (เศรษฐศาสตร์สหกรณ์) สาขาเศรษฐศาสตร์สหกรณ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ พบว่า

๑. ร้านสหกรณ์ทั้ง ๓ แห่ง มีโครงสร้างการดำเนินงานคล้ายกัน ร้านสหกรณ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย จำกัด และร้านสหกรณ์พัฒนา จำกัด มีผู้ตรวจสอบกิจการซึ่งขึ้นอยู่กับที่ประชุมใหญ่เลือกตั้ง ส่วนร้านสหกรณ์พระนคร จำกัด นั้นขึ้นอยู่กับฝ่ายบริหาร และฝ่ายจัดการจะแต่งตั้งในการบริหารงานนั้น แต่ละฝ่ายจะกำหนดแผนการทำงานเพื่อให้บรรลุจุดมุ่งหมายที่กำหนดไว้

๒. อัตราการเพิ่มของสมาชิก ร้านสหกรณ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย จำกัด มีสมาชิกเพิ่มขึ้นร้อยละ ๗.๓ ร้านสหกรณ์พระนคร จำกัด มีสมาชิกเพิ่มขึ้นร้อยละ ๑๖.๑ ร้านสหกรณ์พัฒนา จำกัด มีสมาชิกเพิ่มขึ้นร้อยละ ๔๗.๐

๓. แต่ละร้านมีทุนดำเนินงาน ซึ่งประกอบด้วยทุนของสหกรณ์เอง และทุนอื่นๆ โดยเฉลี่ยดังนี้ ร้านสหกรณ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย จำกัด มีทุนดำเนินงาน ๔.๐ ล้านบาท มียอดขาย ๑๓.๓ ล้านบาท มีกำไร ๐.๗ ล้านบาท ร้านสหกรณ์พระนคร จำกัด มีทุนดำเนินงาน ๕๐.๗ ล้านบาท มียอดขาย ๒๗๖.๖ ล้านบาท มีกำไร ๑๕.๐ ล้านบาท ร้านสหกรณ์พัฒนา จำกัด มีทุนดำเนินงาน ๔.๖ ล้านบาท ยอดขาย ๔๔.๒ ล้านบาท มีกำไร ๑.๕ ล้านบาท

๔. การควบคุมภายในดี ทำให้ลดการรั่วไหลและยังประสบความสำเร็จเป็นที่น่าพอใจ นอกจากนี้ยังมีปัจจัยที่ส่งเสริมอีกคือ ท่าเลเหมาะสม คณะกรรมการดำเนินงานเอาใจใส่และเข้าใจหลักและวิธีการสหกรณ์ ผู้จัดการมีความตั้งใจ สมาชิกใช้บริการสหกรณ์มากขึ้น

ทิพย์ ทิพย์ชัยเมธา (๒๕๒๔) ลักษณะบางประการของการควบคุมภายในร้านสหกรณ์ ที่ระดึกครบรอบ ๖๕ ปี วันสหกรณ์ ๒๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๒๔. สันนิบาตสหกรณ์แห่งประเทศไทย กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย ได้แสดง

ความคิดเห็นในเรื่อง "การควบคุมภายในร้านสหกรณ์ว่าเป็นงานที่สำคัญมากที่จะไม่ให้เกิดการรั่วไหล ส่วนที่มีหน้าที่ควบคุมเงินสดคือ "ฝ่ายบัญชีและการเงิน" แบ่งออกเป็น แผนกบัญชี แผนกการเงิน แผนกเงินปันผล แผนกสถิติ แผนกควบคุมสินค้าคงคลัง และแผนกทะเบียนสมาชิก ซึ่งร้านสหกรณ์พระนคร จำกัด ได้พัฒนาและประสบความสำเร็จมาแล้วมีการจัดพิมพ์หนังสือกำหนดหน้าที่พนักงาน เงินสดรับที่ได้จากการขายแต่ละวันมี "รายงานยอดเงินสดและขายสินค้า" เพื่อให้เจ้าหน้าที่การเงิน (cashier) เขียนยอดขายสินค้าส่งฝ่ายบัญชีและการเงินเพื่อตรวจสอบทุกวัน เจ้าหน้าที่จะตรวจสอบและหักเงินที่ส่งมากับแบบฟอร์มพร้อมทั้งตรวจสอบตัวเลขจำนวนเงินในบันทึบที่เจ้าหน้าที่อีกคนหนึ่งเสนอมาต่างหาก เมื่อตรงกันก็จะนำเงินสดและเช็คฝากธนาคารทุกวัน"

สภาพทั่วไปของอำเภอศรีประจันต์

๑. ข้อมูลทั่วไป

๑.๑ ประวัติความเป็นมาของอำเภอศรีประจันต์

เดิมเขตท้องที่อำเภอศรีประจันต์ขึ้นกับอำเภอท่าที่เลี้ยง (อำเภอเมืองสุพรรณบุรี) และของอำเภอเดิมบางนางบวช (อำเภอสามชุก) แต่ด้วยเหตุที่อำเภอท่าที่เลี้ยงและอำเภอเดิมบางนางบวช มีอาณาเขตกว้างขวางเกินไป ราษฎรไปมาไม่สะดวกแก่การปกครอง ทางราชการจึงได้แบ่งท้องที่อำเภอท่าที่เลี้ยงตอนเหนือ และแบ่งท้องที่อำเภอเดิมบางนางบวชตอนใต้ มารวมตั้งอำเภอขึ้นอีกอำเภอหนึ่ง รวมเรียกว่าอำเภอศรีประจันต์ โดยยืมชื่อนางศรีประจันต์เมียชายขุนแผนในวรรณคดีเรื่องขุนช้างขุนแผน ซึ่งน่าจะมีภูมิลำเนาอยู่ในท้องที่ที่ตั้งเป็นชื่ออำเภอใหม่นี้ อำเภอศรีประจันต์ได้ตั้งขึ้นเมื่อ ร.ศ. ๑๒๐ หรือ พ.ศ. ๒๔๔๔ ได้แบ่งการปกครองออกเป็น ๒๒ ตำบล ดังนี้

๑. ตำบลวังน้ำขี้	๒. ตำบลปู่เจ้า	๓. ตำบลวังกรานต์
๔. ตำบลบ้านไร่	๕. ตำบลโพธิ์พระยา	๖. ตำบลบ้านกร่าง
๗. ตำบลโพธิ์พระ	๘. ตำบลคอแม่สังข์	๙. ตำบลมดแดง
๑๐. ตำบลบ้านช่อง	๑๑. ตำบลยางน้อย	๑๒. ตำบลยางใหญ่
๑๓. ตำบลศรีประจันต์	๑๔. ตำบลศรีประจันต์	๑๕. ตำบลท่าเน
๑๖. ตำบลกระพัง	๑๗. ตำบลหัวขนอน	๑๘. ตำบลหัววัง
๑๙. ตำบลหนองเพ็ชร	๒๐. ตำบลนางงาม	๒๑. ตำบลบ้านคอก
๒๒. ตำบลคงขี้เหล็ก		

๑.๒ สภาพทางภูมิศาสตร์

อำเภอศรีประจันต์ เป็นอำเภอหนึ่งของจังหวัดสุพรรณบุรี ที่ว่าการอำเภอศรีประจันต์ตั้งอยู่ในหมู่ที่ ๓ ตำบลศรีประจันต์อยู่ห่างจากตัวเมืองสุพรรณบุรีประมาณ ๒๑ กิโลเมตร แต่ก็ยังนับว่าไม่ค่อยได้รับการพัฒนาเท่าที่ควร การธุรกิจต่าง ๆ และการค้าก็จัดอยู่ในเกณฑ์

ไร่ได้เนื่องจากประชากรส่วนใหญ่ของอำเภอสะตอกในการติดต่อกับการทำธุรกิจต่าง ๆ ในตัวเมืองของจังหวัดสุพรรณบุรี ซึ่งเป็นแหล่งรวมใหญ่ของธุรกิจต่าง ๆ เสียมากกว่า มีเนื้อที่ทั้งหมดประมาณ ๑๔๔.๗๗๕ ตารางกิโลเมตร โดยมีเขตติดต่อดังนี้

- ทิศเหนือ ติดกับ อำเภอสามชุกและอำเภอเดิมบางนางบวช
- ทิศใต้ ติดกับ อำเภอเมืองสุพรรณบุรี
- ทิศตะวันออก ติดกับ อำเภอโพธิ์ทองและอำเภอวิเศษไชยชาญ จังหวัดอ่างทอง
- ทิศตะวันตก ติดกับ อำเภอกอนเจดีย์

ลักษณะภูมิประเทศทั่วไป

ท้องที่อำเภอศรีประจันต์ พื้นที่ส่วนใหญ่ราบลุ่มเหมาะสมที่จะทำการเกษตรกรรม โดยมีแม่น้ำท่าจีนไหลผ่านอำเภอศรีประจันต์จากทิศเหนือไปทิศใต้ทำให้แบ่งพื้นที่ออกเป็น ๒ ส่วน นอกจากนั้นยังมีคลองชลประทานในแต่ละตำบลอีกด้วย จึงทำให้เกษตรกรสามารถเพาะปลูกพืชโดยอาศัยน้ำจากเขตชลประทานเป็นส่วนใหญ่ ผลผลิตที่ได้รับจัดว่าอยู่ในเกณฑ์สูง โดยเฉพาะตำบลอมตแดงและตำบลวังยางนั้น นอกจากจะผลิตข้าวได้ในเกณฑ์ดีแล้วยังทำการปลูกหัวเงินอีกด้วย ซึ่งจัดว่าเป็นผลิตผลที่เข็ดหน้ารัฐตาของอำเภอศรีประจันต์เป็นอันมาก

ลักษณะภูมิอากาศ

อำเภอศรีประจันต์มีอากาศร้อนแห้งแล้ง มี ๓ ฤดูคือ ฤดูหนาว ฤดูร้อนและฤดูฝน ซึ่งในฤดูร้อนอากาศจะค่อนข้างร้อน แต่ในบางครั้งก็อาจจะมีฝนตกลงมาบ้างเป็นครั้งคราวและฤดูฝนส่วนใหญ่ก็เป็นฝนที่มาจากลมมรสุมตะวันตกเฉียงใต้ ซึ่งก็ตกอยู่ในเกณฑ์ปานกลางและตกชุก แต่ก็ไม่ทำให้เกิดน้ำท่วม ส่วนฤดูหนาวจัดได้ว่าเป็นฤดูที่อากาศแห้งแล้งมาก เนื่องจากความชื้นในอากาศมีเป็นจำนวนน้อยมาก ซึ่งสามารถจัดช่วงของฤดูได้ดังนี้

- ฤดูหนาว ประมาณเดือน พฤศจิกายน - กุมภาพันธ์
- ฤดูร้อน ประมาณเดือน มีนาคม - มิถุนายน
- ฤดูฝน ประมาณเดือน กรกฎาคม - ตุลาคม

๑.๓ ประชากร

ตามหลักฐานทะเบียนราษฎรในปี พ.ศ. ๒๔๒๒ มีจำนวนประชากรทั้งสิ้น ๔๖,๖๙๓ คน แยกออกเป็นชาย ๒๙,๘๙๙ คน และหญิง ๒๔,๖๘๖ คน นอกจากนี้ยังมีคนต่างศาอีก ๓๘๑ คน ประชากรส่วนใหญ่นับถือศาสนาพุทธ มีนับถือศาสนาอื่น ๆ อีกประมาณ ๑ % เท่านั้น อาชีพส่วนใหญ่ของประชากรก็คือ การทำเกษตรกรรม ซึ่งได้แก่ การทำนา การปลูกหัวเงิน ปลูกผัก ผลไม้ต่าง ๆ โดยเฉพาะตำบลศรีประจันต์จัดว่าให้ผลผลิตในเกณฑ์สูง

๑.๔ การปกครอง

อำเภอศรีประจันต์ แบ่งการปกครองออกเป็น ๘ ตำบล มีจำนวนหมู่บ้านทั้งหมด ๖๑ หมู่บ้าน ดังนี้

๑. ตำบลศรีประจันต์	มี	๖	หมู่บ้าน
๒. ตำบลคอนปรุ	มี	๔	หมู่บ้าน
๓. ตำบลวังน้ำขับ	มี	๙	หมู่บ้าน
๔. ตำบลบ้านกร่าง	มี	๖	หมู่บ้าน
๕. ตำบลปลายนา	มี	๙	หมู่บ้าน
๖. ตำบลมดแดง	มี	๖	หมู่บ้าน
๗. ตำบลวังยาง	มี	๔	หมู่บ้าน
๘. ตำบลบางงาม	มี	๖	หมู่บ้าน
๙. ตำบลวังหว้า	มี	๙	หมู่บ้าน

ตำบลในเขตสุขาภิบาล มี ๒ ตำบลคือ ตำบลศรีประจันต์และตำบลบ้านกร่าง

๑.๕ การคมนาคม

ก. มีทางรถยนต์ติดต่อระหว่างอำเภอศรีประจันต์กับจังหวัดสุพรรณบุรี โดยรถยนต์สายสุพรรณ - ชัยนาท ใช้เวลาประมาณ ๓๐ นาที สภาพถนนเป็นถนนลาดยางแอสฟัลท์ และนอกจากนี้ก็สามารถติดต่อกับอำเภออื่น ๆ ได้อย่างสะดวกสบายรวมทั้งจังหวัดอื่น ๆ ได้ด้วย

- ข. มีทางรถยนต์ติดต่อระหว่างอำเภอทับตาบลและหมู่บ้านโคจรโดยรถยนต์
รถจักรยานยนต์ สภาพถนนเป็นถนนดิน บางสายยังเป็นถนนลูกรัง
- ค. ทางหลวงจังหวัดไม่มี
- ง. ทางหลวงชนบท มี ๗๒ สาย จึงทำให้การคมนาคมติดต่อกันในระหว่าง
อำเภอได้รับความสะดวกมาก

๑.๖ สถานที่ท่องเที่ยว, สถานที่สำคัญทางประวัติศาสตร์ รวมทั้ง การชลประทาน
คือ เขื่อน, อ่างเก็บน้ำไม่มี

๒. สภาพทางเศรษฐกิจ

๒.๑ สถานันทางการเงิน

อำเภอศรีประจันต์มีธนาคารที่เปิดทำการอยู่ทั้งหมด ๑ แห่งคือ ธนาคารกรุงเทพ
จำกัด, ธนาคารกรุงเทพพาณิชย์ จำกัด, ธนาคารออมสิน และในขณะนี้กำลังก่อสร้าง
อีก ๑ ธนาคาร โดยคาดว่าจะเปิดทำการได้เร็ว ๆ นี้คือ ธนาคารกสิกรไทย จำกัด จาก
การที่อำเภอศรีประจันต์มีธนาคารมาดำเนินการอยู่หลายธนาคารด้วยกันก็แสดงให้เห็นถึง
เศรษฐกิจของอำเภอศรีประจันต์ จัดอยู่ในเกณฑ์ดีถึงแม้ว่าจะมีพื้นที่ไม่มากนักเมื่อเปรียบ
เทียบกับอำเภอสามชุก ซึ่งเป็นอำเภอติดต่อกัน เพราะว่าการอำเภอสามชุกจำนวนธนาคารมี
มากกว่าซึ่งมีอยู่ทั้งหมด ๘ ธนาคาร ได้แก่ ธนาคารกรุงเทพ จำกัด, ธนาคารนครหลวง
จำกัด, ธนาคารกรุงไทย จำกัด, ธนาคารเอเชีย จำกัด, ธนาคารศรีนคร, ธนาคาร
ออมสินและธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์ (แต่ถ้าคำนึงถึงความใกล้เคียงกับตัวจังหวัด
สุพรรณบุรีแล้ว ก็ให้เห็นได้ว่าประชาชนบางส่วนยังทำการติดต่อธุรกิจบางอย่างกับอำเภอ
เมืองสุพรรณบุรี ซึ่งมีความสะดวกสบายกว่า ดังนั้นธนาคารจึงไม่ค่อยกล้าที่จะมาลงทุนดำเนินการ
แต่ในปัจจุบันนี้ความเจริญของอำเภอศรีประจันต์ ก็จัดอยู่ในเกณฑ์ดี เพราะภาวะเศรษฐกิจ
ของชาวนาและชาวไร่จัดอยู่ในเกณฑ์ปานกลาง แม้จะมีผลกระทบของราคาผลิตภัณฑ์เกษตร
บ้างก็ตามที่แต่รายได้ทางค่าน้ำมันของเกษตรกรก็ยังพอมีมาค้าจุนอยู่บ้าง และในบางครั้งก็อาจ
เหลือเก็บโดยการฝากธนาคารไว้ จึงทำให้โครงการที่ธนาคารจะมาดำเนินการใหม่อีกมีอยู่
มาก

๒.๒ สินค้าเข้าและสินค้าออก

สินค้าเข้า ส่วนใหญ่จะเป็นสินค้าทางคานอุปโภค บริโภค ซึ่งเป็นสิ่งที่จำเป็น สำหรับการดำรงชีพของประชากรในอำเภอศรีประจันต์ นอกจากนั้นก็เป็นเครื่องจักรกล- เกษตร ที่ใช้สำหรับการทำการเกษตร เช่น รถแทรกเตอร์ขนาดเล็ก เป็นต้น และสินค้า เข้าที่ทำรายได้ให้แก่อำเภอได้มากที่สุดคือ รถจักรยานยนต์ ซึ่งมียอดจำหน่ายสูงสุดของ จังหวัดสุพรรณบุรี

สินค้าออก ที่สำคัญของอำเภอได้แก่ ข้าว แห้วจีน และผลไม้จำพวก มะม่วง ละมุก

๒.๓ พืชเศรษฐกิจที่สำคัญ

๑. ข้าวนาปี สามารถทำผลผลิตให้แก่อำเภอในเกณฑ์สูงมากดังแสดงให้เห็น ในตารางที่ ๑

๒. ข้าวนาปรัง เป็นการทำนาครั้งที่ ๒ ภายหลังจากที่ได้ทำข้าวนาปีไปแล้วและ ให้อผลผลิตในเกณฑ์สูง เมื่อเปรียบเทียบกับผลผลิตในอำเภอใกล้เคียงและได้แสดงไว้ใน ตารางที่ ๑ เช่นกัน

๓. แห้วจีน พื้นที่ปลูกทั้งหมดประมาณ ๑,๖๔๓ ไร่ ผลิตได้มากที่สุดที่ตำบลมดแดง กับตำบลวังยาง โดยตำบลมดแดงมีพื้นที่ปลูกทั้งหมด ๒๕๓ ไร่ จำนวนผู้ปลูก ๒๒ ราย ส่วน ตำบลวังยางนั้นมีพื้นที่ปลูกทั้งหมด ๑,๓๙๐ ไร่ และจำนวนผู้ปลูก ๒๖๓ ราย ซึ่งข้อมูลดังกล่าว เป็นข้อมูลในปี ๒๕๒๔ ที่ผ่านมานี้เอง

๔. ไม้ผล ก็จัดว่าให้ผลผลิตอยู่ในเกณฑ์รองลงมาจากข้าวและแห้วจีน ซึ่ง แสดงข้อมูลให้เห็นในตารางที่ ๑

๕. พืชไร่ ที่สำคัญก็คือ อ้อย ซึ่งปลูกบ้างในบางพื้นที่ของอำเภอที่ระบบชล- ประทานเข้าไปไม่ถึงทำให้สามารถทำรายได้ให้แก่เกษตรกรได้ในเกณฑ์ที่เช่นกัน ผลผลิต ส่วนใหญ่จะส่งไปยังโรงงานน้ำตาลสุพรรณบุรี

๖. พืชผัก เป็นผลผลิตเสริมช่วยสำหรับในบางปีที่มีผลผลิตสิ่งอื่นไม่ค่อยได้ผล ผลิตเท่าที่ควรแต่ส่วนใหญ่แล้ว เกษตรกรจะทำการปลูกไว้เพื่อบริโภคในครัวเรือนเสียมากกว่า จะจำหน่ายไปสู่ตลาด ซึ่งมีผู้ผลิตใหญ่ ๆ เพียงไม่กี่รายเท่านั้นที่ทำการผลิตแบบนี้อยู่

ห้องสมุดคณะเทคโนโลยีการเกษตร
สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าลาดกระบัง

๒.๘ การเลี้ยงสัตว์

อำเภอศรีประจันต์เป็นอำเภอที่ราบลุ่ม การเลี้ยงสัตว์จึงกระทำกันน้อยมาก โดยมากจะเป็นการเลี้ยงไว้เพื่อบริโภคในครัวเรือน หรือเลี้ยงเพียงเพื่อเป็นงานอดิเรก แต่ก็มี การเลี้ยงสัตว์จำพวกโคหรือกระบือบ้างซึ่งไม่มีจำนวนมากพอที่จะถือได้ว่าเลี้ยงเป็นอาชีพได้ เพราะมีจำนวนน้อยมาก แต่สัตว์จำพวกนี้ช่วยทางด้านรายได้ในครอบครัวได้เช่นกัน ถ้าหากปีใดราคาของสัตว์จำพวกนี้สูงขึ้นเกษตรกรก็จะขายส่งโรงฆ่าสัตว์ในอำเภอศรีประจันต์ เพื่อนำรายได้มาสู่ครัวเรือน แต่ในขณะนี้ได้มีการส่งเสริมให้มีการเลี้ยงสัตว์เพิ่มขึ้น โดยความร่วมมือของทางราชการและหน่วยงานของทางอำเภอศรีประจันต์

ตารางที่ ๑ แสดงสถิติข้อมูลทางด้านการผลิตของอำเภอศรีประจันต์

พ.ศ.	พ.ศ.					
	๒๕๒๒	๒๕๒๓	๒๕๒๔	๒๕๒๕	๒๕๒๖	๒๕๒๗
พื้นที่ทั้งหมด (ไร่)	๑๖๖,๒๘๘	๑๖๖,๒๘๘	๑๖๖,๒๘๘	๑๖๖,๒๘๘	๑๖๖,๒๘๘	๑๖๖,๒๘๘
พื้นที่ถาวร	๑๘๘,๒๓๖	๑๘๘,๒๓๖	๑๘๘,๒๓๖	๑๘๘,๒๓๖	๑๘๘,๒๓๖	๑๘๘,๒๓๖
ข้าวนาปี	๑๑๐,๒๒๖	๑๑๐,๒๒๖	๑๑๐,๒๒๖	๑๑๐,๒๒๖	๑๑๐,๒๒๖	๑๑๐,๒๒๖
ข้าวนาปรัง	๗๗,๐๕๐	๗๗,๐๑๐	๗๗,๐๑๐	๗๗,๐๑๐	๗๗,๐๑๐	๗๗,๐๑๐
ไม้ผล	๘,๐๐๘	๘,๐๐๘	๘,๐๐๘	๘,๐๐๘	๘,๐๐๘	๘,๐๐๘
พืชไร่	๘,๘๖๘	๘,๘๖๘	๘,๘๖๘	๘,๘๖๘	๘,๘๖๘	๘,๘๖๘
พืชผัก	๘,๑๑๖	๘,๐๘๖	๘,๒๓๖	๘,๒๓๖	๘,๒๓๖	๘,๒๓๖
นาถุ้ง	๑/๑๕	๑/๑๕	๘/๘๕	๘/๘๕	๘/๖๐	๘/๖๐
ครัวเรือนของเกษตรกร	๘,๘๘๗	๘,๐๐๒	๘,๐๐๒	๘,๒๘๐	๘,๒๘๐	๘,๐๒๐
ประชากร	๕๖,๖๗๓	๕๖,๖๘๘	๕๕,๗๗๑	๕๕,๖๒๓	๕๕,๖๒๓	๕๕,๖๕๐
ตำบล	๘	๘	๘	๘	๘	๘
หมู่บ้าน	๖๐	๖๐	๖๑	๖๑	๖๑	๖๑
เกษตรกรผู้นำ	๑,๘๐๘	๑,๘๐๘	๑,๘๐๘	๑,๘๐๘	๑,๘๐๘	๑,๘๐๘

ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอศรีประจันต์ จังหวัดสุพรรณบุรี

๓. สภาพสังคม

๓.๑ สถานการณ์การศึกษา

โรงเรียนในอำเภอศรีประจันต์ทั้งหมด ๔๒ โรงเรียน แยกออกเป็นโรงเรียนสังกัดกรมสามัญศึกษา ๒ โรงเรียนคือ โรงเรียนศรีประจันต์ "เมธีประมุข", โรงเรียนสว่างสุทฺธาวิทยา ส่วนโรงเรียนอำนวยการ ซึ่งเป็นโรงเรียนราษฎร์ก็มีผู้คนส่งบุตรหลานเข้ามาเรียนต่อเป็นจำนวนมากเช่นกัน โดยทั้ง ๓ โรงเรียนนี้เปิดสอนถึงระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย นอกจากนั้นแล้วยังมีโรงเรียนในสังกัดขององค์การบริหารส่วนจังหวัดอีก ๑๘ โรงเรียน ซึ่งได้กระจายไปอย่างทั่วถึงในทุกตำบลของอำเภอและเกือบจะเรียกได้ว่าแทบจะมีโรงเรียนในทุกหมู่บ้าน แต่กระนั้นในการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลายนั้นเยาวชนส่วนใหญ่จะมาศึกษาในโรงเรียนกรรณสูติศึกษาลัย และโรงเรียนสงวนหญิงซึ่งเป็นโรงเรียนประจำจังหวัดของสุพรรณบุรี นอกจากนั้นก็ยังมีเยาวชนที่ได้มีโอกาสไปศึกษาในกรุงเทพฯบ้าง แต่ก็เป็นส่วนน้อยเท่านั้น

๓.๒ สถานการณ์ศาสนา

อำเภอศรีประจันต์ มีวัดที่ประกอบพิธีทางศาสนาเป็นจำนวนมากถึง ๓๕ วัด โดยเรียกได้ว่ามีวัดเกือบทุกหมู่บ้าน นอกจากนั้นยังมีศาลเจ้า ซึ่งเป็นที่ประกอบพิธีทางศาสนาของชาวจีนอีก ๑๒ แห่ง ซึ่งแสดงให้เห็นได้ว่าอำเภอศรีประจันต์นั้นเป็นการอยู่ร่วมกันอย่างสงบสุขของชาวไทย-พุทธและชาวจีนที่มีเชื้อสายมาจากบรรพบุรุษ อันก่อให้เกิดผลดีทั้งทางตรงและทางอ้อม ก่อให้เกิดการสามัคคีในหมู่คณะ มีการช่วยเหลือซึ่งกันและกัน ผลดีที่สำคัญก็คือทำให้เกิดการพัฒนาของอำเภอศรีประจันต์

๓.๓ สถานการณ์การปกครอง

อำเภอศรีประจันต์จัดแบ่งการปกครองออกเป็น ๘ ตำบล ๒๑ หมู่บ้าน นอกจากนั้นแล้วยังจำแนกเป็นการบริหารส่วนท้องถิ่น คือ สภาตำบลอีก ๘ แห่ง มีการรักษาความสงบและความปลอดภัย โดยมีสถานีตำรวจ ๒ แห่งแบ่งเป็นสถานีตำรวจภูธร อำเภอศรีประจันต์ ๑ แห่ง และสถานีตำรวจภูธรตำบลอีก ๕ แห่ง และยังมีการรักษาความปลอดภัยตามหมู่บ้านซึ่งจัดให้มีขึ้นโดยกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน อาสาสมัคร แต่สภาพความเป็นจริงแล้วไม่

มีผู้ก่อการร้ายจะมีเพียงโจรผู้ร้าย ลักเล็กขโมยน้อยในท้องที่บ้าง แต่ก็ไม่มีจำนวนมากนัก

๓.๔ สาธารณูปโภค

มีโรงพยาบาลประจำอำเภอ ๑ แห่ง และสถานีอนามัย ๔ แห่ง และสิ่งสำคัญก็คือไฟฟ้าในขณะนี้มีเกือบทั่วทั้งอำเภอแล้ว ยกเว้นเพียงบางหมู่บ้านเท่านั้น ส่วนน้ำประปา นั้นจะได้ใช้เฉพาะในบางแห่งเท่านั้น เช่น เขตสุขาภิบาลหรือหมู่บ้านบางแห่งแต่ทางอำเภอ ก็ได้พยายามช่วยเหลือในด้านนี้อย่างเร่งด่วน นอกจากนั้นแล้วทางค่านถนนที่เชื่อมการติดต่อเพื่อให้การติดต่อเป็นไปอย่างรวดเร็วยิ่งขึ้นก็มีทั้ง ถนนคอนกรีตและถนนลาดยางแอสฟัลท์ รวมทั้งถนนลูกรัง โดยทางอำเภอได้ขยายการช่วยเหลือไปเรื่อย ๆ ตามความจำเป็นรวมทั้งได้ทำการซ่อมแซมปรับปรุงให้ดีขึ้นอีกด้วยและมีประชากรบางหมู่บ้านยังใช้น้ำตามแม่น้ำ คูคลอง อีกเป็นจำนวนมาก ทางอำเภอศรีประจันต์ก็ได้ทำการช่วยเหลือโดยการขุดบ่อน้ำบาดาลให้ ส่วนทางค่านโทรศัพท์นั้นก็มีแต่การติดต่อเฉพาะอำเภอศรีประจันต์กับส่วนจังหวัด สุพรรณบุรีเท่านั้น โรคภัยไข้เจ็บที่พบมากสำหรับในอำเภอศรีประจันต์ ก็คือ โรคทางเดินอาหารและโรคทางเดินของลมหายใจ

จากการที่ได้กล่าวถึงสภาพเศรษฐกิจและสภาพทางสังคมของอำเภอศรีประจันต์มาอย่างคร่าว ๆ จะเห็นได้ว่าประชากรในเขตอำเภอมีความเป็นอยู่ที่ดีและมีพื้นฐานที่ดีทั้งทางค่านเศรษฐกิจ สังคม และสาธารณูปโภค

ประวัติสหกรณ์การเกษตรศรีประจันต์ จำกัด

สหกรณ์การเกษตรศรีประจันต์ จำกัด จัดทะเบียนโดยการควบสหกรณ์ต่าง ๆ ในอำเภอศรีประจันต์ จังหวัดสุพรรณบุรี รวม ๓ สหกรณ์คือ

๑. สหกรณ์การเกษตรศรีประจันต์ จำกัด
๒. สหกรณ์ชายข้าวและพืชผลศรีประจันต์ จำกัด
๓. สหกรณ์ที่ดินศรีประจันต์พัฒนา จำกัด

โดยนำทั้ง ๓ สหกรณ์มารวมเข้าเป็นสหกรณ์เดียวกัน ตามมาตรา ๕๑ แห่งพระราชบัญญัติสหกรณ์ พ.ศ. ๒๕๑๑ เมื่อวันที่ ๑ ธันวาคม ๒๕๑๙ และใช้ชื่อว่า "สหกรณ์การเกษตรศรีประจันต์ จำกัด" เลขทะเบียนที่ กสก. ๑๒๙/๒๕๑๙ ทั้งนี้เนื่องจากกรมส่งเสริมสหกรณ์ได้พิจารณาเห็นว่าสหกรณ์ประเภทต่าง ๆ ที่ได้จัดตั้งขึ้นในอำเภอหนึ่งๆ ของแต่ละจังหวัดต่างก็มีวัตถุประสงค์ในการส่งเสริมเกษตรกรรม แม้ว่าแต่ละสหกรณ์ได้จัดหลักดำเนินการไปตามวัตถุประสงค์แล้วก็ตามก็จริงแต่วิธีการดำเนินงานมีลักษณะคล้ายกัน ฉะนั้นการที่สมาชิกคนหนึ่งเข้าเป็นสมาชิกสหกรณ์หลายสหกรณ์เป็นการซ้ำซ้อนกัน สิ้นเปลืองทั้งเวลาและในด้านการจัดการสมควรที่สหกรณ์ต่าง ๆ ที่อยู่ในท้องที่อำเภอหนึ่ง ๆ และอยู่ในประเภทเดียวกันควรรวมเข้าเป็นสหกรณ์เดียว เพื่อที่สหกรณ์จะได้ให้บริการแก่สมาชิกได้ครบวงจรเป็นอันหนึ่งอันเดียวกันในความต้องการและความจำเป็น อันจะเป็นทางให้การส่งเสริมสหกรณ์มีประสิทธิภาพและเจริญก้าวหน้ารวดเร็วยิ่งขึ้น

การดำเนินงานของสหกรณ์การเกษตรศรีประจันต์ จำกัด ได้ดำเนินงานมาจนได้มีการจัดรูปแบบในปีสิ้นสุดทางบัญชีของปีแรก (๓๑ มีนาคม ๒๕๑๔) นับตั้งแต่วันควบสหกรณ์เข้าด้วยกัน โดยจำแนกออกได้ดังนี้

สมาชิกภาพและกลุ่มสมาชิก

ในวันจดทะเบียนควบเข้าเป็นสหกรณ์เดียวกัน เมื่อวันที่ ๑ ธันวาคม ๒๕๑๙ สหกรณ์มีสมาชิกรวมทั้งสิ้น ๑,๔๐๖ คน จนถึงวันสิ้นสุดทางบัญชี (๓๑ มีนาคม ๒๕๑๔)

สหกรณ์ได้รับสมาชิกเข้าใหม่ ๑๐๖ คน มีสมาชิกลาออก ๔ คน และลดลงด้วยประการอื่นๆ อีก ๖๔๕ คน เหตุที่สมาชิกลดลงเนื่องจากก่อนควมสหกรณ์เข้าด้วยกัน สมาชิกบางคนได้เข้าเป็นสมาชิกทั้ง ๓ สหกรณ์อยู่แล้ว เมื่อนำยอดสมาชิกของแต่ละสหกรณ์มารวมกัน มีสมาชิกบางคนชื่อซ้ำกันซึ่งผิดไปจากความเป็นจริง สหกรณ์จึงได้ปรับปรุงยอดจำนวนสมาชิกใหม่โดยจำหน่ายชื่อสมาชิกที่ซ้ำซ้อนกันออกไป ดังนั้นยอดสมาชิกคงเหลือจริง ๆ ทั้งสิ้น ๑,๒๑๙ คน อยู่ในท้องที่ ๘ ตำบลคือ ตำบลศรีประจันต์, ตำบลวังยาง, ตำบลมคแดง, ตำบลบางงาม, ตำบลวังน้ำซับ, ตำบลปลายนา, ตำบลคอนปรุ, ตำบลบ้านกร่างและตำบลวังห้ว แยกเป็นดังนี้

กลุ่มที่	ชื่อกลุ่ม	ตำบล	จำนวนสมาชิก (คน)
๑	วัดสัมประเทศ	วังยาง	๔๔
๒	มคแดง	มคแดง - บางงาม	๔๙
๓	ศรีประจันต์	ศรีประจันต์	๙๕
๔	บ้านปลายนา	ปลายนา	๙๒
๕	วัดรางทางม้า	ปลายนา	๙๒
๖	วัดป่าพระเจ้า	ปลายนา	๖๙
๗	วัดคลองระอม	ปลายนา	๑๐๕
๘	บ้านหนองสรวง	ปลายนา	๖๕
๙	บ้านสามจุน	คอนปรุ	๖๐
๑๐	วัดโพธิ์นฤมิตร	คอนปรุ	๑๒๒
๑๑	บ้านคอนปรุ	คอนปรุ	๙๙
๑๒	บ้านห้วยสุวรรณ	คอนปรุ	๖๙
๑๓	บ้านหนองฉิวพู	คอนปรุ	๔๔
๑๔	บ้านห้วยเจริญ	วังน้ำซับ	๖๒
๑๕	บ้านกล้วย	บ้านกร่าง	๕๙
๑๖	บ้านตงขี้เหล็ก	วังห้ว	๔๔
๑๗	วัดเกาะ	วังห้ว	๔๓
		รวม	๑,๒๑๙

ทุนเรือนหุ้น

สมาชิกถือหุ้น มูลค่าหุ้นละ ๕๐ บาท รวมทั้งสิ้น ๒๒,๘๖๔ หุ้น รวมหุ้นที่ได้รับชำระมูลค่าแล้ว ๑,๑๔๘,๔๐๐ บาท หักหุ้นซึ่งสหกรณ์รับซื้อคืนจากสมาชิกชำระหนี้หมดและลาออกจากสหกรณ์และชดเชยหุ้นคืน รวม ๑๐๖ หุ้น จำนวนเงิน ๕,๓๐๐ บาท เมื่อวันสิ้นงวดบัญชี (๓๑ มีนาคม ๒๕๑๔) สหกรณ์มีจำนวนหุ้นคงเหลือ ๒๒,๘๖๒ หุ้น จำนวนเงิน ๑,๑๔๓,๑๐๐ บาท

เงินสำรอง

สหกรณ์มีจำนวนเงินสำรองนับแต่วันควบสหกรณ์ถึงวันสิ้นสุดบัญชี (๓๑ มีนาคม ๒๕๑๔) เป็นจำนวน ๑,๔๐๔,๖๔๑.๑๗ บาท

ทุนอื่น ๆ

สหกรณ์มีทุนอื่น ๆ รวม ๔๓๗,๓๙๐.๗๕ บาท แยกเป็นทุนรับโอนหุ้น ๑๓,๗๕๐.๑๖ บาท ทุนสาธารณประโยชน์ ๓๗๕.๕๐ บาท ทุนสะสมเพื่อจัดให้มีสำนักงานของสหกรณ์ ๔๑๓,๒๖๕.๑๙ บาท และทุนศึกษาอบรมทางสหกรณ์ ๑๐,๐๐๐.๐๐ บาท

เงินรับฝาก

เมื่อวันควบสหกรณ์ (๑ ธันวาคม ๒๕๑๓) สหกรณ์มีเงินรับฝากจากสมาชิก รวมทั้งสิ้น ๑๑๑,๗๐๐.๐๐ บาท เป็นเงินที่สมาชิกฝากไว้กับสหกรณ์ โดยแยกเป็นเงินฝากออมทรัพย์ ๔๔,๑๐๐.๐๐ บาท, เงินฝากประจำ ๒๗,๖๐๐.๐๐ บาท และในวันสิ้นปีบัญชี สหกรณ์มีเงินรับฝากจากสมาชิกรวมทั้งสิ้น ๒๔๑,๙๑๐.๐๐ บาท แยกเป็นเงินฝากออมทรัพย์ ๔๓,๐๑๐.๐๐ บาท, เงินฝากประจำ ๑๕๘,๙๐๐.๐๐ บาท

แหล่งเงินทุนของสหกรณ์

สหกรณ์ได้รับความเห็นชอบจากนายทะเบียนสหกรณ์ให้ถืออู่ใจวงเงินกู้ยืมประจำปีทางบัญชีสิ้นสุดวันที่ ๓๑ มีนาคม ๒๕๑๔ เป็นจำนวนเงิน ๑๐,๐๐๐,๐๐๐.๐๐ บาท ตามหนังสือกรมส่งเสริมสหกรณ์ที่ กส. ๑๑๐๗/๑๓๕๕ ลงวันที่ ๑๒ ธันวาคม ๒๕๑๓

สหกรณ์ได้รับแหล่งเงินทุน ๒ แหล่ง คือ

๑. ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร แยกเป็น

๑.๑ เงินกู้เครดิตเงินสด

๑.๒ เงินกู้เพื่อซื้อวัสดุอุปกรณ์การเกษตร

๒. กรมส่งเสริมสหกรณ์ แยกเป็น

๒.๑ เงินกู้ทุนส่งเสริมสหกรณ์

๒.๒ เงินกู้ทุนหมุนเวียนช่วยเหลือเกษตรกร

เงินกู้เครดิตเงินสด เมื่อวันที่ควบสหกรณ์ สหกรณ์มีเงินกู้เครดิตเงินสดจากธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร เป็นจำนวนเงิน ๒,๓๗๒,๑๐๑.๐๘ บาท ในระหว่างปีสหกรณ์ได้ส่งเงินชำระหนี้ต่อธนาคารฯ เป็นจำนวนเงิน ๑,๐๒๖,๘๗๓.๐๘ บาท ฉะนั้นเมื่อวันสิ้นงวดบัญชี สหกรณ์คงเป็นหนี้เงินกู้เครดิตเงินสดต่อธนาคารฯ เป็นเงิน ๑,๓๔๕,๒๒๘.๐๑ บาท

เงินกู้เพื่อซื้อวัสดุอุปกรณ์การเกษตร เป็นเงินกู้ที่กู้ยืมมาจากธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์ฯ สาขาจังหวัดสุพรรณบุรี เพื่อการจัดหาวัสดุอุปกรณ์การเกษตรและสิ่งจำเป็นอื่น ๆ คือ ปุ๋ย ยาปราบศัตรูพืชและวัชพืช เครื่องพ่นยา น้ำมัน ขาวสารมาจำหน่ายแก่สมาชิก

เงินกู้ดังกล่าวนี้ สหกรณ์การเกษตรศรีประจันต์ จำกัด (เดิม) ได้ทำสัญญาไว้กับธนาคารฯ ตามสัญญาลงวันที่ ๑๒ มิถุนายน ๒๕๑๗ และเริ่มใช้สัญญาดังกล่าววันที่ ๔ สิงหาคม ๒๕๑๗ วงเงินกู้ ๒,๐๐๐,๐๐๐.๐๐ บาท กำหนดชำระคืนทั้งหมด ในวันที่ ๓๑ มีนาคม ๒๕๒๒ เมื่อวันที่ควบสหกรณ์ สหกรณ์มีเงินกู้ดังกล่าวต่อธนาคารฯ คงเหลือ ๑,๖๔๐,๐๐๐.๐๐ บาท ชำระคืนระหว่างปี ๕๙๑,๗๐๐.๐๐ บาท ในวันสิ้นปีทางบัญชีสหกรณ์คงเป็นหนี้เงินกู้เพื่อซื้อวัสดุอุปกรณ์การเกษตรต่อธนาคารฯ รวมทั้งสิ้น ๑,๐๔๘,๓๐๐.๐๐ บาท

เงินกู้ทุนส่งเสริมสหกรณ์ เป็นเงินกู้จากกรมส่งเสริมสหกรณ์ เพื่อใช้เป็นทุนหมุนเวียนซื้อข้าวเปลือกจากสมาชิก เพื่อป้องกันการกดขี่คานราคาและมาตรการขังจากพ่อค้า

คนกลางและเพื่อเป็นการประสานงานกับชุมนุมสหกรณ์ จังหวัดสุพรรณบุรี จำกัด ซึ่งจะได้มีข่าวเปิดก๊อปปี้โรงสีของชุมนุมฯ อีกทางหนึ่งด้วย

เงินกู้ดังกล่าวสหกรณ์ได้ทำสัญญากู้ยืมกับกรมส่งเสริมความหนังสือสัญญาลงวันที่ ๒๐ เมษายน ๒๕๑๓ ภายในวงเงินกู้ ๕๐๐,๐๐๐.๐๐ บาท กำหนดส่งใช้เงินกู้ทั้งหมดในวันที่ ๓๑ ธันวาคม ๒๕๑๔

เงินกู้ทุนหมุนเวียนช่วยเหลือเกษตรกรเป็นเงินกู้ที่สหกรณ์ทำสัญญากู้กับกรมส่งเสริมสหกรณ์ ตามแผนงานเพิ่มผลผลิตสหกรณ์การบริการและบำรุงที่ดิน จำนวนรวมทั้งสิ้น ๕๕๒,๙๐๐.๐๐ บาท ตามหนังสือสัญญากู้ลงวันที่ ๒๔ กันยายน ๒๕๑๖ โดยแยกวัตถุประสงค์ของเงินกู้ตามแผนงานดังนี้

วัตถุประสงค์ที่	จำนวนเงินกู้(บาท)	กำหนดชำระคืนภายในวันที่
๑. เพื่อซื้อปุ๋ย	๔๐,๐๐๐.๐๐	๒๔ กันยายน ๒๕๑๓
๒. เพื่อซื้อเครื่องสูบน้ำ	๔๔,๐๐๐.๐๐	๒๔ กันยายน ๒๕๑๓
๓. เพื่อซื้อเครื่องนวดกระทัด	๒๑,๖๐๐.๐๐	๒๔ กันยายน ๒๕๑๓
๔. เพื่อซื้อเครื่องพ่นยา (ชนิดเครื่องยนต์)	๒,๑๐๐.๐๐	๒๔ กันยายน ๒๕๑๓
๕. เพื่อซื้อเครื่องพ่นยา (ชนิดโยกชักลม)	๑,๒๐๐.๐๐	๒๔ กันยายน ๒๕๑๓
๖. เพื่อซื้อรถไถนาขนาดเล็ก	๓๖,๐๐๐.๐๐	๒๔ กันยายน ๒๕๑๓
รวมทั้งสิ้น	๕๕๒,๙๐๐.๐๐	

เมื่อวันครบสหกรณ์ สหกรณ์มีเงินกู้ทุนหมุนเวียนช่วยเหลือเกษตรกรคงเหลือ ๓๐๘,๔๓๐.๐๐ บาท ซึ่งสหกรณ์ที่ดินศรีประจันต์พัฒนา จำกัด (เดิม) กู้มาเป็นทุนดำเนินการช่วยเหลือสมาชิกตามวัตถุประสงค์ดังกล่าวและตั้งแต่วันครบจนถึงวันสิ้นงวดบัญชี สหกรณ์ส่งชำระคืนเงินกู้ทั้งสิ้น จำนวน ๑๑๐,๐๐๐.๐๐ บาท ฉะนั้น เมื่อวันสิ้นงวดบัญชี สหกรณ์คงมีเงินกู้ทุนหมุนเวียนช่วยเหลือเกษตรกร เป็นเงิน ๑๙๘,๔๓๐.๐๐ บาท

การให้เงินกู้แก่สมาชิก

สหกรณ์ให้เงินกู้เฉพาะสมาชิกของสหกรณ์เท่านั้น โดยมีเงินกู้อยู่ระยะสั้นและเงิน

ถูกระยะปานกลาง โดยพิจารณาถึงความจำเป็นและกำลังการทำกิน วงเงินรายตัวและหลักประกันและประการสำคัญ สมาชิกผู้กู้ต้องใช้เงินกู้ให้ตรงตามวัตถุประสงค์ที่ได้สัญญาไว้ จำแนกออกได้ดังนี้

เงินถูกระยะสั้น

ได้แก่ เงินกู้เพื่อเป็นค่าใช้จ่ายดำเนินงานในการเกษตรสำหรับฤดูกาลผลิตหนึ่ง ๆ เช่น

- ก. ค่าพันธุ์พืช ปุ๋ย ยาปราบศัตรูพืชและเวชพืช อาหารสัตว์ วัสดุการเกษตร อยางอื่น ค่าเครื่องมือ ค่าซ่อมแซม ค่าซื้อปลูสัตว์ สัตว์ปีก สัตว์น้ำเพื่อเลี้ยงขายและค่าจ้างเกี่ยวกับการเกษตร
- ข. ค่าใช้จ่ายในการเตรียมเพื่อขาย แปรรูปและขายผลิตผลการเกษตร ซึ่งผู้กู้ผลิตขึ้น
- ค. ค่าเช่าเกี่ยวกับการเกษตร เฉพาะที่ต้องชำระด้วยเงินสด
- ง. ค่าภาษีอากรเกี่ยวกับการเกษตร
- จ. ค่าบริการต่าง ๆ เกี่ยวกับการเกษตร
- ฉ. ค่าใช้จ่ายของครัวเรือนเท่าที่จำเป็น

โดยเงินถูกระยะสั้นนี้ คณะกรรมการดำเนินการของสหกรณ์จะเป็นผู้พิจารณา โดยความเห็นชอบของพนักงานส่งเสริมสหกรณ์ กำหนดให้สมาชิกผู้กู้ชำระคืนเงินต้นพร้อมดอกเบี้ยให้เสร็จสิ้นภายในเวลาที่ขายผลิตผลด้วยเงินกู้นั้นเป็นจำนวนมาก แต่โดยปกติต้องไม่เกิน ๑ ปี นับตั้งแต่วันที่ทำหนังสือกู้หรือหลักฐานการกู้

เมื่อวันควบสหกรณ์ สหกรณ์มีเงินให้ถูกระยะสั้นแก่สมาชิกคงเหลือ ๒๒๓ สัญญา จำนวนเงิน ๑,๑๔๘,๔๕๐.๐๐ บาท จ่ายให้สมาชิกถูกระหว่างปี ๒๔๔ สัญญา จำนวนเงิน ๒๗๗,๔๕๐.๐๐ บาท สมาชิกสงชำระคืนระหว่างปี ๓๔๔ สัญญา จำนวนเงิน ๑,๑๐๒,๓๐๐.๐๐ บาท ฉะนั้นวันสิ้นงวดบัญชี สหกรณ์มีเงินถูกระยะสั้นคงเหลือที่สมาชิก ๔๕๗ สัญญา จำนวนเงิน ๙๒๕,๐๐๐.๐๐ บาท

เงินกู้ระยะปานกลาง

ได้แก่ เงินกู้เพื่อการลงทุนในสินทรัพย์การเกษตร ซึ่งโดยปกติใช้ประโยชน์ได้เกินกว่าฤดูกาลผลิตหนึ่ง ๆ เช่น

- ก. บุกเบิกหรือปรับปรุงที่ดินหรือซื้อที่ดินการเกษตร
- ข. สร้างหรือปรับปรุงแหล่งน้ำ คันคูน้ำ ประตูกักน้ำและงานปรับปรุงที่ดินอย่างอื่น
- ค. ซื้อสัตว์ใช้งาน ซื้อหรือสร้างหรือปรับปรุงเครื่องมือขนาดใหญ่ เครื่องสูบน้ำ เครื่องจักรกล
- ง. ซื้อหรือสร้างหรือปรับปรุงบ้าน โรงเรือนและสิ่งปลูกสร้างอื่น ๆ เกี่ยวกับการเกษตร
- จ. ลงทุนในการเลี้ยงสัตว์และลงทุนในกิจกรรมอื่น ๆ ซึ่งเกี่ยวข้องกับ การเกษตร

การกู้เงินระยะปานกลางนี้ คณะกรรมการดำเนินงานจะเป็นผู้พิจารณาโดยความเห็นชอบของพนักงานส่งเสริมสหกรณ์ กำหนดให้สมาชิกผู้กู้ชำระคืนเงินต้นพร้อมดอกเบี้ยเป็นงวด ๆ โดยคำนึงถึงอายุการใช้ประโยชน์ของสินทรัพย์ที่ใช้เงินกู้ จำนวนเงินกู้ รายได้และความสามารถชำระหนี้ของผู้ กู้ ทั้งนี้ โดยปกติชำระคืนให้เสร็จสิ้นภายในสามปีนับตั้งแต่วันทำหนังสือกู้หรือหลักฐานการกู้

เมื่อวันครบสหกรณ์ สหกรณ์มีเงินให้กู้ระยะปานกลางแก่สมาชิก ๙๒๑ สัญญา จำนวนเงิน ๓,๑๙๐,๖๙๖.๑๔ บาทจ่ายให้สมาชิกกู้ระหว่างปี ๑๔๙ สัญญา จำนวนเงิน ๑,๒๖๐,๕๐๐.๐๐ บาท สมาชิกสงฆ์ชำระคืนระหว่างปี ๒๔๙ สัญญา จำนวนเงิน ๑,๕๒๑,๕๖๐.๐๐ บาท ฉะนั้น เมื่อวันสิ้นปีทางบัญชี สหกรณ์มีเงินให้กู้ระยะปานกลางคงเหลือที่สมาชิก ๒๖๑ สัญญา จำนวนเงิน ๒,๙๒๙,๙๓๖.๑๔ บาท

รายได้และค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานของสหกรณ์

ตั้งแต่วันครบสหกรณ์ จนถึงวันสิ้นงวดบัญชี สหกรณ์มีรายได้ในการดำเนินงานรวมทั้งสิ้นเป็นเงิน ๘๕๕,๐๑๙.๓๒ บาท หักค่าใช้จ่ายเฉพาะธุรกิจ ๙๑,๐๙๐.๖๐ บาท

ค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานทั่วไป ๑๕๓,๑๑๙.๕๔ บาท สหกรณ์มีกำไรสุทธิประจำปีเป็นเงิน ๖๓๐,๘๒๗.๑๘ บาท

การดำเนินงานธุรกิจด้านอื่น

๑. ธุรกิจการขาย สหกรณ์ได้รวบรวมข้าวเปลือกจากผู้เป็นสมาชิกและไม่ใช่สมาชิก เป็นจำนวน ๒๕๗ เกวียน ๖๓๐ กิโลกรัม จำนวนเงิน ๖๕๕,๐๑๐.๕๐ บาท ราคาตัวเฉลี่ยเกวียนละ ๒,๕๔๒.๔๕ บาท

๒. ธุรกิจการซื้อ โดยสหกรณ์ได้ดำเนินการจัดหาสิ่งของจำเป็นในการประกอบอาชีพเกษตรกรรมมาจำหน่ายแก่สมาชิก ปรากฏดังนี้

- ก. ข้าวสาร ขายได้ทั้งสิ้น ๘๒,๕๙๐.๐๐ บาท
- ข. ปุ๋ย ขายได้ทั้งสิ้น ๓,๖๓๓,๖๔๖.๐๐ บาท
- ค. ยาปราบศัตรูพืชและวัชพืช ขายได้ทั้งสิ้น ๔๒,๒๔๑.๐๐ บาท
- ง. รถไถ มีลูกหนักข้างขวาระจนถึงวันสิ้นงวดบัญชี ๘๔,๑๔๓.๐๐ บาท (ขายระหว่างปีไม่มี)
- จ. เครื่องสูบน้ำ มีลูกหนักข้างขวาระจนถึงวันสิ้นงวดบัญชี ๒๑,๘๘๐.๐๐ บาท (ขายระหว่างปีไม่มี)
- ฉ. เครื่องฉุกระหัด มีลูกหนักข้างขวาระจนถึงวันสิ้นงวดบัญชี ๗,๙๗๕.๐๐ บาท (ขายระหว่างปีไม่มี)

การดำเนินงานทั่วไป

ที่สำคัญได้แก่ การจัดซื้อที่ดินเพื่อสร้างสำนักงานสหกรณ์ โดยคณะกรรมการชุดที่ ๑ ของสหกรณ์การเกษตรศรีประจันต์ จำกัด (เดิม) ได้มีการประชุมคณะกรรมการดำเนินงานครั้งที่ ๑๔ เมื่อวันที่ ๑๐ กรกฎาคม ๒๕๑๕ มีมติให้สหกรณ์จัดซื้อที่ดินเพื่อปลูกสร้างสำนักงานของสหกรณ์การเกษตร ต่อมาวันที่ ๒๖ มีนาคม ๒๕๑๖ โดยความเห็นชอบของนายทะเบียนสหกรณ์ (ตามหนังสือกรมส่งเสริมสหกรณ์ ที่ กส. ๑๑๐๗/๑๗๙๓ ลงวันที่ ๑๔ ธันวาคม ๒๕๑๕) สหกรณ์ได้ตกลงซื้อที่ดินที่อยู่ติดกับฉางของสหกรณ์และเป็นที่ดินเดิมเคียงกันกับที่ดินอันเป็นที่ตั้งฉางของสหกรณ์ชายข้าวและพืชผลศรีประจันต์ จำกัด (เดิม) รวม ๒แปลง

ตั้งอยู่ที่ หมู่ที่ ๒ ตำบลศรีประจันต์ อำเภอศรีประจันต์ สุพรรณบุรี ซึ่งเป็นที่ดินของ นายกวย นางสร้อยหยิน บุญโสภาค และนางพอน มีทองคำ ตามหนังสือสัญญาจะซื้อจะขายที่ดิน ลงวันที่ ๒๖ มีนาคม ๒๕๑๖ และบันทึกข้อตกลงซื้อขายลงวันที่ ๑๑ มกราคม ๒๕๑๘ แยกรายละเอียดดังนี้

แปลงที่ ๑

ที่ดินโฉนดเลขที่ ๑๖๖ เนื้อที่ ๑/-/๖๒ ไร่ ตั้งอยู่ที่ หมู่ ๒ ตำบลศรีประจันต์ อำเภอศรีประจันต์ ซึ่งนางสร้อยหยิน บุญโสภาคกับนางพอน มีทองคำ เป็นผู้ถือกรรมสิทธิ์ ชายในราคาไร่ละ ๔๕,๐๐๐.๐๐ บาท แต่เนื่องจากที่ดินแปลงนี้กรมทางหลวงแผ่นดินได้กัน เขตไว้สำหรับเวนคืนเพื่อขยายถนนสายสุพรรณบุรี - ชัยนาท เป็นเนื้อที่ประมาณ ๔๔ ตารางวา และยังคงดำเนินการเวนคืนไม่เสร็จสิ้น การโอนกรรมสิทธิ์ให้กับสหกรณ์จึงยังทำไม่ได้ ดังนั้น ผู้ขายจึงได้โอนกรรมสิทธิ์ให้กับสหกรณ์ทั้งแปลงคือ ๑/-/๖๒ ไร่ โดยมีเงื่อนไขดังนี้

๑. ผู้ขายขอรับเงินค่าที่ดินเพียงส่วนที่เหลือจากกรมทางหลวงเวนคืน ประมาณ ๔๔ ตารางวาแล้ว ที่ดินจะคงเหลือประมาณ ๑/-/๐๔ ไร่ คิดเป็นเงิน ๔๕,๔๕๐.๐๐ บาท หักค่ามัดจำที่สหกรณ์จ่ายไปแล้วจำนวน ๘,๓๒๕.๐๐ บาท จะคงเหลือเงิน ๓๖,๑๒๕.๐๐ บาท

๒. เมื่อกรมทางหลวงแผ่นดินจ่ายเงินชดเชยค่าที่ดินที่เวนคืนเท่าใด ให้สหกรณ์เป็นผู้รับเงินทั้งหมดเมื่อหักค่าธรรมเนียมและค่าใช้จ่ายซึ่งสหกรณ์ต้องจ่ายไปในการรับเวนคืนแล้ว ส่วนที่เหลือจ่ายคืนแก่ผู้ขาย

๓. ในการเวนคืนที่ดินดังกล่าวของกรมทางหลวงแผ่นดิน หากมีการเปลี่ยนแปลงเกี่ยวกับการลดลงหรือเพิ่มขึ้นของเนื้อที่ดิน ผู้ขายหรือผู้ซื้อจะต้องคืนเงินหรือชำระเพิ่มตามส่วนเนื้อที่ดินที่เปลี่ยนแปลง โดยคิดตามราคาที่ดินตกลงกันไว้และให้ถือว่าที่ดินที่เหลือจากการเวนคืนเป็นเนื้อที่ที่ขายให้กับสหกรณ์ทั้งหมด

แปลงที่ ๒

ที่ดินโฉนดเลขที่ ๑๖๔ ตั้งอยู่ที่ หมู่ ๒ ตำบลศรีประจันต์ อำเภอศรีประจันต์ นายกวย บุญโสภาค เป็นผู้ถือกรรมสิทธิ์ ผู้ขายยอมขายที่ดินส่วนที่เหลือจากการแบ่งแยก โฉนดตั้งแต่ คลองชลประทานฝั่งตะวันตก จดเขตที่ดินแปลงที่ ๑ เนื้อที่ ๒/-/๐๖ ไร่

เป็นเงิน ๘๐,๖๗๕.๐๐ บาท

รวมราคาที่ดินทั้ง ๒ แปลง เป็นเงิน ๑๓๒,๐๐๐.๐๐ บาท การชำระเงินผู้ซื้อ และผู้ขายตกลงชำระกันเป็นงวดรวม ๓ งวด ในปี ๒๕๑๔ สหกรณ์ได้ชำระค่าซื้อที่ดินดังกล่าว และได้รับโอนกรรมสิทธิ์ที่ดินเป็นที่เรียบร้อยแล้ว

คณะกรรมการดำเนินงาน

คณะกรรมการดำเนินงานของสหกรณ์ชุดที่ ๑ ซึ่งที่ประชุมใหญ่สามัญประจำปี ครั้งที่ ๑ เมื่อวันที่ ๒๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๑๔ เลือกตั้งมีรายชื่อดังต่อไปนี้

๑.	นายเจือ พูนพาน	กลุ่มที่ ๓	ตำแหน่ง	ประธานกรรมการ
๒.	นายเทียม มีชนะ	กลุ่มที่ ๑๗	ตำแหน่ง	รองประธานกรรมการ
๓.	นายธุม พละพงศ์	กลุ่มที่ ๕	ตำแหน่ง	เลขานุการ
๔.	นายประคอง อินทวงษ์	กลุ่มที่ ๓	ตำแหน่ง	ทรัพย์สิน
๕.	นายวน จันทรวง	กลุ่มที่ ๑	ตำแหน่ง	กรรมการ
๖.	นายสิน เมฆเคลื่อน	กลุ่มที่ ๓	ตำแหน่ง	กรรมการ
๗.	นายแดงออน แก้วภักดี	กลุ่มที่ ๔	ตำแหน่ง	กรรมการ
๘.	นายแพว พุ่งฟู	กลุ่มที่ ๖	ตำแหน่ง	กรรมการ
๙.	นายวิไลย์ ศรีสุวรรณ	กลุ่มที่ ๗	ตำแหน่ง	กรรมการ
๑๐.	นายเจียม คงเพชร	กลุ่มที่ ๘	ตำแหน่ง	กรรมการ
๑๑.	นายสำเรียง เขียวใสว	กลุ่มที่ ๑๑	ตำแหน่ง	กรรมการ
๑๒.	นายจำบ เกาแท้	กลุ่มที่ ๑๒	ตำแหน่ง	กรรมการ
๑๓.	นายพัฒน์ คงสมจิตร	กลุ่มที่ ๑๓	ตำแหน่ง	กรรมการ
๑๔.	นายระเบียบ เทมแพงพันธ์	กลุ่มที่ ๑๔	ตำแหน่ง	กรรมการ
๑๕.	นายเชิญ แก้วกัญ	กลุ่มที่ ๑๖	ตำแหน่ง	กรรมการ

การจัดสร้างสำนักงาน

เมื่อสหกรณ์ได้ดำเนินการจัดซื้อที่ดินรวม ๒ แปลง มีเนื้อที่ ๓/-/๑๐ ไร่ เป็นเงิน ๑๓๒,๐๐๐.๐๐ บาท รวมกับที่ดินเดิมซึ่งซื้อไว้แล้วเป็นเนื้อที่ ๘/๑/๑๔ ไร่ และได้ทำ

การณที่คินไว้เป็นที่เรียบร้อยแล้ว และการจัดตั้งในที่คินรวมทั้งการเขียนแบบก่อสร้างได้
รับความร่วมมือจากกองช่างกรมส่งเสริมสหกรณ์ โดยเขียนแบบเป็นอาคารตึก ๒ ชั้น ๕
คูหา ยาว ๒๖ เมตร กว้าง ๑๘ เมตร โดยได้รับอนุมัติจากนายทะเบียนสหกรณ์ เป็นแบบ
ที่ ๙๕๓/๑-๑๑/๑ และการจัดหาเงินทุนก่อสร้าง โดยการระดมทุนจากการดำเนินงานที่
มีกำไรสุทธิในปี พ.ศ. ๒๕๑๘ เป็นเงิน ๘๖๗,๒๓๗.๘๑ บาทและขออนุมัติจากที่ประชุมใหญ่
ในปีการเงิน ๒๕๒๐ อีก ๒๐๖,๘๒๕.๗๒ บาท รวมเป็นเงิน ๑,๐๗๔,๐๖๓.๕๓ บาทจากนั้น
ก็ให้ทางหุ้นส่วนจำกัด สมบูรณ์พัฒนาก่อสร้าง เป็นผู้รับเหมาก่อสร้าง ในราคา ๑,๘๒๐,๐๐๐.๐๐
บาท โดยเริ่มก่อสร้าง ตั้งแต่วันที่ ๒๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๒๐ แล้วเสร็จไม่เกินวันที่ ๓๐
กันยายน ๒๕๒๐ รูปแบบที่ได้กำหนดไว้เป็นอาคารตึก ๒ ชั้น ๕ คูหา กว้าง ๘ เมตร ยาว
๒๖ เมตร ด้านหลังมีห้องน้ำ ห้องพัสดุ ห้องบันได กว้าง ๘ เมตร ชั้นบนไม่มีเสากลางยาว
ตลอด ก็เสร็จเรียบร้อยตามสัญญา ส่วนเงินที่เหลือนั้นได้คิคมาณตามหน้าต่างทั่วสำนักงานและ
มานเวที อีกทั้งเวทีและห้องประชุมคณะกรรมการก็ได้สร้างพร้อมสมบูรณ์ทุกประการ

นับตั้งแต่สหกรณ์ศรีประจันต์ ได้รวมเข้าด้วยกันแล้ว จนถึงปี พ.ศ. ๒๕๒๔ ซึ่ง
เป็นปีสุดท้ายของการประเมินผลการดำเนินงานของสหกรณ์แห่งนี้ สามารถแสดงให้เห็นถึง
ความก้าวหน้าในทุก ๆ ด้านของสหกรณ์ได้ดังต่อไปนี้

สมาชิกภาพและกลุ่มสมาชิก

ในวันสิ้นงวดบัญชีปี พ.ศ. ๒๕๒๔ สหกรณ์ได้รับสมาชิกใหม่อีก ๒๖๐ คน และ
สมาชิกออกจากสหกรณ์ ๓๓ คน จึงทำให้มีสมาชิกทั้งหมด ๓,๑๕๔ คน (ในปี พ.ศ. ๒๕๒๓
มีทั้งหมด ๒,๘๖๗ คน) โดยจำนวนสมาชิกดังกล่าว สังกัดกลุ่มต่าง ๆ ๓๔ กลุ่ม อยู่ท้องที่
๘ ตำบล คือ ตำบลศรีประจันต์, ตำบลคอนปรุ, ตำบลวังยาง, ตำบลมคแดง, ตำบลบาง-
งาม, ตำบลวังน้ำชัน, ตำบลปลายนา, ตำบลบ้านกร่าง, ตำบลวังหว่า แยกเป็นกลุ่มได้
ดังนี้ :-

กลุ่มที่	ชื่อกลุ่ม	ตำบล	จำนวนสมาชิก (คน)
๑	วังยาง	วังยาง	๑๐๓
๒	มคแดง	มคแดง	๑๒๑
๓	ศรีประจันต์	ศรีประจันต์	๘๘
๔	ปลายนา	ปลายนา	๑๓๕
๕	รางทางมา	ปลายนา	๑๒๕
๖	บางกระทะ	ปลายนา	๕๐
๗	คลองระดม	ปลายนา	๑๗๘
๘	คอนกระพือ	ปลายนา	๑๕๐
๙	สามจัน	คอนปรุ	๑๕๕
๑๐	ห้วยเจริญ	วังน้ำซับ	๕๐
๑๑	หนองใหญ่	คอนปรุ	๕๕
๑๒	หนองปล่อง	คอนปรุ	๑๒๔
๑๓	ห้วยสุวรรณ	คอนปรุ	๕๕
๑๔	หนองบัวพุ	คอนปรุ	๘๐
๑๕	บ้านกล้วย	บ้านกร่าง	๘๐
๑๖	คิงซีเหล็ก	วังหว่า	๑๒๔
๑๗	วัดเกาะ	บางงาม	๑๕๐
๑๘	หนองกรต	คอนปรุ	๕๓
๑๙	โพธิ์นฤมิตร	คอนปรุ	๑๒๔
๒๐	หนองแจง	คอนปรุ	๕๕
๒๑	กระทุ่มตาน	คอนปรุ	๕๕
๒๒	คูยาง	วังน้ำซับ	๕๕
๒๓	คอนกระต่าย	ศรีประจันต์	๕๐
๒๔	ศาลเสียน	ศรีประจันต์-วังยาง	๕๗
๒๕	หนองสรวง	ปลายนา-คอนปรุ	๘๐
๒๖	หนองส้มิง	คอนปรุ	๕๖

กลุ่มที่	ชื่อกลุ่ม	ตำบล	จำนวนสมาชิก (คน)
๒๗	หนองทอง	คอนปรุ	๕๕
๒๘	วังพลับ	มคแดง-บางงาม	๘๕
๒๙	คอนหาดทราย	ปลายนา	๕๕
๓๐	วังยางใหญ่	วังยาง	๒๑
๓๑	หนองกระจาก	วังน้ำขี้	๕๐
๓๒	ป่าพระเจ้า	ปลายนา	๕๐
๓๓	คอนกลาง	ปลายนา	๕๕
๓๔	ปู่เจ้า	บ้านกร่าง	๖๕

ทุนเรือนหุ้น

เมื่อวันสิ้นปี (๓๑ มีนาคม ๒๕๒๔) สมาชิกถือหุ้นมูลค่าหุ้นละ ๕๐ บาท รวมทั้งสิ้น ๑๓๕,๕๑๓ หุ้น รวมหุ้นที่ชำระมูลค่าแล้ว ๖,๗๗๕,๖๕๐.๐๐ บาท

เงินสำรอง

เมื่อวันสิ้นงวดบัญชี (๓๑ มีนาคม ๒๕๒๔) สหกรณ์มีเงินสำรองอยู่ ๓,๙๕๔,๖๓๕.๒๙ บาท ในการประชุมคณะกรรมการดำเนินการชุดที่ ๗ ครั้งที่ ๑๔ เมื่อวันที่ ๓๐ กรกฎาคม ๒๕๒๔ ที่ประชุมได้มติให้ที่ประชุมใหญ่จัดสรรกำไรสุทธิประจำปีสิ้นสุด ๓๑ มีนาคม ๒๕๒๔ เป็นเงินสำรองอีก ๙๗๗,๕๒๔.๑๐ บาท เพราะฉะนั้นสหกรณ์จะมีเงินสำรองทั้งสิ้น ๔,๙๓๒,๐๖๓.๓๙ บาท

ทุนอื่น ๆ

ในวันสิ้นงวดบัญชี สหกรณ์มีทุนอื่น ๆ ๕๕๓,๒๔๕.๑๔ บาท

เงินรับฝาก

เมื่อวันสิ้นงวดบัญชี มีเงินรับฝากจากสมาชิกรวมทั้งสิ้น ๑,๒๙๖,๖๒๐.๕๐ บาท

แยกเป็น

- เงินฝากออมทรัพย์ ๒,๙๙๙,๘๒๖.๑๐ บาท ถอนระหว่างปี ๓,๐๓๖,๓๙๐.๖๐ บาท
- เงินฝากประจำ ๔๒๔,๙๕๘.๐๐ บาท ถอนระหว่างปี ๔๓๙,๓๐๐.๐๐ บาท
- เงินฝากสมาคมพัฒนากิจสงเคราะห์ ๑๖๑,๙๕๙.๐๐ บาท ถอนระหว่างปี ๑๕๖,๙๕๙.๐๐ บาท

หมายเหตุ ยอดเงินสะสมรวมกันทุกปี บางประเภทอาจถอนเงินเกินบัญชีฝาก
ในปีนั้น ๆ

แหล่งเงินทุนของสหกรณ์

สหกรณ์ได้รับความเห็นชอบจากนายทะเบียนสหกรณ์ให้ถือใช้วงเงินกู้ยืมประจำ
ปี ๒๕๒๔ จำนวนเงิน ๕๐,๐๐๐,๐๐๐.๐๐ บาท ตามหนังสือกรมส่งเสริมฯ แหล่งเงินทุนซึ่ง
สหกรณ์ได้รับในรอบปีทางบัญชีสิ้นสุด ๓๑ มีนาคม ๒๕๒๔ มีดังนี้

๑. เงินกู้เครดิตเงินสด

เมื่อวันสิ้นงวดทางบัญชี สหกรณ์การเกษตรศรีประจันต์ เป็นหนี้เครดิต
เงินสดต่อธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร เป็นจำนวนเงิน ๓๓,๑๘๙,๕๒๒.๕๒
บาท

๒. เงินกู้เพื่อซื้อวัสดุอุปกรณ์การเกษตร

ตอนต้นปีการบัญชี (๓๑ มีนาคม ๒๕๒๔) สหกรณ์เป็นหนี้เงินกู้เพื่อ
ซื้อวัสดุอุปกรณ์การเกษตรเป็นจำนวนเงิน ๔,๐๐๐,๐๐๐.๐๐ บาท แต่พอตอนสิ้นงวดบัญชี
(๓๑ มีนาคม ๒๕๒๔) สหกรณ์ได้ชำระจนหมดสิ้น

๓. เงินทุนสงเคราะห์เกษตรกร

เมื่อวันสิ้นงวดทางบัญชี สหกรณ์เป็นหนี้เงินกู้ทุนสงเคราะห์เกษตรกร
ต่อกรมส่งเสริมสหกรณ์ เป็นจำนวนเงิน ๙๐๐,๐๐๐.๐๐ บาท

การให้เงินกู้แก่สมาชิก

สหกรณ์ให้เงินกู้เฉพาะแก่สมาชิกเท่านั้น ทั้งเงินกู้ระยะสั้นและเงินกู้ระยะปานกลาง โดยพิจารณาถึงความจำเป็นและกำลังการทำกิน วงเงินรายตัวตามหลักประกันและสมาชิกผู้กู้ต้องใช้เงินกู้โดยตรงตามวัตถุประสงค์ที่ได้สัญญาไว้สามารถแยกย่อยออกได้ดังนี้

๑. เงินกู้ระยะสั้น

เมื่อวันสิ้นงวดทางบัญชี สหกรณ์มีเงินกู้ระยะสั้นคงเหลือที่สมาชิก ๑,๓๕๒ สัญญา เป็นจำนวนเงิน ๘,๖๙๐,๙๐๐.๐๐ บาท

๒. เงินกู้ระยะปานกลาง

เมื่อวันสิ้นงวดทางบัญชี สหกรณ์มีเงินกู้ระยะปานกลางคงเหลือที่สมาชิก ๑,๑๓๐ สัญญา เป็นจำนวนเงิน ๒๘,๑๔๙,๔๖๓.๔๒ บาท

ดังนั้น สหกรณ์ยังคงมีเงินให้กู้แก่สมาชิกทั้งระยะสั้นและระยะปานกลาง คงเหลืออยู่ที่สมาชิกรวมทั้งสิ้น ๒,๕๒๒ สัญญา เป็นจำนวนเงิน ๓๔,๘๑๘,๘๖๓.๔๒ บาท

สรุปการให้เงินกู้แก่สมาชิก

- เงินกู้ระยะสั้นเพื่อการอื่นมีระยะเวลาไม่เกิน ๖ เดือน สหกรณ์ได้ให้เงินกู้ประเภทนี้มารวมครั้งแรก (๑ ธันวาคม ๒๕๑๙ ถึง ๓๑ มีนาคม ๒๕๒๔) จำนวน ๔,๖๑๕ สัญญา จำนวนเงิน ๓๔,๖๔๒,๐๐๐.๐๐ บาท เป็นเงินกู้ในระหว่างปีทางบัญชีสิ้นสุด ๓๑ มีนาคม ๒๕๒๔ จำนวน ๑,๔๔๖ สัญญา เป็นเงิน ๑๐,๑๙๐,๙๐๐.๐๐ บาท
- เงินกู้ระยะปานกลาง มีระยะเวลา ๓ ปี สหกรณ์ได้ให้เงินกู้ระยะปานกลางรวมครั้งแรก (๑ ธันวาคม ๒๕๑๙ ถึง ๓๑ มีนาคม ๒๕๒๔) จำนวน ๓,๔๓๑ สัญญา เป็นเงิน ๖๙,๐๓๔,๘๘๖.๑๔ บาท เป็นเงินกู้ในระหว่างปีทางบัญชีสิ้นสุด ๓๑ มีนาคม ๒๕๒๔ จำนวน ๘๒๔ สัญญา จำนวนเงิน ๒๓,๔๘๘,๒๐๐.๐๐ บาท

การดำเนินการกู้ยืมจากธนาคารอื่น ๆ

- ๑. ชุมชนกู้ยืม สหกรณ์ได้รวบรวมอภัยจากสมาชิกซึ่งสหกรณ์มี

โคควาโรงงานน้ำตาลสุพรรณบุรี จำนวน ๔,๐๐๐ ตัน และกำลังขยายการรวบรวมเพิ่มขึ้นอีก ส่วนข้าวเปลือกสหกรณ์ได้เป็นตัวแทนกรมส่งเสริมสหกรณ์ทำการรวบรวมข้าวเปลือกจากสมาชิกได้ ๘๒,๕๔๐ กิโลกรัม เป็นจำนวนเงิน ๓๐๙,๒๗๔.๕๐ บาท

๒. ชุมกิจการค้า สหกรณ์ได้ดำเนินการจัดทำสิ่งจำเป็นในการประกอบอาชีพการเกษตรมาจำหน่ายให้แก่สมาชิก ดังปรากฏผลการดำเนินงานในด้านชุมกิจการค้า ดังต่อไปนี้

- ก. ข้าวสาร, ปลายข้าว, รำ ขายข้าวสารได้ทั้งสิ้น ๑,๓๔๓,๐๔๐.๐๐ บาท
- ข. ปุ๋ย ขายได้ทั้งสิ้น ๖,๔๓๙,๑๑๐.๐๐ บาท
- ค. ยาปราบศัตรูพืช ขายได้ทั้งสิ้น ๔๑๖,๔๑๕.๐๐ บาท
- ง. เครื่องจักรกล ขายได้ทั้งสิ้น ๔๕๙,๕๓๐.๐๐ บาท
- จ. เครื่องพ่นยา ขายได้ทั้งสิ้น ๑๒๔,๓๕๐.๐๐ บาท
- ฉ. เครื่องอุปโภค บริโภค ขายได้จำนวนเงิน ๙๙,๖๖๔,๕๐ บาท

กำไรสุทธิประจำปี

ในวันสิ้นงวดบัญชี สหกรณ์มีกำไรทั้งสิ้น ๑,๙๕๔,๘๕๖,๑๙ บาท

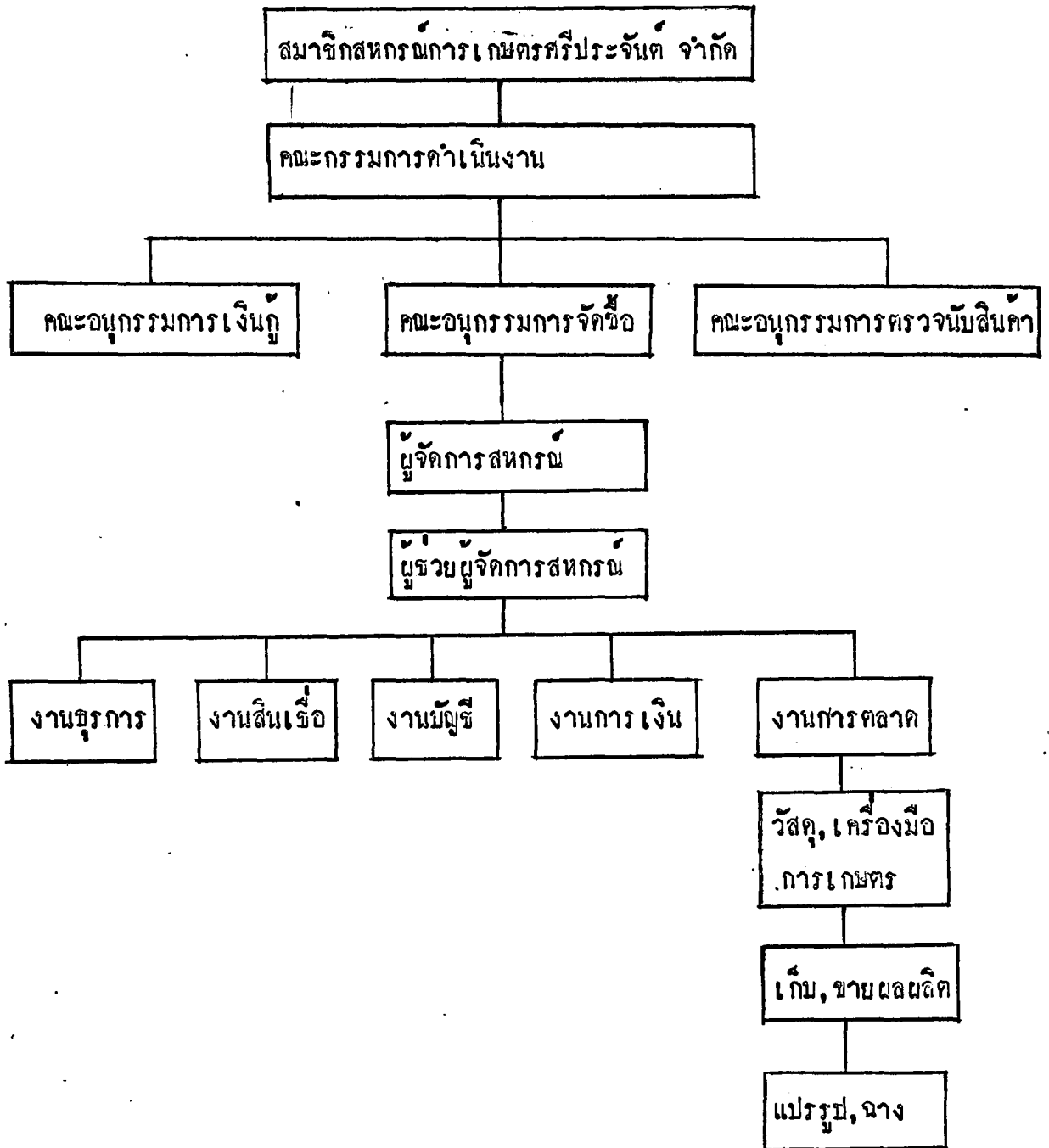
คณะกรรมการดำเนินงาน

คณะกรรมการดำเนินงานของสหกรณ์ ชุดที่ ๙ ซึ่งที่ประชุมใหญ่ประจำปี ครั้งที่ ๙ เมื่อวันที่ ๒๓ สิงหาคม ๒๕๒๓ เลือกลง มีรายชื่อดังต่อไปนี้

๑.	นายวิไลย์ ศรีสุวรรณ	กุ่มท	๙	ตำแหน่ง	ประธานกรรมการ
๒.	นายสำเนียง อินทวงษ์	กุ่มท	๒๓	ตำแหน่ง	รองประธานกรรมการ
๓.	นายวน จันทรวงศ์	กุ่มท	๑	ตำแหน่ง	เลขาธิการ
๔.	นายสิน เมฆเคลื่อน	กุ่มท	๒๓	ตำแหน่ง	เหรัญญิก
๕.	นายบัว พุทธิชาติ	กุ่มท	๒	ตำแหน่ง	กรรมการ
๖.	นายเที่ยง ลูกพัก	กุ่มท	๕	ตำแหน่ง	กรรมการ
๗.	นายบุญดือ เทียนเจริญ	กุ่มท	๖	ตำแหน่ง	กรรมการ

๘.	นายไฉ	ชำรอด	กลุ่มที่	๘	ตำแหน่ง	กรรมการ
๙.	นายบุญลือ	สุหนต	กลุ่มที่	๘	ตำแหน่ง	กรรมการ
๑๐.	นายดำอังก	โพธิ์ศรี	กลุ่มที่	๘	ตำแหน่ง	กรรมการ
๑๑.	นายจ่าย	เกาแท้	กลุ่มที่	๑๒	ตำแหน่ง	กรรมการ
๑๒.	นายพัฒน์	คงสมจิตร	กลุ่มที่	๑๑	ตำแหน่ง	กรรมการ
๑๓.	นายม้วน	แก้วเขียว	กลุ่มที่	๑๐	ตำแหน่ง	กรรมการ
๑๔.	นายขันธ์	ทองมา	กลุ่มที่	๒๐	ตำแหน่ง	กรรมการ
๑๕.	นายกองหนุ	ศรีนาค	กลุ่มที่	๑๘	ตำแหน่ง	กรรมการ

ภาพที่ ๒ โครงสร้างสหกรณ์การเกษตรศรีประจันต์ จำกัด

การวิเคราะห์ผลการดำเนินงานของสหกรณ์การเกษตรศรีประจันต์ จำกัด

ระหว่างปี พ.ศ. ๒๕๑๔ - ๒๕๒๔

๔.๑ ผลการดำเนินงานในรอบ ๙ ปี ที่ผ่านมา

ผลการดำเนินงานของสหกรณ์การเกษตรศรีประจันต์ จำกัด ที่ผ่านมามีในรอบ ๙ ปีนั้น สหกรณ์สามารถทำอะไรในการประกอบธุรกิจนั้นทุกปี นับตั้งแต่เริ่มสลับสหกรณ์เข้าด้วยกัน (ปี พ.ศ. ๒๕๑๔) โดยสหกรณ์ได้มีการดำเนินงานแบบแผนประสงคฺกล่าว คือ มีการจัดหาทุนให้แกสมาชิกกู้ยืมไปใช้ในการประกอบการเกษตรหรือใช้ในเรื่องที่จำเป็นสำหรับการดำรงชีพ นอกจากนั้นก็ยังมีการจัดหาปัจจัยการผลิตต่าง ๆ มาจำหน่ายในราคาที่ถูกลงกว่าท้องตลาดหรือราคาเกี่ยวกับท้องตลาด มาจำหน่ายให้แกสมาชิก เช่น เครื่องอุปโภคบริโภค ปุ๋ย ยาปราบศัตรูพืช เครื่องมือในการผลิต ทำให้สมาชิกของสหกรณ์ได้ใช้ของที่มีคุณภาพเมื่อเป็นเช่นนี้แล้วทางสมาชิกของสหกรณ์ซื้อสินค้าเหล่านี้ไป ทำให้สหกรณ์ได้รับกำไรจากการประกอบธุรกิจสูงขึ้นทุก ๆ ปี ดังตารางที่ ๒ คือ ในปี ๒๕๑๔ สหกรณ์มีกำไรสุทธิทั้งหมด ๖๓๐,๘๗๙.๑๘ บาท แยกเป็นรายได้เท่ากับ ๔๕๕,๐๑๗.๓๒ บาท หักค่าใช้จ่ายในการประกอบธุรกิจ ๒๒๔,๑๙๐.๑๔ บาท ในปี ๒๕๑๕ สหกรณ์ได้รับกำไรสุทธิทั้งหมด ๘๖๙,๔๔๔.๕๒ บาท โดยมีรายได้จากการประกอบธุรกิจ ๔๙๐,๖๔๔.๗๙ บาท แยกค่าใช้จ่ายเพิ่มสูงขึ้นเป็น ๘๒๑,๑๐๐.๒๗ บาท จึงเห็นได้ว่าปี ๒๕๑๕ นี้กำไรสุทธิจะลดลงจากปี ๒๕๑๔ ถึง ๑๖๑,๒๔๒.๖๖ บาท สาเหตุก็เพราะว่าค่าใช้จ่ายในการประกอบธุรกิจเพิ่มสูงขึ้นจากปี ๒๕๑๔ ถึง ๑๘๖,๘๑๐.๑๓ บาท หรือประมาณครึ่งหนึ่งของค่าใช้จ่ายทั้งหมดในปี ๒๕๑๔ ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากสหกรณ์ได้ประกอบธุรกิจเพิ่มมากขึ้น โดยเฉพาะธุรกิจการซื้อ สหกรณ์ได้จัดหาวัสดุอุปกรณ์การเกษตรมาจำหน่าย เช่น เครื่องอุปโภคบริโภค สินค้าแปรรูป เครื่องพ่นยา ปลายข้าว ไร่ เป็นต้น จึงทำให้ต้นทุนในการประกอบธุรกิจการซื้อสูงขึ้น นั่นก็คือเป็นผลทำให้ต้นทุนของธุรกิจการซื้อสูง กำไรสุทธิในปี ๒๕๑๕ จึงลดลงจากปีก่อน

ในปี ๒๕๒๐ สหกรณ์ได้รับกำไรสุทธิทั้งหมด ๕๙๖,๔๙๑.๓๒ บาท แยกเป็นรายได้ของสหกรณ์ ๑,๓๖๐,๔๐๔,๕๔ บาท รายจ่าย ๗๖๓,๙๑๓.๒๒ บาท เมื่อนำมาเปรียบ

เทียบกับปี ๒๕๑๔ ซึ่งเป็นปีความสหกรณ์เข้าด้วยกันแล้ว จะเห็นได้ว่า ในปี ๒๕๑๔ ยังคงมีกำไรสุทธิสูงกว่าปี ๒๕๒๐ ถึง ๓๔,๓๓๕.๘๖ บาท สรุปได้ว่าในปี ๒๕๒๐ จะมีรายได้สูงกว่าปี ๒๕๑๔ ถึง ๕๐๕,๓๔๗.๒๒ บาท แต่รายจ่ายในปี ๒๕๑๔ ก็น้อยกว่าปี ๒๕๒๐ ถึง ๕๓๕,๗๒๓.๐๔ บาท ทั้งนี้ เนื่องมาจากการที่สหกรณ์ประกอบธุรกิจมากขึ้น จึงทำให้รายจ่ายในการประกอบธุรกิจเพิ่มมากขึ้นตามไปด้วยดังเช่นในปี ๒๕๑๕ ที่ได้กล่าวมาแล้ว

ปี ๒๕๒๑ สหกรณ์ได้รับกำไรสุทธิทั้งหมด ๕๔๑,๒๓๕.๕๔ บาท แยกเป็นรายได้ของธุรกิจทำนมทั้งหมด ๑,๕๓๔,๒๕๐.๖๗ บาท และรายจ่าย ๕๕๓,๐๑๔.๖๕ บาท โดยได้รับเพิ่มมากขึ้นกว่าในปี ๒๕๑๔ ถึง ๓๕๐,๕๐๔.๘๐ บาท แสดงให้เห็นว่าการประกอบธุรกิจของสหกรณ์มีแนวโน้มที่จะทำให้ได้รับกำไรสุทธิเพิ่มมากขึ้น ทั้งนี้ เนื่องมาจากสหกรณ์สามารถลดต้นทุนในการประกอบธุรกิจให้ลดต่ำลงแล้วเพิ่มรายได้ในการประกอบธุรกิจให้สูงขึ้น กำไรสุทธิจึงเพิ่มมากขึ้นเช่นกัน

ปี ๒๕๒๒ สหกรณ์ได้รับกำไรสุทธิทั้งสิ้น ๑,๐๓๔,๕๕๔.๕๕ บาท แยกเป็นรายได้ ๑,๔๘๖,๒๕๓.๕๕ บาท รายจ่าย ๔๖๑,๘๐๙.๐๙ บาท โดยเพิ่มมากขึ้นจากปี ๒๕๒๑ ถึง ๕๓,๒๐๔.๔๗ บาท แสดงให้เห็นว่าธุรกิจของสหกรณ์สามารถทำให้สหกรณ์ได้รับกำไรมากขึ้น โดยอาจเนื่องมาจากความร่วมมือจากสมาชิกของสหกรณ์พร้อม ๆ กับการมีความสามารถในการดำเนินงานของผู้จัดการสหกรณ์ด้วย ในปี พ.ศ. ๒๕๒๓ สหกรณ์ได้รับกำไรสุทธิทั้งสิ้น ๗๖๒,๕๕๕.๐๔ บาท แยกเป็นรายได้ ๒,๑๕๒,๗๐๓.๐๒ บาท, รายจ่ายของสหกรณ์ ๑,๓๙๐,๒๑๗.๙๘ บาท โดยมีกำไรสุทธิลดลงจากปี ๒๕๒๒ ถึง ๒๗๑,๙๙๘.๓๗ บาท ทั้งนี้ก็เพราะว่า รายจ่ายของสหกรณ์ในปี ๒๕๒๓ สูงกว่าปี ๒๕๒๒ ถึง ๕๒๔,๕๐๔.๔๕ บาท ทั้งนี้เนื่องจากต้นทุนของธุรกิจการซื้อเพิ่มสูงขึ้นรวมทั้งต้นทุนในการประกอบธุรกิจเพิ่มสูงขึ้น จึงทำให้รายจ่ายของธุรกิจสูงมากขึ้นกว่าในปี ๒๕๒๒ จึงทำให้ได้รับกำไรสุทธิลดลงทั้ง ๆ ที่รายได้ของสหกรณ์ในปี ๒๕๒๓ สูงกว่าในปี ๒๕๒๒ ถึง ๒๕๖,๕๕๕.๕๕ บาทก็ตาม

ในปี ๒๕๒๔ สหกรณ์ได้รับกำไรสุทธิทั้งหมด ๑,๕๕๔,๕๕๖.๑๕ บาท แยกเป็นรายได้ ๓,๗๐๗,๕๑๗.๗๔ บาท รายจ่าย ๑,๗๕๓,๐๖๑.๕๙ บาท โดยได้กำไรสูงกว่าในปี ๒๕๑๔ ถึง ๑,๓๒๔,๐๒๙.๐๑ บาท และสูงกว่าในปี ๒๕๒๓ ถึง ๑,๑๙๒,๓๗๑.๑๑ บาท แสดงให้เห็นว่าการประกอบธุรกิจในด้านกิจการดำเนินงานของสหกรณ์ประสบความสำเร็จ

มากถึงแม้ว่าจะมีเพียง ๒ ปี คือปี ๒๕๑๘ และปี ๒๕๒๐ ที่ได้รับกำไรน้อยกว่าในปีแรก
 ซึ่งในปี ๒๕๑๘ ได้รับกำไรน้อยสุด และได้รับกำไรสูงสุดในปี ๒๕๒๔ โดยช่วงความแตก
 ต่างของกำไรของปีที่ได้รับกำไรน้อยที่สุดกับปีที่ได้รับกำไรสูงสุดถึง ๑,๔๔๕,๒๓๑.๖๓ บาท
 ดังแสดงให้เห็นในตารางที่ ๒

ตารางที่ ๒ แสดงรายได้ รายจ่าย กำไรสุทธิ ปีพ.ศ. ๒๕๑๔-๒๕๒๔

ปี	รายการ		รายได้		รายจ่าย		กำไรสุทธิ	
	บาท	%	บาท	%	บาท	%	บาท	%
๒๕๑๔	๔๕๕,๐๑๓.๓๒	๑๐๐	๒๒๔,๑๘๐.๑๔	๒๖.๒๒	๖๓๐,๔๒๓.๑๘	๑๓๘.๖๖	๒๓๐,๘๓๓.๑๘	๕๐.๖๖
๒๕๑๕	๔๘๐,๖๔๔.๓๘	๑๐๐	๔๒๑,๑๐๐.๒๓	๘๗.๖๒	๕๖๘,๕๔๔.๕๒	๑๑๖.๓๖	๖๒,๕๓๓.๘๖	๑๒.๘๒
๒๕๑๖	๑,๓๖๐,๔๐๔.๕๔	๑๐๐	๓๖๓,๘๑๓.๒๒	๒๖.๖๖	๕๘๖,๘๑๓.๒๒	๔๓.๐๖	๗๗๖,๕๙๑.๓๒	๕๖.๖๖
๒๕๑๗	๑,๕๓๔,๒๕๐.๖๓	๑๐๐	๕๕๓,๐๑๔.๖๘	๓๖.๐๖	๘๘๑,๒๓๕.๘๘	๕๗.๖๖	๖๕๑,๐๓๕.๗๕	๔๒.๖๖
๒๕๑๘	๑,๔๘๖,๒๕๓.๕๔	๑๐๐	๔๖๑,๔๐๘.๐๘	๓๑.๐๖	๑,๐๒๔,๘๖๔.๖๖	๖๘.๖๖	๔๖๑,๓๘๘.๘๘	๓๑.๐๖
๒๕๑๙	๒,๑๕๒,๓๐๓.๐๒	๑๐๐	๑,๓๘๐,๒๑๓.๘๘	๖๓.๖๖	๑,๗๖๒,๘๖๔.๖๖	๘๑.๖๖	๓๙๑,๔๓๘.๓๖	๑๘.๖๖
๒๕๒๐	๓,๓๐๓,๘๑๓.๓๘	๑๐๐	๑,๓๕๓,๐๖๑.๕๕	๔๑.๖๖	๑,๙๕๐,๘๖๔.๖๖	๕๙.๖๖	๑,๓๕๒,๙๔๘.๗๓	๔๑.๖๖
เฉลี่ย	๑,๓๓๑,๐๓๓.๐๘	๑๐๐	๔๕๒,๘๓๒.๘๑	๓๓.๖๓	๘๑๔,๕๖๐.๖๘	๖๑.๖๓	๕๑๖,๔๖๒.๓๖	๓๘.๖๓

ที่มา : รายงานกิจการงบดุลและบัญชีกำไร ขาดทุนสหกรณ์การเกษตรศรีประจันต์ จำกัด

ตารางที่ ๓ เปรียบเทียบความเจริญก้าวหน้าการดำเนินงานและผลการเกษตรที่ประชาชน จำกัด

ปี พ.ศ.	๒๕๑๔	๒๕๑๕	๒๕๒๐	๒๕๒๑	๒๕๒๒	๒๕๒๓	๒๕๒๔
รายการ							
จำนวนสมาชิก	๑,๒๑๙.๐๐	๑,๕๓๙.๐๐	๒,๑๖๔.๐๐	๒,๔๖๕.๐๐	๒,๗๔๐.๐๐	๒,๙๒๗.๐๐	๓,๑๕๔.๐๐
จำนวนกลุ่ม	๑๓.๐๐	๑๓.๐๐	๑๓.๐๐	๒๔.๐๐	๒๕.๐๐	๒๔.๐๐	๓๕.๐๐
ทุนเรือนหุ้น	๑,๑๕๔,๘๐๐.๐๐	๑,๕๖๓,๘๐๐.๐๐	๒,๑๙๙,๐๐๐.๐๐	๒,๔๗๓,๙๐๐.๐๐	๒,๗๖๗,๑๕๐.๐๐	๒,๙๓๗,๐๐๐.๐๐	๓,๑๖๙,๖๕๐.๐๐
ทุนสำรอง	๑,๘๘๘,๒๕๑.๑๓	๑,๘๖๗,๗๖๓.๘๘	๑,๕๑๘,๗๖๖.๐๓	๒,๗๖๐,๓๖๘.๘๖	๓,๒๑๐,๕๘๘.๘๖	๓,๖๕๘,๕๗๘.๘๖	๔,๑๖๖,๘๖๓.๓๕
ทุนอื่น ๆ	๘๘๘,๘๘๘.๘๘	๘๘๘,๘๘๘.๘๘	๘๘๘,๘๘๘.๘๘	๘๘๘,๘๘๘.๘๘	๘๘๘,๘๘๘.๘๘	๘๘๘,๘๘๘.๘๘	๘๘๘,๘๘๘.๘๘
เงินรับฝาก	๒๘๑,๙๑๐.๐๐	๔๑๘,๘๘๘.๘๘	๓๘๘,๘๘๘.๘๘	๕๕๕,๕๕๕.๕๕	๕๕๕,๕๕๕.๕๕	๕๕๕,๕๕๕.๕๕	๕๕๕,๕๕๕.๕๕
เงินกู้ยืม	๑,๓๘๘,๕๕๕.๕๕	๒,๕๕๕,๕๕๕.๕๕	๒,๕๕๕,๕๕๕.๕๕	๑,๕๕๕,๕๕๕.๕๕	๑,๕๕๕,๕๕๕.๕๕	๑,๕๕๕,๕๕๕.๕๕	๑,๕๕๕,๕๕๕.๕๕
เงินกู้เพื่อซื้อวัสดุอุปกรณ์การเกษตร	๑,๐๘๘,๓๐๐.๐๐	๘๘๘,๕๐๐.๐๐	๑,๕๐๑,๕๕๕.๐๐	-	๒,๐๐๐,๐๐๐.๐๐	-	-
เงินกู้ยืมสงเคราะห์เกษตรกร	๕๐๐,๐๐๐.๐๐	-	-	-	-	-	-
เงินกู้ยืมสงเคราะห์เกษตรกร	-	๕๕๕,๐๐๐.๐๐	๕๕๕,๐๐๐.๐๐	๕๕๕,๐๐๐.๐๐	๕๕๕,๐๐๐.๐๐	๕๕๕,๐๐๐.๐๐	๕๕๕,๐๐๐.๐๐
เงินกู้ยืมหมุนเวียนช่วยเหลือเกษตรกร	๑๕๕,๕๕๕.๕๕	๑๕๕,๕๕๕.๕๕	-	-	-	-	-
ทุนดำเนินงาน	๕๕๕,๕๕๕.๕๕	๕๕๕,๕๕๕.๕๕	๕,๕๕๕,๕๕๕.๕๕	๕,๕๕๕,๕๕๕.๕๕	๕,๕๕๕,๕๕๕.๕๕	๕,๕๕๕,๕๕๕.๕๕	๕,๕๕๕,๕๕๕.๕๕
เงินกู้จ่ายแก่สมาชิกรวมแต่แรก	๕,๕๕๕,๕๕๕.๕๕	๕,๕๕๕,๕๕๕.๕๕	๕,๕๕๕,๕๕๕.๕๕	๕,๕๕๕,๕๕๕.๕๕	๕,๕๕๕,๕๕๕.๕๕	๕,๕๕๕,๕๕๕.๕๕	๕,๕๕๕,๕๕๕.๕๕
เงินกู้จ่ายแก่สมาชิกระหว่างปี	๑,๕๕๕,๕๕๕.๕๕	๑,๕๕๕,๕๕๕.๕๕	๑,๕๕๕,๕๕๕.๕๕	๑,๕๕๕,๕๕๕.๕๕	๑,๕๕๕,๕๕๕.๕๕	๑,๕๕๕,๕๕๕.๕๕	๑,๕๕๕,๕๕๕.๕๕
การชำระคืนเงินกู้ของสมาชิกรวมแต่แรก	๒,๕๕๕,๕๕๕.๕๕	๕,๕๕๕,๕๕๕.๕๕	๑,๕๕๕,๕๕๕.๕๕	๒,๕๕๕,๕๕๕.๕๕	๓,๕๕๕,๕๕๕.๕๕	๔,๕๕๕,๕๕๕.๕๕	๕,๕๕๕,๕๕๕.๕๕
การชำระคืนเงินกู้ของสมาชิกระหว่างปี	๒,๕๕๕,๕๕๕.๕๕	๕,๕๕๕,๕๕๕.๕๕	๑,๕๕๕,๕๕๕.๕๕	๕,๕๕๕,๕๕๕.๕๕	๕,๕๕๕,๕๕๕.๕๕	๕,๕๕๕,๕๕๕.๕๕	๕,๕๕๕,๕๕๕.๕๕

ตารางที่ ๓ (ต่อ)

ปีพ.ศ.	๒๕๑๘	๒๕๑๙	๒๕๒๐	๒๕๒๑	๒๕๒๒	๒๕๒๓	๒๕๒๔
รายการ							
เงินอุดหนุนเพื่อพัฒนาชีวิต	๓,๖๕๘,๘๓๖.๑๘	๕,๘๘๘,๕๕๐.๐๘	๑๐,๒๐๗,๐๑๙.๘๐	๑๓,๕๒๗,๙๑๐.๑๘	๒๒,๘๒๑,๖๖๐.๑๘	๒๖,๒๗๓,๓๙๙.๘๕	๓๘,๘๑๘,๕๖๓.๘๒
ทำไร่ขั้นต้นธุรกิจเกษตร	๘๑๘,๖๖๐.๐๐	๓๘๖,๐๗๓.๕๒	๕๐๒,๑๕๗.๐๐	๕๕๗,๒๑๓.๗๕	๕๙๙,๕๑๘.๐๘	๑,๐๓๖,๖๗๓.๕๒	๑,๓๑๘,๗๐๖.๗๕
ทำไร่ขั้นต้นธุรกิจส่งเสริม	-	-	-	-	-	-	-
ทำไร่ขั้นต้นธุรกิจการซื้อ	๘๑๗,๙๖๑.๐๐	๘,๘๓๘,๖๘๑.๖๖	๕,๐๖๖,๗๘๓.๖๐	๖,๕๓๘,๑๐๘.๐๐	๗,๕๖๗,๘๖๙.๖๐	๖,๘๙๘,๕๙๑.๘๐	๘,๖๖๐,๙๐๗.๙๐
ทำไร่ขั้นต้นธุรกิจการขาย	๖๖๕,๐๑๐.๕๐	๘๕๘,๓๕๓.๙๕	๘๖๘,๘๓๓.๗๕	๘๖๙,๖๘๖.๗๐	๘๖๑,๓๕๖.๕๐	๖,๘๘๘,๘๓๑.๗๐	๓๐๗,๖๗๘.๕๐
รายได้โดยการดำเนินงาน	๘๕๕,๐๑๗.๓๖	๘๘๖,๖๐๘.๗๙	๑,๓๖๐,๘๐๘.๕๘	๑,๕๓๘,๖๕๐.๖๗	๑,๘๙๖,๖๕๓.๕๘	๖,๑๐๖,๗๐๓.๘๖	๗,๗๐๗,๕๑๗.๗๕
ค่าใช้จ่ายเฉพาะธุรกิจ	๗๑,๐๗๐.๖๐	๑๖๖,๖๖๓.๗๓	๕๐๙,๘๕๖.๖๖	๕๕,๓๑๑.๑๗	๑๕๗,๖๖๕.๙๑	๕๕๘,๙๙๘.๖๖	๗๗๑,๓๖๓.๐๘
ค่าใช้จ่ายในการดำเนินงาน	๑๕๓,๑๑๙.๕๘	๖๙๙,๘๖๖.๕๘	๓๕๘,๐๕๓.๐๐	๕๕๗,๓๓๙.๕๖	๗๓๙,๕๘๗.๑๘	๕๕๑,๖๓๘.๗๖	๙๘๑,๗๖๘.๕๑
รายได้อื่น ๆ	๖๘,๑๖๖.๘๖	๑๐๗,๑๖๖.๕๘	๘๓,๐๘๘.๘๖	๘๖,๘๕๘.๙๓	๑๕๑,๖๓๖.๙๐	๖๘๖,๗๐๑.๙๓	๑๐๗,๘๖๓.๓๕
กำไรสุทธิ	๒๓๐,๘๗๗.๑๘	๕๖๘,๕๘๘.๕๖	๕๕๖,๕๙๑.๗๖	๙๘๑,๖๓๖.๙๘	๑,๐๓๘,๘๘๘.๘๕	๗๖๖,๘๘๖.๐๘	๑,๕๕๘,๘๕๖.๑๘

ที่มา : รายงานกิจการของมูลนิธิทำไร่ จากศูนย์สหกรณ์การเกษตรศรีประจันต์ จำกัด

สมาชิกภาพและกลุ่มสมาชิก

นับตั้งแต่วันที่ความสหกรณ์เข้าด้วยกันในปี ๒๕๑๔ สหกรณ์การเกษตรมีสมาชิกเพียง ๑,๒๑๘ คน แยกออกได้ทั้งหมด ๑๗ กลุ่ม ในปี ๒๕๑๘ - ๒๕๒๓ ที่มีสมาชิกเพิ่มขึ้นเป็น ๑,๘๓๘, ๒,๑๒๘, ๒,๕๖๕, ๒,๙๔๐ และ ๒,๙๒๗ คนตามลำดับ โดยในปี ๒๕๒๑ และปี ๒๕๒๒ แยกออกเป็น ๒๕ กลุ่ม ในปี ๒๕๒๓ แยกออกเป็น ๒๘ กลุ่ม และในปี ๒๕๒๔ มีสมาชิกเพิ่มขึ้นเป็น ๓,๑๕๔ คน แยกออกเป็น ๓๔ กลุ่ม โดยในปี ๒๕๒๔ นี้ เพิ่มขึ้นจากปี ๒๕๑๔ ถึง ๑,๙๓๕ คนหรือมากกว่า ๑ เท่าตัว นอกจากนี้ยังเพิ่มขึ้นมากกว่าปี ๒๕๒๓ อีก ๒๒๗ คน แสดงให้เห็นว่าเกษตรกรในเขตอำเภอศรีประจันต์ ให้ความสนใจในการดำเนินงานของสหกรณ์การเกษตรศรีประจันต์ จำกัด จึงทำให้จำนวนสมาชิกเพิ่มขึ้นทุก ๆ ปี ดังแสดงให้ทราบในตารางที่ ๒

ทุนดำเนินงานของสหกรณ์

สหกรณ์การเกษตรศรีประจันต์ จำกัด เป็นสหกรณ์ที่อยู่ในระดับ ๒ ตามหลักเกณฑ์และวิธีการจัดระดับความสามารถของสหกรณ์การเกษตรและสหกรณ์นิคม ประจำปี ๒๕๒๗

ทุนดำเนินงานของสหกรณ์การเกษตรศรีประจันต์ จำกัด ซึ่งแสดงไว้ในตารางที่ ๔ สามารถจำแนกออกได้ดังนี้คือ ทุนเรือนหุ้น ทุนสำรอง ทุนสะสมอื่น ๆ เงินรับฝากจากสมาชิก เงินกู้จากแหล่งต่าง ๆ และทุนดำเนินงานของสหกรณ์เอง โดยจะเห็นได้ว่าทุนดำเนินงานของสหกรณ์การเกษตรศรีประจันต์ จำกัด มีอัตราเพิ่มขึ้นทุก ๆ ปีที่ดำเนินกิจการ เช่นในปี ๒๕๑๔ สหกรณ์มีทุนดำเนินงานเป็นจำนวนเงิน ๖,๙๗๘,๒๐๐.๖๔ บาท และในปี ๒๕๑๘ มีทุนดำเนินงานเท่ากับ ๑๐,๐๖๖,๘๔๒.๒๔ บาท โดยในปี ๒๕๑๘ สหกรณ์มีทุนเพิ่มขึ้นจากปี ๒๕๑๔ ถึง ๓,๒๘๘,๖๔๑.๕๖ บาท และในปี ๒๕๒๔ สหกรณ์มีทุนดำเนินงานเป็นจำนวนเงิน ๑๐๐,๐๘๑,๙๓๘.๘๐ บาท สูงกว่าปี ๒๕๑๔ ซึ่งเป็นปีแรกของกิจการถึง ๙๓,๓๐๓,๕๖๘.๒๒ บาท จึงพอจะสรุปได้ว่าสหกรณ์สามารถขยายการดำเนินงานของสหกรณ์ออกไปได้มากเนื่องจากสหกรณ์มีทุนในการดำเนินงานสูงนี้เอง สหกรณ์ก็สามารถที่จะดำเนินธุรกิจในด้านต่าง ๆ ได้อย่างเต็มที่ที่มีทุนเพียงพอและจากกำไรสุทธิประจำปีที่ปรากฏออกมาเป็นผลมาจากการเพิ่มขึ้นของทุนในแต่ละปีนั่นเอง

ตารางที่ ๘ แสดงมูลค่าเงินงานของสหกรณ์การเกษตรศรีประจันต์ จำกัด ปี พ.ศ. ๒๕๑๔ - ๒๕๒๔

ปีพ.ศ.	๒๕๑๔		๒๕๑๕		๒๕๒๐		๒๕๒๑		๒๕๒๓		๒๕๒๓		๒๕๒๔	
	บาท	%	บาท	%	บาท	%	บาท	%	บาท	%	บาท	%	บาท	%
เงินเรือนหุ้น	๑,๑๘๔,๘๐๐.๐๐	๑๖.๕๘	๑,๕๕๓,๘๐๐.๐๐	๑๕.๘๖	๒,๑๓๙,๓๐๐.๐๐	๑๑.๘๘	๒,๘๙๓,๙๐๐.๐๐	๑๑.๑๑	๓,๙๖๓,๑๕๐.๐๐	๙.๕๘	๔,๙๓๔,๐๐๐.๐๐	๑๐.๕๙	๖,๙๓๙,๖๕๐.๐๐	๕.๙๓
เงินสำรอง	๑,๘๐๔,๖๔๑.๑๓	๒๐.๙๖	๑,๘๖๓,๙๖๓.๘๘	๑๘.๕๘	๑,๕๑๘,๙๖๓.๓๓	๙.๙๐	๒,๙๖๐,๓๖๘.๘๖	๑๐.๕๙	๓,๕๑๐,๕๘๙.๘๖	๘.๙๓	๓,๖๘๘,๕๙๘.๙๖	๘.๕๙	๔,๙๓๖,๘๖๓.๙๙	๘.๙๓
เงินสะสม อื่น ๆ	๘๘๘,๙๕๕.๙๕	๖.๕๖	๙๘๑,๘๖๖.๕๙	๙.๙๓	๙๘๙,๘๙๕.๙๙	๕.๙๓	๕๘๙,๙๕๐.๑๖	๐.๙๙	๕๑๙,๕๑๘.๑๘	๑.๙๓	๕๘๘,๙๖๙.๑๘	๑.๙๖	๕๘๙,๙๕๕.๑๘	๐.๕๘
เงินรับฝาก	๕๘๑,๙๑๐.๐๐	๓.๕๘	๘๑๘,๘๙๕.๙๐	๘.๑๖	๓๘๙,๘๙๙.๓๐	๑.๙๓	๕๕๙,๙๐๖.๙๐	๒.๑๖	๙๑๘,๙๖๑.๘๘	๓.๓๓	๑,๙๖๘,๖๘๖.๙๐	๓.๑๙	๑,๙๘๖,๖๖๘.๘๐	๑.๙๐
เงินกู้จาก แหล่งต่าง ๆ	๓,๘๙๓,๙๕๘.๘๑	๔๕.๖๘	๕,๐๖๓,๙๘๙.๕๖	๕๐.๙๐	๙,๙๖๕,๙๘๕.๖๖	๘๙.๙๙	๑๓,๑๕๙,๙๘๐.๕๘	๕๐.๕๐	๕๖,๕๕๘,๙๙๙.๙๙	๕๙.๙๙	๕๓,๘๘๘,๙๙๙.๙๙	๕๓.๘๘	๓๘,๘๘๙,๕๕๙.๕๕	๓๘.๘๖
รวมทั้งหมด														
มูลค่าเงินงาน ของสหกรณ์	๘๘๘,๙๕๕.๙๕	๖.๕๖	๙๘๑,๘๖๖.๕๙	๙.๙๓	๙,๙๘๙,๘๙๕.๖๖	๙๖.๘๙	๖,๖๖๙,๙๖๐.๐๐	๒๕.๕๙	๘,๘๘๙,๑๕๘.๘๘	๒๑.๕๖	๙,๙๓๙,๕๘๘.๘๘	๒๑.๕๘	๕๖,๘๘๙,๖๖๙.๕๕	๕๖.๘๐
รวม	๖,๙๓๙,๖๕๐.๐๐	๑๐๐	๑๐,๐๖๖,๘๘๕.๙๘	๑๐๐	๑๙,๖๙๙,๙๙๙.๖๘	๑๐๐	๒๖,๘๕๙,๙๕๘.๕๖	๑๐๐	๓๙,๙๘๙,๖๘๖.๕๘	๑๐๐	๔๓,๑๑๘,๐๐๕.๕๕	๑๐๐	๕๐,๘๘๙,๙๙๙.๙๙	๑๐๐

ที่มา : รายงานกิจการงบดุลและบัญชีกำไร ขาดทุนสหกรณ์การเกษตรศรีประจันต์ จำกัด

แหล่งเงินทุนของสหกรณ์

เงินทุนในการประกอบธุรกิจของสหกรณ์การเกษตรศรีประจันต์ จำกัด เน้นหนัก
ไปในด้านการกู้ยืมเพื่อการเกษตรและสหกรณ์ (ชกส.)... สาขาสุพรรณบุรี โดยใน
ปี ๒๕๑๔ กู้ยืมที่สุดเพียง ๓,๐๘๓,๒๘๘.๐๑ บาท โดยกู้มาจาก ชกส. ๒,๓๘๓,๘๒๘.๐๑
บาท หรือเท่ากับ ๗๗.๓๘ เปอร์เซ็นต์ และกู้จากกรมส่งเสริมสหกรณ์ ๖๙๙,๔๖๐.๐๐ บาท
หรือเท่ากับ ๒๒.๖๑ เปอร์เซ็นต์ และในปี ๒๕๑๕ - ๒๕๒๓ ก็ได้ทำการกู้เงินมาเพิ่มขึ้นใน
ทุก ๆ ปีคือ ๕,๐๖๓,๒๘๘.๕๒ บาท, ๘,๓๒๕,๐๐๕.๖๖ บาท, ๑๓,๑๕๗,๕๐๐.๕๕ บาท,
๒๐,๗๕๕,๕๕๕.๒๕ และ ๒๓,๐๕๐,๗๖๒.๒๗ บาท ตามลำดับ ส่วนในปี ๒๕๒๔ นั้นสหกรณ์
ได้กู้เงินมาจาก ชกส. ๓๓,๑๕๗,๕๒๒.๕๒ บาท หรือ ๘๗.๓๖ เปอร์เซ็นต์ และทุน
สงเคราะห์เกษตรกรอีก ๕๐๐,๐๐๐.๐๐ บาท หรือเท่ากับ ๒.๖๔ เปอร์เซ็นต์ รวมทั้งสิ้น
เท่ากับ ๓๔,๐๕๗,๕๒๒.๕๒ บาท โดยเงินกู้จากกรมส่งเสริมสหกรณ์นั้น ทางสหกรณ์การ
เกษตรศรีประจันต์ จำกัด ไม่ได้ทำการกู้ ในปี ๒๕๒๔ กู้เงินมากกว่าในปี ๒๕๑๔ ซึ่งเป็น
ปีควบสหกรณ์เข้าด้วยกันถึง ๓๐,๙๗๔,๒๓๘.๕๑ บาท หรือประมาณ ๑๐ เท่าของปี ๒๕๑๔
นั้นแสดงให้เห็นถึงสหกรณ์สามารถดำเนินธุรกิจอย่างมีประสิทธิภาพมาก จึงทำให้ต้องเพิ่ม
ทุนในการดำเนินงานเป็นจำนวนมาก นอกจากนี้เพื่อสนองความต้องการของสมาชิกที่ตอง
การกู้เงิน เพื่อนำไปประกอบอาชีพเกษตรกรหรือใช้ในค้ำอื่น ๆ ที่เป็นประโยชน์ต่อ
อาชีพเกษตรกร ดังแสดงไว้ในตารางที่ ๕

ตารางที่ ๕ แสดงแหล่งเงินทุนของสหกรณ์การเกษตรวิริยะ จำกัด

ปีพ.ศ.	๒๕๑๔		๒๕๑๕		๒๕๑๖		๒๕๑๗		๒๕๑๘		๒๕๑๙		๒๕๒๐	
	บาท	%	บาท	%	บาท	%	บาท	%	บาท	%	บาท	%	บาท	%
เงินสด	๒,๓๙๓,๔๒๘.๐๑	๙๙.๓๙	๓,๔๙๓,๙๙๙.๕๒	๙๙.๕๙	๔,๓๓๙,๐๐๕.๖๖	๙๙.๙๓	๑๒,๑๙๑,๙๕๐.๕๘	๙๒.๕๑	๑๙,๔๕๔,๙๙๙.๕๙	๙๕.๖๖	๒๒,๑๕๐,๙๙๙.๕๙	๙๖.๐๙	๓๓,๑๕๙,๙๙๙.๕๙	๙๙.๙๖
กรมส่งเสริม	๖๙๙,๙๙๐.๐๐	๒๖.๖๑	๑๙๙,๙๙๐.๐๐	๓.๙๙	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
สหกรณ์	-	-	๙๙๖,๙๙๐.๐๐	๑๙.๙๙	๙๙๖,๙๙๐.๐๐	๑๙.๙๙	๙๙๖,๙๙๐.๐๐	๙.๙๙	๙๙๙,๙๙๐.๐๐	๙.๙๙	๙๙๙,๙๙๐.๐๐	๓.๙๙	๙๙๙,๙๙๐.๐๐	๙.๙๙
แหล่งเงินทุน	-	-	๙๙๖,๙๙๐.๐๐	๑๙.๙๙	๙๙๖,๙๙๐.๐๐	๑๙.๙๙	๙๙๖,๙๙๐.๐๐	๙.๙๙	๙๙๙,๙๙๐.๐๐	๙.๙๙	๙๙๙,๙๙๐.๐๐	๓.๙๙	๙๙๙,๙๙๐.๐๐	๙.๙๙
เกษตรกร	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
รวม	๓,๐๙๓,๔๒๘.๐๑	๑๐๐	๕,๙๖๓,๙๘๙.๕๒	๑๐๐	๙,๓๓๕,๐๐๕.๖๖	๑๐๐	๑๓,๑๘๙,๙๕๐.๕๘	๑๐๐	๒๐,๔๕๔,๙๙๙.๕๙	๑๐๐	๒๒,๑๕๐,๙๙๙.๕๙	๑๐๐	๓๓,๑๕๙,๙๙๙.๕๙	๑๐๐

ที่มา : รายงานกิจการของสหกรณ์การเกษตรวิริยะ จำกัด

การให้เงินกู้แก่สมาชิก

การให้เงินกู้แก่สมาชิกนี้ จำแนกออกได้ ๒ ประเภทคือ การกู้ระยะสั้น และ การกู้ระยะปานกลาง ในที่นี้จะอธิบายรายละเอียดให้ทราบดังตารางที่ ๖

ตารางที่ ๖ ปริมาณเงินที่ให้สมาชิกกู้ช่วงระหว่างปี แยกตามประเภทเงินกู้ ปี ๒๕๑๔ - ๒๕๒๔

ปี	ระยะสั้น		ระยะปานกลาง		รวม	
	บาท	ร้อยละ	บาท	ร้อยละ	บาท	ร้อยละ
๒๕๑๔	๖๙๙,๘๕๐.๐๐	๓๔.๙๙	๑,๒๖๐,๕๐๐.๐๐	๖๕.๐๓	๑,๙๖๐,๓๕๐.๐๐	๑๐๐
๒๕๑๕	๒,๔๘๒,๐๐๐.๐๐	๘๙.๕๙	๓,๕๒๑,๖๕๐.๐๐	๑๒.๔๓	๒,๘๓๔,๑๖๐.๐๐	๑๐๐
๒๕๒๐	๖,๐๑๑,๕๐๐.๐๐	๕๒.๖๐	๕,๔๑๙,๖๕๐.๐๐	๙๙.๕๘	๑๑,๔๓๑,๑๕๐.๐๐	๑๐๐
๒๕๒๑	๖,๕๓๐,๐๐๐.๐๐	๔๘.๘๘	๖,๙๒๔,๒๐๐.๐๐	๕๑.๑๒	๑๓,๔๕๔,๒๐๐.๐๐	๑๐๐
๒๕๒๒	๕,๙๕๖,๕๐๐.๐๐	๓๕.๙๑	๑๐,๙๐๕,๕๐๐.๐๐	๖๔.๐๙	๑๖,๘๖๒,๐๐๐.๐๐	๑๐๐
๒๕๒๓	๖,๑๙๕,๕๐๐.๐๐	๓๓.๕๘	๑๒,๓๐๘,๕๐๐.๐๐	๖๖.๕๒	๑๘,๕๐๔,๐๐๐.๐๐	๑๐๐
๒๕๒๔	๑๐,๑๙๐,๙๐๐.๐๐	๒๙.๘๕	๒๓,๘๙๙,๒๐๐.๐๐	๙๐.๑๕	๓๔,๐๖๙,๙๐๐.๐๐	๑๐๐

ที่มา : รายงานกิจการของบุคคลและกำไร-ขาดทุนสหกรณ์การเกษตรศรีประจันต์ จำกัด

การให้เงินกู้ระยะสั้นนั้น สหกรณ์การเกษตรศรีประจันต์ จำกัด ได้ให้สมาชิกกู้ ในปี ๒๕๑๔ ซึ่งเป็นปีที่ควบสหกรณ์รวมเข้าด้วยกัน เป็นจำนวนเงิน ๖๙๙,๘๕๐.๐๐ บาท และในปี ๒๕๑๕ - ๒๕๒๑ ได้ให้เงินกู้แก่สมาชิกเป็นจำนวน ๒,๔๘๒,๐๐๐.๐๐ , ๖,๐๑๑,๕๐๐.๐๐, ๖,๕๓๐,๐๐๐.๐๐ บาท ตามลำดับ ส่วนในปี ๒๕๒๒ สหกรณ์ได้ลดจำนวนเงินให้กู้แก่สมาชิกเหลือเพียง ๕,๙๕๖,๕๐๐.๐๐ บาท แต่ในปี ๒๕๒๓ ได้ให้เงินกู้ ๖,๑๙๕,๕๐๐.๐๐ บาท โดยให้กู้นอกจากปี ๒๕๒๒ ถึง ๒๕๒๔,๐๐๐.๐๐ บาท โดยทั้งสิ้น

ขึ้นอยู่กับดุลยพินิจของคณะกรรมการดำเนินงานสหกรณ์ว่าจะได้ทุนมากน้อยเพียงใด และในปี ๒๕๒๔ สหกรณ์ได้ให้สมาชิกกู้เงินไปเป็นจำนวนเงิน ๑๐,๑๓๐,๓๐๐.๐๐ บาท โดยให้กู้มากกว่าปี ๒๕๒๓ ถึง ๓,๘๗๕,๒๐๐.๐๐ บาท และมากกว่าในปี ๒๕๑๔ ถึง ๘,๔๘๒,๔๕๐.๐๐ บาท นั้นแสดงให้เห็นถึงว่าสมาชิกของสหกรณ์ต้องการเงินกู้ระยะสั้นไปใช้ในการประกอบอาชีพเกษตรกรรมหรือเพื่อใช้ในสิ่งจำเป็นเพิ่มมากขึ้นทุก ๆ ปี เพราะฉะนั้นสหกรณ์ก็ต้องจัดหาแหล่งเงินกู้เพื่อให้มีเงินเป็นจำนวนเพียงพอต่อความต้องการของสมาชิกที่ต้องการเพิ่มขึ้น

สำหรับการให้กู้เงินระยะปานกลางนั้น สมาชิกของสหกรณ์ก็มีความต้องการเป็นจำนวนไม่น้อยกว่าเงินกู้ระยะสั้นเลย ดังจะเห็นได้จากตารางที่ ๕ เช่นเดียวกัน

ในปี ๒๕๑๔ สหกรณ์ได้ให้เงินกู้ระยะปานกลางแก่สมาชิกไปเป็นจำนวนเงิน ๑,๒๖๐,๕๐๐.๐๐ บาท และในปี ๒๕๑๕ - ๒๕๒๓ สหกรณ์ก็ได้ให้เงินกู้อีกจำนวนเงิน ๓,๕๒๑,๖๕๐.๐๐, ๕,๔๑๗,๖๕๐.๐๐, ๖,๗๒๔,๒๐๐.๐๐, ๑๐,๓๐๕,๕๐๐.๐๐, ๑๒,๓๐๘,๕๐๐.๐๐ บาทตามลำดับ ส่วนในปี ๒๕๒๔ นั้น สหกรณ์ได้ให้เงินกู้ ๒๓,๘๘๘,๒๐๐.๐๐ บาท โดยมากกว่าในปี ๒๕๑๔ ถึง ๒๒,๖๒๘,๗๐๐.๐๐ บาท และมากกว่าในปี ๒๕๒๓ ถึง ๑๑,๕๘๐,๗๐๐.๐๐ บาท

ปริมาณเงินกู้ทั้งเงินกู้ระยะสั้นและเงินกู้ระยะปานกลางรวมกับปริมาณที่ให้กู้มากที่สุดได้แก่ปี ๒๕๒๔ รวมทั้งสิ้น ๓๔,๐๖๘,๘๐๐.๐๐ บาท มากกว่าปี ๒๕๑๔ ถึง ๓๒,๑๓๑,๕๕๐.๐๐ บาท ซึ่งเป็นปริมาณเงินให้กู้ที่มากที่สุดสมควร ส่วนปริมาณการชำระคืนเงินกู้ของสมาชิก แสดงให้เห็นได้ในตารางที่ ๘

ตารางที่ ๘ ปริมาณการชำระคืนเงินกู้ช่วงระหว่างปี แยกตามประเภท ปี ๒๕๑๔ - ๒๕๒๔

ปี	ระยะสั้น		ระยะปานกลาง		รวม	
	บาท	ร้อยละ	บาท	ร้อยละ	บาท	ร้อยละ
๒๕๑๔	๑,๑๐๒,๓๐๐.๐๐	๕๒.๐๑	๑,๕๒๑,๕๖๐.๐๐	๕๗.๘๘	๒,๖๒๓,๘๖๐.๐๐	๑๐๐
๒๕๑๕	๑,๘๕๐,๐๐๐.๐๐	๕๖.๖๕	๒,๒๒๘,๔๕๖.๑๐	๕๓.๓๕	๔,๐๗๘,๔๕๖.๑๐	๑๐๐
๒๕๑๖	๓,๕๖๐,๖๐๐.๐๐	๕๓.๐๖	๓,๑๕๘,๘๗๐.๒๘	๕๖.๘๕	๖,๗๑๙,๔๗๐.๒๘	๑๐๐
๒๕๑๗	๓,๑๕๘,๘๗๐.๒๘	๕๒.๕๖	๔,๒๕๑,๘๐๘.๖๖	๕๗.๔๔	๗,๔๑๐,๖๗๘.๙๔	๑๐๐
๒๕๑๘	๓,๖๘๐,๔๐๐.๐๐	๕๐.๑๖	๓,๖๖๗,๕๕๐.๐๐	๕๘.๔๕	๗,๓๔๗,๙๕๐.๐๐	๑๐๐
๒๕๑๙	๖,๒๑๑,๗๑๐.๐๐	๕๑.๒๗	๘,๘๕๐,๕๕๐.๖๘	๕๘.๗๓	๑๕,๐๖๒,๒๖๐.๖๘	๑๐๐
๒๕๒๐	๗,๒๘๘,๘๘๐.๐๐	๓๓.๘๑	๑๕,๒๒๕,๘๕๕.๖๓	๖๖.๐๘	๒๒,๕๑๔,๗๓๕.๖๓	๑๐๐

ที่มา : รายงานกิจการงบดุลและบัญชีกำไร ขาดทุนแสดงผลการเกษตรปีประจันต์ จำกัด

จากตารางที่ ๖ จะเห็นได้ว่าปริมาณชำระคืนเงินกู้ของสมาชิกในแต่ละปีนั้น เมื่อคิดเทียบกับปริมาณเงินกู้และปริมาณการชำระคืนเงินกู้ของสมาชิกนั้นน้อยมาก ดังเช่น ปี ๒๕๒๔ ถ้าคิดเทียบเป็นร้อยละ จะเห็นได้ว่าปริมาณการชำระคืนเงินกู้ระยะสั้นน้อยกว่า ทุก ๆ ปีที่ผ่านมาคือ ชำระคืนเพียง ๓๓ เปอร์เซ็นต์เท่านั้น ถึงแม้ว่าปริมาณให้กู้จะมากที่สุดถึง ๑๐,๑๗๐,๗๐๐.๐๐ บาท ส่วนปีที่มีการชำระคืนมากที่สุด ได้แก่ ปี ๒๕๒๐ ซึ่งคิดเทียบได้เท่ากับ ๕๓.๐๖ เปอร์เซ็นต์

ส่วนปริมาณการชำระคืนเงินกู้ระยะปานกลางนั้น ปี ๒๕๒๔ ชำระคืนมากที่สุดถึง ๖๖.๐๘ เปอร์เซ็นต์ และปี ๒๕๒๐ ชำระคืนน้อยที่สุดเพียง ๕๐.๑๖ เปอร์เซ็นต์

ประการสำคัญที่สุดที่สหกรณ์จะต้องกระทำก็คือ การเร่งรัดให้สมาชิกชำระคืนเงินกู้ทั้งระยะสั้นและระยะปานกลาง ให้ได้มากที่สุดพร้อมทั้งพยายามสอบประวัติของสมาชิกแต่ละคนด้วย ถ้าหากสมาชิกคนใดมีการชำระคืนเงินกู้จากที่กำหนด ปริมาณเงินกู้ในปีต่อไป

ก็ควรจะให้ลดน้อยลงหรือไม่ให้เลย เพื่อทำเป็นตัวอย่างแก่สมาชิกคนอื่น ๆ

ตารางที่ ๘ แสดงเงินกู้คงเหลือของสมาชิก แยกตามประเภท ปี ๒๕๑๘ - ๒๕๒๔

ปี	ระยะสั้น		ระยะปานกลาง		รวม	
	บาท	ร้อยละ	บาท	ร้อยละ	บาท	ร้อยละ
๒๕๑๘	๓๒๕,๐๐๐.๐๐	๑๙.๘๔	๒,๙๒๙,๓๓๖.๑๘	๘๐.๑๖	๓,๒๕๔,๓๓๖.๑๘	๑๐๐
๒๕๑๙	๑,๒๖๐,๐๐๐.๐๐	๒๒.๙๖	๔,๒๒๘,๕๔๐.๐๘	๙๗.๐๔	๕,๔๘๘,๕๔๐.๐๘	๑๐๐
๒๕๒๐	๓,๙๑๐,๘๐๐.๐๐	๓๖.๓๖	๖,๔๙๖,๒๑๙.๘๐	๖๓.๖๔	๑๐,๔๐๗,๐๑๙.๘๐	๑๐๐
๒๕๒๑	๔,๕๕๙,๔๐๐.๐๐	๓๓.๙๐	๘,๙๖๘,๕๑๐.๑๔	๖๖.๓๐	๑๓,๕๒๗,๙๑๐.๑๔	๑๐๐
๒๕๒๒	๖,๘๑๕,๑๐๐.๐๐	๒๙.๘๖	๑๖,๐๐๖,๕๖๐.๑๔	๙๐.๑๔	๒๒,๘๒๑,๖๖๐.๑๔	๑๐๐
๒๕๒๓	๖,๙๙๘,๘๙๐.๐๐	๒๕.๘๘	๑๙,๘๓๔,๕๐๙.๘๕	๙๔.๑๒	๒๖,๘๓๓,๓๙๙.๘๕	๑๐๐
๒๕๒๔	๙,๖๙๐,๙๐๐.๐๐	๒๔.๙๑	๒๙,๑๘๗,๘๖๓.๘๒	๙๕.๐๙	๓๘,๘๗๘,๗๖๓.๘๒	๑๐๐

ที่มา : รายงานกิจการរបស់และบัญชีกำไร ขาดทุนสหกรณ์การเกษตรศรีประจันต์ จำกัด

ตารางที่ ๕ ปริมาณการชำระคืนเงินกู้ของสมาชิก รวมทั้งดอกเบี้ย แยกตามประเภทเงินกู้
ปี ๒๕๑๘ - ๒๕๒๔

ปี	ระยะสั้น		ระยะปานกลาง		รวม	
	บาท	ร้อยละ	บาท	ร้อยละ	บาท	ร้อยละ
๒๕๑๘	๑,๑๐๒,๓๐๐.๐๐	๕๒.๐๑	๑,๕๒๑,๕๖๐.๐๐	๕๗.๕๕	๒,๖๒๓,๘๖๐.๐๐	๑๐๐
๒๕๑๙	๑,๙๕๐,๐๐๐.๐๐	๕๖.๖๕	๒,๒๒๙,๔๕๖.๑๐	๕๓.๓๕	๔,๑๗๙,๔๕๖.๑๐	๑๐๐
๒๕๒๐	๖,๖๑๒,๙๐๐.๐๐	๕๘.๙๓	๖,๙๐๑,๒๗๖.๓๐	๕๑.๐๗	๑๓,๕๑๔,๑๗๖.๓๐	๑๐๐
๒๕๒๑	๑๒,๑๙๔,๓๐๐.๐๐	๕๒.๒๓	๑๑,๑๕๓,๑๔๕.๙๖	๕๗.๗๗	๒๓,๓๔๗,๔๔๕.๙๖	๑๐๐
๒๕๒๒	๑๕,๘๘๕,๑๐๐.๐๐	๕๑.๗๓	๑๕,๘๒๐,๖๓๕.๙๖	๕๘.๒๗	๓๑,๗๐๕,๗๓๕.๙๖	๑๐๐
๒๕๒๓	๒๒,๐๙๖,๘๑๐.๐๐	๕๘.๒๙	๒๓,๖๖๑,๑๘๖.๖๕	๕๑.๗๑	๔๕,๗๕๗,๙๙๖.๖๕	๑๐๐
๒๕๒๔	๒๙,๓๙๕,๗๐๐.๐๐	๕๓.๖๙	๓๗,๘๘๗,๐๓๒.๒๘	๕๖.๓๑	๖๗,๒๘๒,๗๓๒.๒๘	๑๐๐

ที่มา : รายงานกิจการรับฝากและบัญชีกำไร ขาดทุนสหกรณ์การเกษตรศรีประจันต์ จำกัด

ตารางที่ ๑๐ ปริมาณเงินกู้รวมทั้งยอดต้นของสมาชิก แยกตามประเภทเงินกู้ ปี ๒๕๑๘ - ๒๕๒๔

ปี	ระยะสั้น		ระยะปานกลาง		รวม	
	บาท	ร้อยละ	บาท	ร้อยละ	บาท	ร้อยละ
๒๕๑๘	๑,๘๒๓,๓๐๐.๐๐	๒๙.๑๐	๔,๔๕๑,๑๙๖.๑๘	๙๐.๙๐	๖,๒๗๔,๔๙๖.๑๘	๑๐๐
๒๕๑๙	๓,๒๑๐,๐๐๐.๐๐	๓๓.๒๐	๖,๔๕๘,๓๘๖.๑๘	๖๖.๘๐	๙,๖๖๘,๓๘๖.๑๘	๑๐๐
๒๕๒๐	๑๐,๓๒๓,๙๐๐.๐๐	๔๓.๕๒	๑๓,๓๙๓,๔๙๖.๑๘	๕๖.๔๘	๒๓,๗๑๗,๓๙๖.๑๘	๑๐๐
๒๕๒๑	๑๖,๙๕๓,๙๐๐.๐๐	๔๕.๔๓	๒๐,๑๒๑,๖๙๖.๑๘	๕๔.๕๗	๓๖,๐๗๕,๕๙๖.๑๘	๑๐๐
๒๕๒๒	๒๒,๙๐๐,๒๐๐.๐๐	๔๒.๔๑	๓๐,๘๒๓,๑๙๖.๑๘	๕๗.๕๙	๕๓,๗๒๓,๓๙๖.๑๘	๑๐๐
๒๕๒๓	๒๘,๘๙๕,๙๐๐.๐๐	๔๐.๑๒	๔๓,๑๓๕,๖๙๖.๑๘	๕๙.๘๘	๗๒,๐๓๑,๕๙๖.๑๘	๑๐๐
๒๕๒๔	๓๙,๐๖๖,๔๐๐.๐๐	๓๖.๘๒	๖๓,๐๓๔,๘๙๖.๑๐	๖๓.๑๘	๑๐๒,๑๐๑,๒๙๖.๑๐	๑๐๐

ที่มา : รายงานกิจการรวมบุคคลและบัญชีกำไร ขาดทุนสหกรณ์การเกษตรศรีประจันต์ จำกัด

ตารางที่ ๑๑ แสดงจุดมุ่งหมายของเงินกู้ระยะสั้น (ไม่เกิน ๖ เดือน)

จุดมุ่งหมายของเงินกู้	๒๕๒๓		๒๕๒๔	
	บาท	ร้อยละ	บาท	ร้อยละ
๑. ค่าจ้างแรงงาน	๕,๔๘๒,๙๐๐.๐๐	๔๔.๖๖	๔,๙๒๙,๙๐๐.๐๐	๔๕.๘๒
๒. ซื้อลูกหมู	๖๓,๐๐๐.๐๐	๑.๐๒	๒๕๐,๓๕๐.๐๐	๒.๕๖
๓. ซื้อลูกไก่	๓๒,๐๐๐.๐๐	๐.๕๒	๖๖,๕๐๐.๐๐	๐.๖๕
๔. ซื้อปุ๋ย-ยาปราบศัตรูพืช	๒๙๔,๐๐๐.๐๐	๔.๘๐	๖๑๙,๓๕๐.๐๐	๖.๐๙
๕. ค่าहन	๓๐๙,๘๐๐.๐๐	๕.๐๐	๕๐๘,๖๐๐.๐๐	๕.๐๐
รวม	๖,๑๙๕,๕๐๐.๐๐	๑๐๐.๐๐	๑๐,๑๙๐,๙๐๐.๐๐	๑๐๐.๐๐

ที่มา : รายงานกิจการงบดุลและบัญชีกำไร จากทุนสหกรณ์การเกษตรศรีประจันต์ จำกัด

ตารางที่ ๑๒ แสดงจุดมุ่งหมายของเงินกู้ระยะปานกลาง (๓ ปี)

จุดมุ่งหมายของเงินกู้	๒๕๒๓		๒๕๒๔	
	บาท	ร้อยละ	บาท	ร้อยละ
๑. ค่าปรับปรุงที่นา	๖,๔๙๙,๐๕๐.๐๐	๕๒.๖๒	๑๕,๑๙๖,๓๕๐.๐๐	๖๓.๔๙
๒. ซื้อเครื่องจักรกลการเกษตร	๒,๐๕๕,๐๐๐.๐๐	๑๖.๙๐	๒,๘๘๖,๕๕๐.๐๐	๑๒.๐๘
๓. วางรูปเกษตรแผนใหม่	๕๔๔,๐๐๐.๐๐	๓.๖๔	๒๐๙,๐๐๐.๐๐	๐.๘๙
๔. ปลูกที่อยู่ออาศัย-โครงการข้าวนาปรัง	๒,๖๙๓,๐๐๐.๐๐	๒๑.๙๒	๔,๔๓๖,๐๐๐.๐๐	๑๘.๕๖
๕. ซื้อสัตว์ (วัวพันธุ์)	๕๐,๐๐๐.๐๐	๐.๓๒	-	-
๖. ค่าहन	๖๑๕,๕๕๐.๐๐	๕.๐๐	๑,๑๕๕,๓๐๐.๐๐	๕.๐๐
รวม	๑๒,๓๐๘,๕๐๐.๐๐	๑๐๐.๐๐	๒๓,๕๐๓,๒๐๐.๐๐	๑๐๐.๐๐

ที่มา : รายงานกิจการงบดุลและบัญชีกำไร จากทุนสหกรณ์การเกษตรศรีประจันต์ จำกัด

ตารางที่ ๑๓ แสดงการฝากเงินของสหกรณ์การเกษตรศรีประจันต์ จำกัด แยกตามประเภท
ปี ๒๕๑๔ - ๒๕๒๔

ปีพ.ศ.	ออมทรัพย์		ประจำ		ฉาบกิจสงเคราะห์		รวม	
	บาท	ร้อยละ	บาท	ร้อยละ	บาท	ร้อยละ	บาท	ร้อยละ
๒๕๑๔	๘๓,๐๑๐,๐๐	๓๔.๓๑	๑๕๘,๙๐๐.๐๐	๖๕.๖๙	-	-	๒๔๑,๙๑๐.๐๐	๑๐๐
๒๕๑๕	๑๔๘,๑๙๕.๙๐	๓๕.๙๒	๒๖๖,๙๐๐.๐๐	๖๔.๐๘	-	-	๔๑๕,๐๙๕.๙๐	๑๐๐
๒๕๒๐	๑๓๖,๒๙๙.๓๐	๓๕.๘๒	๒๔๘,๒๐๐.๐๐	๖๔.๑๘	-	-	๓๘๔,๔๙๙.๓๐	๑๐๐
๒๕๒๑	๑๒๓,๑๐๙.๙๐	๒๒.๒๙	๔๒๙,๖๐๐.๐๐	๙๗.๗๑	-	-	๕๕๒,๗๐๙.๙๐	๑๐๐
๒๕๒๒	๓๓๑,๕๕๘.๙๔	๓๖.๒๖	๕๘๒,๙๖๙.๑๐	๖๓.๗๔	-	-	๙๑๔,๕๒๘.๐๔	๑๐๐
๒๕๒๓	๕๓๘,๐๙๓.๑๕	๓๙.๑๘	๘๑๑,๖๐๙.๐๐	๕๖.๕๘	๕๘,๙๙๘.๙๕	๕.๓๒	๑,๓๖๘,๖๙๑.๑๐	๑๐๐
๒๕๒๔	๘๙๕,๕๒๘.๖๕	๓๖.๖๙	๙๕๙,๐๖๙.๐๐	๕๘.๓๙	๖๔,๐๒๘.๙๕	๕.๙๔	๑,๙๑๘,๖๒๖.๖๐	๑๐๐

ที่มา : รายงานกิจการงบดุลและบัญชีกำไร ขาดทุนสหกรณ์การเกษตรศรีประจันต์ จำกัด

จากตารางที่ ๑๓ แสดงรายการฝากเงินของสหกรณ์การเกษตรศรีประจันต์ จำกัด จะเห็นได้ว่า ในปี พ.ศ. ๒๕๑๔ ซึ่งเป็นปีแรกของการควบสหกรณ์เข้าด้วยกัน สหกรณ์เงินฝากรวมทั้งสิ้น ๒๔๑,๙๑๐.๐๐ บาท แยกเป็นฝากประจำ ๑๕๘,๙๐๐.๐๐ บาท หรือเท่ากับ ๖๕.๖๙ เปอร์เซ็นต์ และฝากออมทรัพย์ ๘๓,๐๑๐.๐๐ บาท หรือเท่ากับ ๓๔.๓๑ เปอร์เซ็นต์ ในปี ๒๕๑๕ ยอดเงินฝากทั้งสิ้นเพิ่มสูงขึ้นเป็น ๔๑๕,๐๙๕.๙๐ บาท แยกเป็นออมทรัพย์ ๑๔๘,๑๙๕.๙๐ บาท หรือเท่ากับ ๓๕.๙๒ เปอร์เซ็นต์ และเป็นการฝากประจำ ๒๖๖,๙๐๐.๐๐ บาท หรือ ๖๔.๐๘ เปอร์เซ็นต์ จะเห็นได้ว่ายอดเงินฝากของสมาชิกสหกรณ์ได้เพิ่มสูงขึ้นเรื่อย ๆ จนกระทั่งในปี พ.ศ. ๒๕๒๓ ทางสหกรณ์ได้ทำการรับเงินฝากฉาบกิจสงเคราะห์ขึ้น เพื่อจะได้นำไปช่วยเหลือเกษตรกรให้มีเงินใช้จ่ายในกรณีภายในครอบครัวมีผู้ถึงแก่ความตาย จะเห็นได้ว่ายอดฝากเงินประเภทนี้เพิ่มสูงขึ้นคือ จากปี ๒๕๒๐ มีจำนวนเงิน ๕๘,๙๙๘.๙๕ บาท ต่อมาในปี ๒๕๒๔ ก็สูงขึ้นเป็น ๖๔,๐๒๘.๙๕ บาท และถ้าหาก

พิจารณาในปี ๒๕๒๔ นี้ ยอดเงินฝากจะลดลงจากปี ๒๕๒๓ คือในปี ๒๕๒๓ มียอดรวมเงินฝากทั้งสิ้น ๑,๓๖๔,๖๙๖,๙๐ บาท ในปี ๒๕๒๔ ลดลงเหลือเพียง ๑,๒๙๖,๖๒๐.๕๐ บาท อาจจะเนื่องมาจากเกษตรกรประสบปัญหาในด้านการผลิตจึงทำให้ได้รับรายได้ลดน้อยลง ยอดเงินฝากของสมาชิกจึงลดน้อยลงตามไปด้วย

ตารางที่ ๑๔ แสดงทรัพย์สินของสหกรณ์การเกษตรศรีประจันต์ จำกัด ปี พ.ศ. ๒๕๑๔ - ๒๕๒๔

ปีพ.ศ.	ประเภท ทรัพย์สินหมุนเวียน	ทรัพย์สินถาวร	ทรัพย์สินอื่น ๆ	รวม
๒๕๑๔	๖,๕๐๔,๖๒๓.๖๕	๔๓๔,๕๐๕.๙๙	๓๕๑,๕๐๐.๐๐	๗,๒๙๐,๖๒๙.๖๔
๒๕๑๕	๑๐,๙๓๐,๓๕๖.๕๕	๕๑๐,๙๕๒.๕๙	๕๐๑,๕๐๐.๐๐	๑๑,๙๔๒,๘๐๙.๐๓
๒๕๒๐	๑๖,๙๒๙,๓๐๖.๑๓	๓๔๕,๒๙๕.๖๔	๖๒๖,๕๐๐.๐๐	๑๗,๙๐๑,๑๐๑.๗๗
๒๕๒๑	๒๐,๙๑๕,๓๑๕.๙๕	๑,๙๓๐,๘๕๕.๐๐	๖๓๓,๕๐๐.๐๐	๒๓,๔๗๙,๖๖๓.๙๕
๒๕๒๒	๓๑,๙๑๑,๓๑๒.๙๕	๒,๕๕๐,๙๑๓.๐๓	๕๗๕,๕๐๐.๐๐	๓๕,๐๓๓,๗๑๕.๙๘
๒๕๒๓	๓๓,๘๓๐,๕๕๓.๘๙	๒,๕๙๕,๐๓๑.๖๗	๓๕๕,๕๐๐.๐๐	๓๖,๗๘๑,๐๘๕.๕๖
๒๕๒๔	๕๙,๙๕๑,๘๐๙.๙๕	๒,๓๑๒,๓๒๗.๘๐	๓๕๕,๕๐๐.๐๐	๖๒,๖๑๙,๖๓๗.๗๕
เฉลี่ย	๒๕,๓๕๓,๘๘๕.๙๓	๑,๕๙๙,๑๒๘.๕๑	๕๖๙,๙๕๕.๙๑	๒๖,๕๒๒,๙๗๐.๓๕

ที่มา : รายงานกิจการงบดุลและบัญชีกำไร ขาดทุนสหกรณ์การเกษตรศรีประจันต์ จำกัด

จากตารางที่ ๑๔ ได้แสดงทรัพย์สินของสหกรณ์การเกษตรศรีประจันต์ จำกัด ซึ่งได้แยกทรัพย์สินของสหกรณ์ออกได้ ๓ ประเภทใหญ่ ๆ คือ

๑. ทรัพย์สินหมุนเวียน คือทรัพย์สินที่สามารถใช้หมดได้ใน ๑ ฤดูกาลผลิต เช่น บัญชี ยารปราบศัตรูพืชและวัชพืช เครื่องอุปโภคบริโภค เป็นต้น จากตารางจะเห็นได้

ว่ายอดจำหน่ายทรัพย์สินหมุนเวียนของสหกรณ์จะเพิ่มสูงขึ้นทุก ๆ ปี นั้นแสดงให้เห็นว่าการดำเนินงานของสหกรณ์บรรลุเป้าหมายที่ได้ตั้งเอาไว้แล้ว

๒. ทรัพย์สินถาวร หมายถึง ทรัพย์สินที่ไม่สามารถไต่หนกไปได้ใน ๑ ฤดูกาลผลิต เช่น โรงเรือน เครื่องจักรกล เหล่านี้ เป็นต้น แต่ประเภทของทรัพย์สินถาวรนี้ จะสังเกตเห็นได้จากตาราง คือในปี ๒๕๒๐ และปี ๒๕๒๔ กัดลดลงมาเหลือ ๓๔๕,๒๕๔.๖๔ และ ๒,๓๑๒,๓๒๗.๘๐ บาท ตามลำดับทั้ง ๆ ที่ทรัพย์สินถาวรในปีแรกมีมูลค่าถึง ๔๓๔,๕๐๕.๙๗ บาทและยอดสูงสุด ในปี ๒๕๒๒ ถึง ๒,๕๔๐,๕๑๓.๐๓ บาท โดยทั้งนี้ทางสหกรณ์การเกษตรศรีประจันต์ จำกัด อาจจะไปเน้นความสำคัญของทรัพย์สินประเภทอื่นแทน จึงทำให้ยอดรวมทรัพย์สินถาวร ในปีนั้นลดต่ำลง

๓. ทรัพย์สินอื่น ๆ หมายถึง ประเภทอื่นนอกเหนือจาก ๒ ประเภทที่ได้กล่าวมาแล้ว โดยทรัพย์สินประเภทนี้ มียอดสูงสุดในปี ๒๕๒๑ คือ ๖๓๓,๕๐๐.๐๐ บาท และต่ำสุดในปี ๒๕๒๔ คือ ๓๔๔,๕๐๐.๐๐ บาท

จากผลเฉลี่ยของทรัพย์สินประเภทต่าง ๆ ทั้ง ๓ ปีที่สหกรณ์ได้ดำเนินธุรกิจมาแล้วจะเห็นได้ว่า ทรัพย์สินหมุนเวียนมีมูลค่าสูงสุดคือ ๒๔,๓๔๓,๔๔๕.๙๓ บาท รองลงมา ก็คือ ทรัพย์สินถาวร ๑,๔๙๙,๑๒๔.๕๑ บาท และทรัพย์สินอื่น ๆ อีก ๔๖๙,๙๔๕.๙๑ บาท รวมเฉลี่ยแล้วสหกรณ์การเกษตรศรีประจันต์ มีทรัพย์สินโดยเฉลี่ย ๒๖,๒๙๘,๕๑๖.๕๕ บาท

ตารางที่ ๑๕ แสดงหนี้สินและทุนของสหกรณ์การเกษตรศรีประจันต์ จำกัด ปี พ.ศ. ๒๕๑๘ - ๒๕๒๔

ประเภท ปี พ.ศ.	หนี้สินระยะสั้น	หนี้สินอื่น ๆ	รวมหนี้สิน	ทุน	รวมหนี้สินและทุน
๒๕๑๘	๓,๖๖๔,๓๑๕.๖๘	๑๐,๓๘๘.๖๓	๓,๖๗๕,๐๖๔.๓๑	๓,๖๒๓,๕๖๔.๑๐	๗,๒๙๘,๖๒๘.๔๑
๒๕๑๙	๗,๕๕๐,๖๖๐.๙๒	๑๘,๐๙๘.๑๕	๗,๕๕๘,๗๕๘.๐๖	๕,๒๘๕,๐๖๘.๙๗	๑๒,๘๔๓,๘๒๖.๐๓
๒๕๒๐	๑๑,๙๗๕,๒๕๖.๖๐	๒๗,๙๗๐.๑๙	๑๒,๐๐๓,๒๒๖.๗๙	๕,๒๘๗,๘๗๔.๐๒	๑๗,๒๙๑,๑๐๐.๘๑
๒๕๒๑	๑๖,๕๘๐,๙๗๗.๓๓	๑๓๐,๙๕๐.๓๐	๑๖,๖๑๑,๙๒๗.๖๓	๖,๖๖๗,๗๓๖.๐๐	๒๓,๒๗๙,๖๖๓.๖๓
๒๕๒๒	๒๖,๕๒๙,๖๐๔.๐๖	๖๑,๙๗๔.๒๖	๒๖,๕๙๑,๕๗๘.๓๒	๘,๕๓๙,๑๘๗.๕๕	๓๕,๑๓๐,๗๖๕.๘๗
๒๕๒๓	๒๖,๘๐๓,๖๙๔.๒๑	๑๑๓,๐๓๗.๖๗	๒๖,๙๑๖,๗๓๑.๘๘	๙,๗๓๗,๒๘๓.๖๘	๓๖,๖๕๔,๐๑๕.๕๖
๒๕๒๔	๓๙,๐๕๕,๖๓๙.๒๖	๑๕๗,๐๘๖.๖๗	๓๙,๒๑๒,๗๒๕.๙๓	๑๓,๒๓๙,๙๑๑.๖๒	๕๒,๔๕๒,๖๓๗.๕๕
เฉลี่ย	๑๘,๘๕๘,๖๙๙.๗๒	๗๕,๒๐๙.๕๕	๑๘,๙๓๓,๘๙๙.๒๗	๗,๓๒๕,๖๕๕.๒๖	๒๖,๒๕๘,๕๕๔.๕๓

ที่มา : รายงานกิจการงบดุลและบัญชีกำไร ขาดทุนสหกรณ์การเกษตรศรีประจันต์ จำกัด

จากตารางที่ ๑๕ แสดงให้เห็นถึงจำนวนหนี้สินและทุนของสหกรณ์การเกษตร
ศรีประจันต์ จำกัด โดยในปี ๒๕๑๔ สหกรณ์มีหนี้สินรวม ๓,๖๙๕,๐๖๕.๓๒ บาท แยกเป็น
หนี้สินระยะสั้น ๓,๖๖๔,๙๑๕.๖๙ บาท และหนี้สินอื่น ๆ อีก ๑๐,๓๔๙.๖๓ บาท และทุนใน
ปี ๒๕๑๔ เท่ากับ ๓,๖๒๓,๕๖๔.๑๐ บาท ดังนั้นในปี ๒๕๒๔ สหกรณ์มีหนี้สินและทุนรวมทั้งสิ้น
๙,๒๙๔,๖๒๙.๘๒ บาท และจำนวนของหนี้สินและทุนก็เพิ่มมากขึ้นทุก ๆ ปี จนในปี ๒๕๒๔
ซึ่งเป็นปีสุดท้ายของการวิเคราะห์ผลการดำเนินงานของสหกรณ์ ปรากฏว่าทางสหกรณ์มีหนี้
สินและทุนรวมทั้งสิ้น ๕๒,๔๘๒,๖๓๙.๘๕ บาท แยกออกเป็นหนี้สินเท่ากับ ๓๙,๒๐๒,๙๒๕.๙๓
บาทมากกว่าในปี ๒๕๑๔ ถึง ๓๔,๘๗๗,๖๖๐.๕๓ บาท และเป็นทุนเท่ากับ ๑๓,๒๗๙,๗๑๓.๖๒
บาท ถ้าหากเปรียบเทียบระหว่างหนี้สินและทุนแล้ว จะเห็นได้ว่าอัตราส่วนของหนี้สินและทุน
คงมีอัตราส่วนที่ห่างไกลกันมาก ดังนั้นทางสหกรณ์จึงควรจะจัดหาทุนให้มีมากกว่าในปัจจุบันนี้

ตารางที่ ๑๖ แสดงธุรกิจการขายของสหกรณ์การเกษตรศรีประจันต์ จำกัด ปี พ.ศ. ๒๕๑๔ - ๒๕๒๔

รายการ	ปีพ.ศ. ๒๕๑๔		๒๕๑๕		๒๕๒๐		๒๕๒๑		๒๕๒๒		๒๕๒๓		๒๕๒๔	
	บาท	%	บาท	%	บาท	%	บาท	%	บาท	%	บาท	%	บาท	%
กำไรสุทธิ	๒๕๕,๔๑๐.๕๐	๑๐๐	๑,๑๔๓,๒๖๓.๕๕	๑๐๐	๑,๓๙๑,๕๑๙.๐๐	๑๐๐	๔๖๙,๖๔๒.๙๐	๑๐๐	๔๖๑,๓๘๕.๕๐	๑๐๐	๒,๘๘๔,๔๖๑.๙๐	๑๐๐	๓,๐๙๑,๕๗๔.๕๐	๑๐๐
อัตรานี้	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
รวม	๒๕๕,๔๑๐.๕๐	๑๐๐	๑,๑๔๓,๒๖๓.๕๕	๑๐๐	๑,๓๙๑,๕๑๙.๐๐	๑๐๐	๔๖๙,๖๔๒.๙๐	๑๐๐	๔๖๑,๓๘๕.๕๐	๑๐๐	๒,๘๘๔,๔๖๑.๙๐	๑๐๐	๓,๐๙๑,๕๗๔.๕๐	๑๐๐

หมายเหตุ อัตรานี้มี ๒๕๒๓ มีจำนวน ๙๓๐ ต้น และมี ๒๕๒๔ จำนวน ๔,๐๐๐ ต้น ไม่รวมราคากิ่งแน่นอน

ที่มา : รายงานกิจการทางบัญชีกำไร จากแผนสหกรณ์การเกษตรศรีประจันต์ จำกัด

ตารางที่ ๑๘ แสดงธุรกิจการซื้อของสหกรณ์การเกษตรศรีประจันต์ จำกัด ปี พ.ศ. ๒๕๑๔ - ๒๕๒๔

รายการ	ปีพ.ศ. ๒๕๑๔		๒๕๑๕		๒๕๒๐		๒๕๒๑		๒๕๒๒		๒๕๒๓		๒๕๒๔	
	บาท	%	บาท	%	บาท	%	บาท	%	บาท	%	บาท	%	บาท	%
อาคาร	๕๒,๕๐๐.๐๐	๒.๒๔	๑๐๑,๓๒๐.๐๐	๑.๔๘	๙๘๑,๕๙๕.๙๐	๑๔.๖๐	๑,๓๑๕,๙๖๕.๐๐	๒๐.๑๘	๑,๑๕๓,๙๙๐.๐๐	๑๘.๙๓	๖๑๐,๑๐๐.๐๐	๑๕.๕๖	๑,๓๘๓,๐๘๐.๐๐	๑๓.๙๑
ปลูก	๒,๒๑๐,๓๕๔.๐๐	๙๖.๒๐	๘,๐๑๒,๓๘๘.๐๐	๙๖.๕๑	๓,๐๑๑,๒๕๑.๐๐	๔๓.๘๙	๓,๐๘๘,๕๙๕.๐๐	๔๖.๐๘	๓,๖๒๔,๘๐๐.๐๐	๔๘.๒๐	๓,๘๙๘,๒๐๕.๐๐	๕๕.๙๕	๖,๘๓๙,๑๑๐.๐๐	๕๖.๖๓
เช่าปรามักิฐ	๓๘,๔๕๑.๐๐	๑.๕๖	๙๘,๘๘๙.๐๐	๑.๓๙	๕๓๕,๘๙๒.๐๐	๗.๕๘	๑,๐๘๐,๘๒๑.๐๐	๑๖.๕๓	๑,๕๙๑,๑๖๐.๐๐	๒๐.๘๙	๑,๙๒๖,๒๖๐.๐๐	๒๔.๘๙	๔,๑๖๖,๘๗๐.๐๐	๔๑.๕๖
ที่ดินและทรัพย์สิน														
รถไถ	-	-	-	-	๘๑๓,๓๐๐.๐๐	๘.๑๖	๖๙๓,๕๙๕.๐๐	๑๐.๓๑	๙๓๙,๓๓๘.๐๐	๑๒.๖๖	๑๕๓,๘๘๐.๐๐	๓.๘๘	๘๖๙,๕๓๐.๐๐	๘.๕๘
เครื่องสูบน้ำ	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
เครื่องจักรหัด	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
เครื่องอุปโภค-บริโภค	-	-	๑๒,๙๒๐.๐๐	๐.๒๓	๑๙,๙๘๘.๐๐	๐.๓๙	๖,๘๖๖.๐๐	๐.๐๙	๓,๒๖๘.๐๐	๐.๐๔	๕๓,๓๖๖.๒๕	๐.๖๘	๙๙,๖๕๘.๕๐	๐.๘๐
สินค้าแปรรูป	-	-	๖๘๙,๕๖๙.๙๒	๑๒.๘๙	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
ตลาดข้าว	-	-	๕๙,๒๕๐.๐๐	๐.๕๓	๙๖,๙๙๘.๙๐	๑.๓๑	๑๖๙,๑๙๒.๐๐	๒.๕๖	๑๕๙,๙๑๒.๐๐	๒.๑๐	-	-	-	
ผ้า	-	-	๕๕๖,๕๙๐.๐๐	๑๐.๑๐	๑๖,๑๕๐.๐๐	๐.๒๒	๙๓,๑๘๕.๐๐	๑.๒๓	๑๐๓,๘๑๐.๐๐	๑.๓๘	-	-	-	
เครื่องพรมยา	-	-	๑๒,๙๕๐.๐๐	๐.๒๓	๒๘,๘๕๐.๐๐	๐.๔๑	๑๘๙,๘๘๖.๐๐	๒.๙๐	๒๑๘,๙๕๕.๐๐	๒.๘๖	๑๓๙,๕๘๐.๐๐	๓.๓๐	๑๕๘,๓๕๐.๐๐	๑.๕๘
รวม	๒,๖๙๙,๖๐๙.๐๐	๑๐๐	๘,๕๑๐,๙๓๒.๙๒	๑๐๐	๕,๐๖๓,๓๙๘.๖๐	๑๐๐	๖,๕๓๘,๘๖๘.๐๐	๑๐๐	๗,๕๖๙,๘๙๘.๖๐	๑๐๐	๖,๐๖๑,๘๖๖.๖๕	๑๐๐	๙,๖๕๖,๑๑๓.๕๐	๑๐๐

ที่มา : รายงานกิจการของมูลนิธิและบัญชีกำไร ขาดทุนสหกรณ์การเกษตรศรีประจันต์ จำกัด

ในตารางที่ ๑๖ แสดงให้เห็นถึงธุรกิจการขายของสหกรณ์การเกษตรศรีประจันต์ จำกัด โดยทางสหกรณ์จะทำการรวบรวมข้าวเปลือกจากสมาชิกเพียงอย่างเดียว ตั้งแต่ ปี ๒๕๑๔ เป็นต้นมา จนกระทั่งถึงปี ๒๕๒๓ สหกรณ์ได้จัดทำโควตาอ้อยโดยการรวบรวมอ้อยเพื่อส่งโรงงานน้ำตาลควยอีกทางหนึ่ง แต่ราคาอ้อยที่ทางสหกรณ์ได้ทำการรวบรวมไว้ในปี ๒๕๒๓ และปี ๒๕๒๔ นั้น สหกรณ์ได้แจ้งไว้ให้ทราบทำให้ไม่สามารถทราบการดำเนินการธุรกิจการขายอย่างแท้จริง จากในตารางที่ ๑๕ ก็เป็นเพียงค่าประมาณให้ทราบเท่านั้น

ในตารางที่ ๑๗ ได้แสดงให้เห็นถึงธุรกิจการซื้อของสหกรณ์การเกษตรศรีประจันต์ จำกัด โดยสหกรณ์ได้ดำเนินการซื้อประเภท ข้าวสาร, ปุ๋ย, ยาปราบศัตรูพืชและวัชพืชรดใด ฯลฯ โดยในปี ๒๕๑๔ ซึ่งเป็นปีความสหกรณ์เข้าด้วยกัน สหกรณ์ยังอยู่ในระยะที่เพิ่งดำเนินการ ดังนั้นสหกรณ์จึงได้ดำเนินการซื้อเพียง ๓ ประเภท คือ ปุ๋ย, ข้าวสาร, ยาปราบศัตรูพืชและวัชพืช เท่านั้น ซึ่งมียอดรวมของธุรกิจประเภทนี้ในปี ๒๕๑๔ เท่ากับ ๒,๒๘๗,๖๐๙.๐๐ บาท โดยปุ๋ยสามารถจำหน่ายได้สูงสุดถึง ๒,๒๑๐,๓๕๘,๐๐ บาทหรือเท่ากับ ๙๖.๒๐ เปอร์เซ็นต์ รองลงมาได้แก่ ข้าวสาร, ยาปราบศัตรูพืชและวัชพืช ในปี ๒๕๑๙ นั้นสหกรณ์ได้เพิ่มจำนวนธุรกิจขึ้น จึงทำให้ยอดจำหน่ายสูงขึ้นถึง ๕,๕๑๐,๙๓๒.๗๒ บาท แต่ปุ๋ยก็ยังคงเป็นสินค้าที่สำคัญเป็นอันดับ ๑ เช่นเดียวกับปี ๒๕๑๔ จากตารางจะเห็นได้ว่าสหกรณ์สามารถดำเนินการซื้อให้โดยยอดจำหน่ายสูงขึ้นทุก ๆ ปี โดยมีเพียงปีเดียวคือปี ๒๕๒๓ ที่ยอดจำหน่ายต่ำลงแต่ก็ไม่มาก-มากนัก ในปี ๒๕๒๔ ยอดจำหน่ายก็สูงขึ้นเป็นจำนวน ๙,๖๕๖,๑๑๓.๕๐ บาท และเป็นยอดจำหน่ายที่สูงที่สุด เพราะฉะนั้นอาจจะสรุปได้ว่าการดำเนินการซื้อนั้นเน้นความสำคัญอยู่ที่เรื่องปุ๋ย ซึ่งจะมีผลกระทบต่อธุรกิจการขายมาก ถ้าหากยอดจำหน่ายปุ๋ยลดลงเมื่อใด ก็จะมีผลกระทบต่อธุรกิจการขายเมื่อนั้น ฉะนั้นธุรกิจการซื้อจึงมีความสัมพันธ์ซึ่งกันและกันกับธุรกิจการขาย และธุรกิจการซื้อของสหกรณ์การเกษตรศรีประจันต์ จำกัด มีประสิทธิภาพในการดำเนินงานสูงมาก เนื่องจากสามารถทำให้ยอดจำหน่ายมีแนวโน้มสูงขึ้นทุก ๆ ปี

ตารางที่ ๑๘ รายได้ของสหกรณ์การเกษตรศรีประจันต์ จำกัด แยกตามประเภทการดำเนินงาน ปี พ.ศ. ๒๕๑๔ - ๒๕๒๔

ปีพ.ศ.	รายการ		ธุรกิจเครดิต		ธุรกิจสงเสริม		ธุรกิจการซื้อ		ธุรกิจการขาย		รายได้ในการดำเนินงาน		รายได้อื่น ๆ	
	บาท	%	บาท	%	บาท	%	บาท	%	บาท	%	บาท	%	บาท	%
๒๕๑๔	๓๑๘,๖๒๐.๐๐	๑๘.๘๓			๘๑๓,๘๖๑.๐๐	๑.๐๑	๖๕๕,๓๑๐.๕๐	๘.๖๘	๔๕๕,๓๑๐.๓๒	๖.๘๐	๒๔,๑๕๖.๘๖	๓.๕๓		
๒๕๑๕	๓๘๖,๐๗๙.๕๓	๓.๑๓	-	-	๘,๘๓๘,๖๘๑.๖๓	๑๑.๕๓	๓๕๘,๓๕๒.๘๕	๑๑.๒๑	๔๘๖,๖๘๘.๓๘	๓.๑๕	๑๐๓,๑๖๒.๕๘	๑๖.๐		
๒๕๒๐	๘๖๒,๑๕๓.๐๐	๘.๓๐	-	-	๕,๘๖๒,๓๘๓.๒๐	๑๖.๕๘	๘๖๘,๘๓๓.๓๕	๑๕.๓๕	๑,๓๖๐,๘๐๘.๕๘	๑๐.๘๘	๘๓,๘๘๘.๘๖	๘.๓๐		
๒๕๒๑	๘๕๓,๕๑๓.๓๕	๘.๘๓	-	-	๕,๕๘๘,๑๐๘.๐๐	๑๕.๘๕	๘๖๘,๖๘๖.๓๐	๑๕.๘๕	๑,๕๓๘,๕๕๐.๖๓	๑๖.๓๘	๘๖,๘๕๘.๘๖	๘.๕๘		
๒๕๒๒	๕๓๕,๕๑๕.๑๘	๑๑.๕๖	-	-	๓,๕๕๓,๘๖๕.๖๐	๑๘.๕๖	๘๖๑,๘๘๕.๕๐	๑๕.๕๖	๑,๕๘๖,๕๕๓.๕๘	๑๕.๓๐	๑๕๑,๕๖๖.๕๐	๑๖.๕๘		
๒๕๒๓	๑,๘๖๒,๖๓๓.๘๖	๒๑.๓๑	-	-	๖,๘๕๘,๕๕๑.๘๐	๑๖.๓๑	๕,๘๘๘,๘๖๑.๖๖	๑๖.๖๑	๒,๑๕๖,๕๕๓.๐๖	๑๗.๓๗	๒๐๖,๕๑๑.๘๓	๒๒.๓๐		
๒๕๒๔	๑,๓๑๘,๕๕๖.๓๕	๒๓.๑๖	-	-	๘,๕๖๐,๕๘๓.๘๐	๒๘.๑๖	๓๘๓,๕๕๕.๕๐	๘.๕๘	๓,๕๘๓,๕๕๖.๓๕	๒๘.๕๖	๑๕๓,๕๕๖.๓๕	๒๖.๑๕		
รวม	๘,๘๘๓,๘๑๘.๘๘	๑๐๐	-	-	๕๑,๕๖๖,๓๖๓.๑๖	๑๐๐	๖,๕๖๕,๓๖๕.๖๐	๑๐๐	๑๖,๓๖๓,๕๕๖.๖๖	๑๐๐	๘๕๓,๘๑๘.๘๘	๑๐๐		

ที่มา : รายงานกิจการงบดุลและบัญชีกำไร ขาดทุนสหกรณ์การเกษตรศรีประจันต์ จำกัด

จากตารางที่ ๑๘ แสดงให้เห็นถึงรายได้ของสหกรณ์การเกษตรศรีประจันต์ จำกัด โดยจะแยกตามประเภทการดำเนินงานได้ดังนี้ คือ ธุรกิจเครดิต, ธุรกิจการซื้อ, ธุรกิจการขาย และรายได้ในการดำเนินงานกับรายได้อื่น ๆ จากตารางพอจะสรุปได้ว่า ธุรกิจการซื้อ สามารถทำรายได้ให้สูงกว่าการดำเนินธุรกิจอื่น ๆ คือ มีรายได้รวม ๔๑,๒๓๖,๓๒๓.๑๒ บาท ซึ่งในปี ๒๕๒๔ ดำเนินการได้สูงสุดถึง ๙,๙๖๐,๙๐๙.๙๐ บาท และในปี ๒๕๒๒ มีรายได้รองลงมาซึ่งเท่ากับ ๙,๕๒๙,๕๒๙.๖๐ บาท ส่วนธุรกิจที่ดำเนินการได้รายได้รองลงมาคือ รายได้จากการดำเนินงาน ซึ่งมีรายได้รวม ๑๒,๓๙๓,๑๕๑.๖๒ บาท และรายได้อื่น ๆ นั้นทำรายได้น้อยที่สุดซึ่งเท่ากับ ๔๙๓,๐๑๐.๕๙ บาท

ตารางที่ ๑๔ รวบรวมของสหกรณ์การเกษตรศรีประจันต์ จำกัด แยกตามประเภท ปี พ.ศ. ๒๕๑๔ - ๒๕๒๔

ปี พ.ศ.	๒๕๑๔		๒๕๑๕		๒๕๑๖		๒๕๑๗		๒๕๑๘		๒๕๑๙		๒๕๒๐		เฉลี่ย	
	บาท	%	บาท	%	บาท	%	บาท	%	บาท	%	บาท	%	บาท	%	บาท	%
รายการเฉพาะ	๓๑,๐๓๐.๖๐	๑.๑๔	๑๖๒,๒๒๓.๓๓	๑.๕๕	๔๐๘,๔๔๖.๒๒	๒.๕๕	๕๕,๓๑๑.๑๓	๑.๕๒	๑๕๘,๕๒๕.๕๑	๒.๕๘	๕๔๘,๘๘๘.๒๕	๔.๓๓	๓๓๑,๓๒๓.๐๘	๑.๖๑	๓๑๑,๑๘๘.๘๘	๓.๓๘
ธุรกิจ																
ค่าใช้จ่ายในการ	๒๐,๔๓๑.๑๑	๐.๓๓	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	๒,๕๓๕.๘๓	๐.๓๓
ค่าดำเนินงาน																
เงินเดือนและค่าจ้าง	๘๒,๘๒๐.๐๐	๐.๕๘	๘๐,๘๓๓.๐๐	๑.๕๘	๑๘๖,๘๓๕.๐๐	๑.๓๐	๑๓๐,๖๐๕.๐๐	๒.๐๘	๑๕๘,๕๕๐.๐๐	๒.๖๖	๒๐๓,๘๒๑.๐๐	๓.๕๖	๓๓๑,๓๐๓.๐๐	๕.๒๕	๑๘๘,๘๘๘.๑๘	๑.๖๖
ค่าใช้จ่ายโดยยกค่าของ	๒๕,๒๒๖.๐๐	๐.๘๐	๘๐,๓๕๓.๐๐	๐.๖๘	๒๐,๘๓๑.๐๐	๐.๑๗	๘๘,๘๘๓.๐๐	๑.๘๓	๘๘,๘๘๓.๐๐	๑.๘๓	๘๑,๑๕๒.๐๐	๑.๕๒	๓๓,๑๑๕.๐๐	๑.๒๓	๒๖,๕๒๒.๕๓	๓.๕๕
ค่าเครื่องเขียนและ	๕,๘๑๘.๘๕	๐.๑๑	๑๕,๐๘๑.๘๕	๐.๑๓	๒๗,๘๓๖.๑๐	๐.๒๓	๑๖,๘๓๘.๘๐	๐.๓๐	๒๘,๑๕๒.๐๐	๐.๕๓	๓๕,๖๒๕.๕๐	๐.๕๓	๔๐,๖๕๑.๕๐	๐.๒๕	๕๓,๑๕๘.๘๖	๕.๕๘
พิมพ์																
ค่าใช้จ่ายทั่วไป	๑๖,๕๐๖.๘๐	๐.๕๖	๑๘,๐๓๐.๐๐	๐.๒๕	๕๘,๕๕๒.๘๐	๐.๔๗	๒๓,๘๖๖.๕๓	๑.๘๘	๕๘,๑๕๘.๐๐	๐.๕๘	๑๘,๕๕๕.๕๕	๐.๒๓	๕๕,๕๕๕.๕๕	๐.๕๕	๔๑,๓๓๖.๓๖	๔.๖๖
ขนส่ง	๑,๓๖๕.๘๐	๐.๐๒	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	๑๘๕.๖๓	๐.๐๒
ค่าเสื่อมราคาสินทรัพย์	๑๓,๕๕๘.๐๐	๐.๒๕	๔๘,๓๕๖.๑๘	๐.๓๘	๘๑,๑๕๓.๖๓	๐.๖๖	๕๓,๘๖๘.๕๓	๐.๖๓	๑๕๐,๑๒๒.๕๓	๒.๕๕	๒๐๐,๑๕๘.๖๓	๓.๒๐	๑๖๕,๕๕๕.๖๕	๒.๖๕	๕๓,๘๐๘.๖๓	๑๐.๕๕
ค่าเช่าสำนักงาน	๑,๒๐๐.๐๐	๐.๐๒	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	๑๓๑.๘๓	๐.๐๒
บ้านพักเจ้าหน้าที่	๕,๓๕๐.๐๐	๐.๐๓	๕,๐๐๐.๐๐	๐.๐๔	๕,๘๐๐.๐๐	๐.๐๔	๓,๓๐๐.๐๐	๐.๑๒	-	-	๓๖,๕๖๐.๐๐	๑.๑๖	๒๖,๕๕๐.๐๐	๐.๒๓	๑๓,๕๕๕.๓๑	๑.๕๕
ค่าน้ำดื่มและเพลิง	๕,๕๒๓.๐๐	๐.๐๔	๑๕,๒๖๕.๑๐	๐.๑๒	-	-	๒๖,๑๖๖.๕๐	๐.๒๒	๓๓,๕๕๕.๕๕	๐.๒๖	๑๑,๐๐๐.๒๕	๐.๑๘	๑๑๘,๖๑๖.๑๑	๑.๕๕	๓๐,๕๕๕.๕๖	๓.๕๖
และหลอดไฟ																

ตารางที่ ๑๙ (ต่อ)

ปีพ.ศ.	๒๕๑๔		๒๕๑๕		๒๕๒๐		๒๕๒๑		๒๕๒๒		๒๕๒๓		๒๕๒๔		เฉลี่ย	
	บาท	%	บาท	%	บาท	%	บาท	%	บาท	%	บาท	%	บาท	%	บาท	%
รายได้รายสำหรับ รถยนต์	๑๐,๔๔๔,๐๐	๐.๑๗	๒๗,๔๓๐.๐๐	๐.๕๘	๕๐,๘๙๘.๐๐	๐.๘๑	๓๕,๙๕๐.๐๐	๐.๕๗	๒๖,๕๗๘.๐๐	๐.๔๒	๒๕,๕๑๖.๐๐	๐.๔๑	๔๐,๗๑๑.๗๕	๐.๖๕	๓๑,๑๙๙.๑๑	๓.๘๙
ดอกเบี้ยจ่าย	๑๗๐.๐๘	๐.๐๐๒	๒๐,๒๗๒.๐๐	๐.๓๖	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	๒,๙๒๐.๓๐	๐.๐๓
ค่าใช้จ่ายในการซื้อ สินค้า/บริการ	๕๙,๖๑๔.๕๐	๐.๙๙	๑,๔๕๔.๐๐	๐.๐๒	๗,๔๙๖.๕๒	๐.๑๑	๕๗,๕๔๒.๗๐	๐.๘๖	๕๖,๕๗๓.๕๐	๐.๘๖	-	-	-	-	๒๕,๘๗๓.๗๕	๒.๘๘
ค่าใช้จ่ายและ อื่นๆ	-	-	๑,๑๖๑.๙๐	๐.๐๒	๑,๑๗๖.๗๖	๐.๐๒	๓,๖๙๘.๕๓	๐.๐๖	๕,๗๒๘.๑๐	๐.๐๙	๖,๓๘๗.๐๐	๐.๑๐	๑๐,๕๑๔.๐๘	๐.๑๗	๘,๑๐๑.๗๘	๐.๑๐
กำไรสุทธิ	-	-	๓,๕๙๑.๐๐	๐.๐๖	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	๔๙๕.๗๑	๐.๐๐๖
กำไรสุทธิ	-	-	๒,๒๐๔.๙๐	๐.๐๓	-	-	๒,๒๐๔.๙๐	๐.๐๓	๒,๒๐๔.๙๐	๐.๐๓	๓,๕๗๖.๓๑	๐.๐๖	-	-	๑,๕๘๒.๗๑	๐.๐๒
ดอกเบี้ยจ่าย	-	-	๒๐,๐๖๗.๑๐	๐.๓๖	๑,๓๑๕.๙๗	๐.๐๒	-	-	-	-	-	-	-	-	๓,๐๕๒.๕๙	๐.๐๓
ดอกเบี้ยจ่ายเงินสะสม	-	-	๓๕๒.๕๑	๐.๐๐๑	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	๕๐.๓๖	๐.๐๐๑
ดอกเบี้ยเงินรับฝาก	-	-	๒๐,๖๖๘.๕๑	๐.๓๖	๑๐,๘๖๑.๗๑	๐.๑๗	๒๑,๙๖๙.๓๑	๐.๓๕	๓๗,๑๒๖.๒๖	๐.๕๙	๕๒,๖๔๖.๖๒	๐.๘๘	๕๖,๕๙๘.๐๐	๐.๙๓	๓๘,๖๖๖.๓๘	๓.๘๙
เงินช่วยเหลือบุตร	-	-	-	-	-	-	๕๐.๐๐	๐.๐๐	-	-	๕๕๐.๐๐	๐.๐๑	๙๐๐.๐๐	๐.๐๑	๒๑๒.๔๖	๐.๐๒
เงินช่วยเหลือของรัฐ	-	-	-	-	-	-	๔,๕๐๐.๐๐	๐.๐๗	๑๖,๑๐๐.๐๐	๐.๒๖	๒๐,๙๐๐.๐๐	๐.๓๓	๓๐,๙๖๐.๐๐	๐.๕๐	๑๐,๙๘๙.๒๑	๑.๒๒
ค่าธรรมเนียมและ ภาษีอากร	-	-	-	-	-	-	๕,๓๕๕.๐๐	๐.๐๘	-	-	๖,๑๖๕.๐๐	๐.๑๐	๘,๓๕๒.๐๐	๐.๑๓	๒,๒๖๖.๐๐	๐.๒๘

การางมี ๑๘ (ต่อ)

ปี พ.ศ.	๒๕๑๔		๒๕๑๕		๒๕๒๐		๒๕๒๑		๒๕๒๒		๒๕๒๓		๒๕๒๔		เฉลี่ย		
	บาท	๙	บาท	๙	บาท	๙	บาท	๙	บาท	๙	บาท	๙	บาท	๙	บาท	๙	
รายการ																	
ค่าใช้จ่ายวันเปิด	-	-	-	-	-	-	-	-	๓๑,๑๐๐.๐๐	๐.๕๐	-	-	-	-	๘,๘๘๖.๔๖	๐.๕๐	๐.๐๘
สำนักงาน																	
ค่าล่วงเวลา	-	-	-	-	-	-	-	-	๒,๐๓๘.๐๐	๐.๐๓	-	-	-	-	๒๘๘.๔๖	๐.๐๓	๐.๐๓
ค่าใช้จ่ายวันถึง	-	-	-	-	-	-	-	-	๑,๕๙๗.๕๐	๐.๐๓	-	-	-	-	๒๒.๕๐	๐.๐๐๒	๐.๐๐๒
ค่าลดระกฐณี																	
ค่าใช้จ่ายหน้ามู	-	-	-	-	-	-	-	-	๑,๕๕๕.๐๐	๐.๐๓	-	-	-	-	๒๕๘.๒๙	๐.๐๓	๐.๐๓
สหกรณ์																	
ค่าใช้จ่ายวันไป-	-	-	-	-	-	-	-	-	๒,๐๐๘.๐๐	๐.๐๓	-	-	-	-	๒๘๗.๐๐	๐.๐๓	๐.๐๓
รับรณนค																	
ค่าตอบแทนสำนักงาน	-	-	-	-	-	-	-	๒,๓๘๐.๐๐	๐.๐๓	-	-	-	-	-	๓๘๐.๐๐	๐.๐๓	๐.๐๓
ค่าของขวิญ	-	-	-	-	-	-	-	๒,๐๐๐.๐๐	๐.๐๓	-	-	-	-	-	๒๕๘.๗๑	๐.๐๓	๐.๐๓
ค่าซ่อมแซมบำรุง-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	๑๐,๘๙๖.๐๐	๐.๑๖	-	-	๑,๘๘๒.๒๙	๐.๑๖	๐.๑๖
รักษาทรัพย์สิน																	
ค่าปรับปรุงที่ดิน	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	๑,๘๐๐.๐๐	๐.๐๓	-	-	๒๕๗.๑๘	๐.๐๓	๐.๐๓
รวม	๒๓๓,๙๙๖.๙๒	๘.๓๙	๔๔๒,๓๘๒.๙๕	๙.๐๙	๙๙๑,๐๙๙.๙๘	๑๒.๓๑	๖๕๖,๑๙๘.๐๐	๑๐.๘๘	๙๙๘,๕๙๓.๓๘	๑๕.๕๖	๑,๓๙๐,๕๑๗.๒๗	๒๒.๒๑	๑,๙๕๓,๐๖๑.๕๕	๒๘.๐๐	๔๙๘,๒๘๐.๒๕	๑๐.๐๐	

ที่มา : รายงานกิจการงบประมาณและบัญชีกำไร จากทุนสหกรณ์การเกษตรวิเประจันต์ จำกัด

จากตารางที่ ๑๘ แสดงให้เห็นถึงรายจ่ายของสหกรณ์การเกษตรศรีประจันต์ จำกัด โดยแยกเป็น ค่าใช้จ่ายเฉพาะธุรกิจ, ค่าใช้จ่ายในการดำเนินงาน, เงินเดือนและค่าจ้าง, ค่าเบี้ยเลี้ยงพาหนะ, ค่าเครื่องเขียนแบบพิมพ์, ค่าใช้จ่ายทั่วไป ฯลฯ ซึ่งรายจ่ายของสหกรณ์นั้นเพิ่มขึ้นทุก ๆ ปี เนื่องจากสหกรณ์ได้ขยายการดำเนินงานเพิ่มมากขึ้น จึงทำให้รายจ่ายสูงขึ้นตามไปด้วย โดยรายจ่ายเฉลี่ยทั้งสิ้นเท่ากับ ๔๙๔,๒๔๐.๒๕ บาท รายจ่ายสูงสุดคือ ค่าใช้จ่ายเฉพาะธุรกิจเฉลี่ยถึง ๓๑๑,๑๔๙.๔๔ บาทหรือเท่ากับ ๓๔.๓๙ เปอร์เซ็นต์ ซึ่งปี ๒๕๒๔ ค่าใช้จ่ายเฉพาะธุรกิจรวมทั้งสิ้นถึง ๙๗๑,๓๒๓.๐๔ บาทหรือเท่ากับ ๑๒.๓๒ เปอร์เซ็นต์และในปี ๒๕๑๔ ค่าใช้จ่ายเฉพาะธุรกิจต่ำที่สุดเพียง ๑.๑๔ เปอร์เซ็นต์ รวมทั้งสิ้น ๙๑,๐๙๐.๖๐ บาท ส่วนรายจ่ายที่รองลงมาก็คือ เงินเดือนและค่าจ้าง โดยเฉลี่ยเท่ากับ ๑๔๙,๔๔๔.๑๔ บาท หรือเท่ากับ ๑๖.๙๖ เปอร์เซ็นต์ เนื่องจากสหกรณ์ได้ขยายการดำเนินงานขึ้นจึงต้องจ้างพนักงานสหกรณ์เพิ่มขึ้น โดยในปี ๒๕๒๔ ค่าจ้างและเงินเดือนรวมทั้งสิ้น ๓๓๑,๓๐๓.๐๐ บาท หรือเท่ากับ ๕.๒๙ เปอร์เซ็นต์ รายจ่ายรวมทั้งสิ้นของทุก ๆ ปี ในปี ๒๕๒๔ สูงที่สุดคือเท่ากับ ๑,๙๕๓,๐๖๑.๕๕ บาทหรือเท่ากับ ๒๔.๐๐ เปอร์เซ็นต์ ในปี ๒๕๑๔ รายจ่ายรวมทั้งสิ้นเท่ากับ ๒๙๓,๙๙๔.๙๒ บาทหรือเท่ากับ ๔.๓๙ เปอร์เซ็นต์ นอกจากนี้ยังมีรายจ่ายพิเศษ เช่น ค่าของขวัญ, ค่าใช้จ่ายวันตั้งศาลพระภูมิ, ค่าใช้จ่ายทำบุญสหกรณ์, ค่าใช้จ่ายวันรับโลโก้ เป็นต้น ซึ่งค่าใช้จ่ายเหล่านี้แม้ไม่ใช่อะไรที่สำคัญนัก แต่ก็เป็นรายจ่ายที่ต้องคิดเข้าบัญชีรายจ่ายเช่นกัน

การวิเคราะห์โดยวิธีการสถิติ (Statistic method)

เป็นวิธีวิเคราะห์หาค่าแนวโน้มของรายได้ รายจ่าย กำไรสุทธิ ทรัพย์สินและหนี้สิน โดยการใช้วิธี Ordinary Least - square (OLS) จากการกำหนดตัวแปรรีเกรสชัน (Regression) เส้นตรงที่มี ๒ ตัวแปร จากรูปแบบทั่ว ๆ ไป คือ

$$Y = a + bX$$

เมื่อต้องการคำนวณหาค่า Y ณ ปีที่ต้องการ

$$Y_c = a + bX$$

โดย Y_c = ค่าแนวโน้มของรายได้ รายจ่าย ทรัพย์สิน หนี้สินและกำไรสุทธิ ปีที่ต้องการ

- a = ค่าคงที่ของรายได้ รายจ่าย ทรัพย์สิน หนี้สินและกำไรสุทธิปีที่ต้องการ
- b = อัตรากการเปลี่ยนแปลงของรายได้ รายจ่าย ทรัพย์สิน หนี้สินและกำไรสุทธิปีที่ต้องการ
- x = จำนวนปี ซึ่งปรกติมักจะคำนวณครั้งละ ๑ ปี

ค่าแนวโน้ม (Secular Trend) เป็นการเคลื่อนไหวหรือการเปลี่ยนแปลงในระยะเวลายาวที่สม่ำเสมอและแน่นอน ส่วนมากเมื่อเปลี่ยนแปลงในทางสูงขึ้น ก็มักจะมีแนวโน้มสูงขึ้นตลอดเวลา หากลดลงแนวโน้มก็จะลดลงตลอดเวลาเช่นเดียวกัน ค่าแนวโน้มอาจจะมีลักษณะเป็นเส้นตรง เส้นโค้งหรือลักษณะอื่นใดก็ได้

การคำนวณหาค่า a และ b จากสมการที่ได้กล่าวมาแล้ว โดยใช้วิธี OLS ซึ่งเป็นเทคนิคอย่างหนึ่งสำหรับกะประมาณเส้นตรงที่คลาดเคลื่อนน้อยที่สุด วิธีการนี้เป็นการทำให้ค่าความคลาดเคลื่อนน้อยที่สุด แต่ในการคำนวณหาค่าแนวโน้มในครั้งนี้ เป็นการคำนวณโดยใช้เครื่องไมโครคอมพิวเตอร์ (Micro-Computer) ซึ่งใช้วิธีแบบ "Simple Regression" ซึ่งเป็นการง่ายและรวดเร็วมาก

การวิเคราะห์แนวโน้มรายได้อายุ ๒๕๑๔ - ๒๕๒๔

$$\text{จากรูปแบบ } Y_c = a + bx$$

จากค่าที่คำนวณได้ด้วย เครื่องคอมพิวเตอร์

$$a = ๕๒๖,๑๔๘.๕๑๒$$

$$b = ๘๑๘,๘๘๘.๕๒๖$$

ดังนั้นสมการแนวโน้มคือ

$$Y_c = ๕๒๖,๑๔๘.๕๑๒ + ๘๑๘,๘๘๘.๕๒๖ X$$

เมื่อ x มีความเปลี่ยนแปลงเท่ากับ ๑ ปี จุดต้นกำเนิด (Origin) อยู่ที่ปี

แปลความหมาย

ค่า a และค่า b เป็นค่าแนวโน้มน. จุดเริ่มต้น (ปี ๒๕๑๔) ดังนั้นค่า a ที่ได้เมื่อ x ที่นำไปแทนค่าในสมการมีค่า = ๐

$$\therefore Y_{2514} = 526,944.592 + 494,848.526 (๐) \\ = 526,944.592 \text{ บาท}$$

หรือค่า a = 526,944.592 บาท

ค่า b ในสมการเส้นตรงเป็นค่าความลาดชันของเส้นแนวโน้ม ในปี ๒๕๑๔ รายได้เพิ่มขึ้นโดยเฉลี่ย 494,848.526 ต่อปี โดยที่การเจริญเติบโตนี้จะต้องไม่อยู่ภายใต้อิทธิพลของปัจจัยใด ๆ ทั้งสิ้น

จากตารางที่ ๒ รายได้ในปี ๒๕๑๔ เท่ากับ ๔๕๕,๐๑๓.๓๒ บาท แต่ค่าที่คำนวณได้จากค่าแนวโน้มได้เท่ากับ 526,944.592 บาท นั้นแสดงให้เห็นว่า รายได้ของสหกรณ์การเกษตรศรีประจันต์ จำกัด อาจถูกควบคุมด้วยปัจจัยหรืออิทธิพลอื่น ๆ ที่มีผลต่อรายได้ จึงทำให้ค่าแนวโน้มที่ได้ต่ำกว่าความเป็นจริง

เช่นเดียวกันในปี ๒๕๒๔ ค่าแนวโน้มรายได้เท่ากับ ๓,๙๓๓,๙๑๓.๙๔ บาท แต่ค่าที่คำนวณได้เท่ากับ ๓,๐๑๕,๔๔๑.๖๓ บาท ซึ่งก็อาจมีอิทธิพลจากที่ใดกล่าวไว้แล้วข้างต้น

การพยากรณ์รายได้ของสหกรณ์การเกษตรศรีประจันต์ จำกัด ปี ๒๕๒๕ - ๒๕๓๐

จากตารางที่ ๒๐ ในปี ๒๕๒๕

$$Y_{2525} = 526,944.592 + 494,848.526 (๗) \\ = ๓,๙๓๐,๔๓๑.๑๕๔$$

นั่นแสดงให้เห็นว่ารายได้ในปี ๒๕๒๕ จะเท่ากับ ๓,๙๓๐,๔๓๑.๑๕๔ บาท ถ้าหากว่าไม่มีปัจจัยอื่น ๆ มามีอิทธิพลต่อการคำนวณรายได้ในปี ๒๕๒๕ แต่ถ้ามหาว่ามีปัจจัยอื่น ๆ มามีอิทธิพลแล้วอาจจะทำให้รายได้ลดต่ำลงหรือสูงขึ้นก็ได้ นั่นก็แล้วแต่ว่าปัจจัยนั้นมีอิทธิพลในทางใดและมีมากน้อยเพียงใด

ปี ๒๕๒๖

$$\begin{aligned} Y_{2526} &= ๕๒๖,๑๘๘,๕๑๒ + ๘๑๘,๘๘๘,๕๒๖ (๘) \\ &= ๓,๘๘๕,๙๘๐.๙๒๖ \text{ บาท} \end{aligned}$$

นั่นคือในปี ๒๕๒๖ จะมีรายได้ ๓,๘๘๕,๙๘๐.๙๒๖ บาท

ในทำนองเดียวกันการพยากรณ์ก็สามารถกระทำไปได้เรื่อย ๆ จนถึงปี ๒๕๓๐

ซึ่งปรากฏผลดังนี้

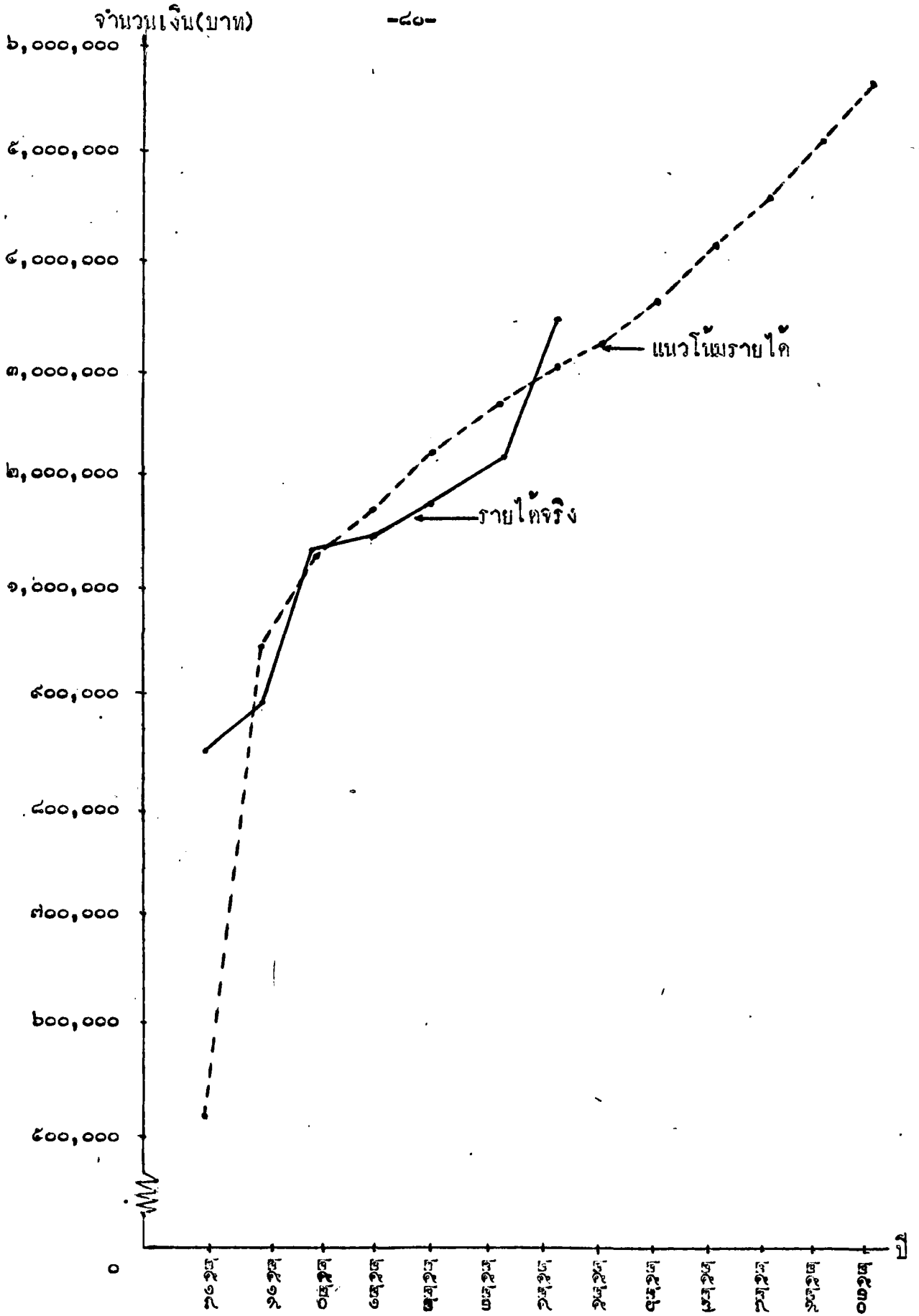
$$\begin{aligned} Y_{2530} &= ๕๒๖,๑๘๘,๕๒๖ + ๘๑๘,๘๘๘,๕๒๖ (๑๒) \\ &= ๕,๕๐๕,๘๙๘.๘๒๘ \end{aligned}$$

จากผลที่ปรากฏทำให้ทราบว่าในปี ๒๕๓๐ สหกรณ์จะมีรายได้ ๕,๕๐๕,๘๙๘.๘๒๘ บาท ในการพยากรณ์ค่าการฉลวงหนานี้ จะทำให้ทราบรายได้ล่วงหน้า เพื่อเป็นการประมาณการที่อาจจะถูกตองหรือคลาดเคลื่อนไปบ้าง แต่ก็ยังถือว่าเป็นการคาดการณ์ที่ดี ถ้าหากว่าเราขจัดปัจจัยอื่น ๆ ที่ไม่ต้องการออกให้หมด

ตารางที่ ๒๐ แสดงแนวโน้มรายได้อของสหกรณ์การเกษตรศรีประจันต์ จำกัด ปี ๒๕๑๔-๒๕๒๔ และภาพพยากรณ์รายได้ในปี ๒๕๒๕ - ๒๕๓๐

ปี	รายได้	ปีจำนวน (x)	ค่าแนวโน้ม
๒๕๑๔	๘๕๕,๐๑๗.๓๒	๐	๕๒๖,๑๘๔.๕๑๒
๒๕๑๕	๘๙๐,๖๘๔.๗๙	๑	๙๔๑,๑๓๔.๐๓๘
๒๕๒๐	๑,๓๖๐,๔๐๔.๕๔	๒	๑,๓๕๖,๐๘๓.๕๖
๒๕๒๑	๑,๕๓๔,๒๕๐.๖๗	๓	๑,๗๗๑,๐๓๓.๐๙
๒๕๒๒	๑,๘๙๖,๒๕๓.๕๔	๔	๒,๑๘๕,๙๘๒.๖๒
๒๕๒๓	๒,๑๕๒,๗๐๓.๐๒	๕	๒,๖๐๐,๙๓๒.๑๕
๒๕๒๔	๓,๗๐๗,๙๑๗.๗๙	๖	๓,๐๑๕,๘๘๑.๖๗
๒๕๒๕		๗	๓,๔๓๐,๘๓๑.๑๙๔
๒๕๒๖		๘	๓,๘๔๕,๗๘๐.๗๒
๒๕๒๗		๙	๔,๒๖๐,๗๓๐.๒๔๖
๒๕๒๘		๑๐	๔,๖๗๕,๖๘๙.๗๗๒
๒๕๒๙		๑๑	๕,๐๙๐,๖๓๙.๒๙๘
๒๕๓๐		๑๒	๕,๕๐๕,๕๘๘.๘๒๔

ที่มา : รายงานกิจการงบดุลและบัญชีกำไร ขาดทุนสหกรณ์การเกษตรศรีประจันต์ จำกัด

ภาพที่ ๓ แสดงค่าแนวโน้มรายไดปี ๒๕๑๔-๒๕๒๐ และรายได้จริงปี ๒๕๑๔-๒๕๒๓

การวิเคราะห์แนวโน้มรายจ่าย ปี ๒๕๑๔ - ๒๕๒๔

จากตารางที่ ๒๑ รายจ่ายในปี ๒๕๑๔ เท่ากับ ๒๒๔,๑๙๐.๑๔ บาท แต่ค่า
แนวโน้มที่น่าจะเป็นได้เท่ากับ ๑๔๒,๘๙๒.๕๔ บาท แสดงว่ามีปัจจัยอื่น ๆ ที่เราไม่ได้นำ
มาเกี่ยวข้องกับการหาค่าแนวโน้มในครั้งนี้มีอิทธิพล จึงทำให้รายจ่ายจริงมีมูลค่าสูงกว่า
รายจ่ายที่ได้จากค่าแนวโน้ม เช่น การขึ้นราคาสินค้า เป็นต้นและในปี ๒๕๒๔ รายจ่ายจริง
มีค่าเท่ากับ ๑,๙๕๓,๐๖๑.๕๕ บาท แต่รายจ่ายที่ได้จากค่าแนวโน้มเท่ากับ
๑,๕๖๒,๐๕๒.๒๔ บาท นั่นก็อาจจะเกิดจากเหตุผลดังที่กล่าวมาแล้ว

การพยากรณ์รายจ่ายในปี ๒๕๒๕ - ๒๕๓๐

จากตารางที่ ๒๑ ค่าพยากรณ์รายจ่ายในปี ๒๕๒๕ จะเท่ากับ
๑,๙๕๔,๕๙๘.๘๑ บาท ถ้าหากว่าไม่มีอิทธิพลจากปัจจัยตัวหนึ่งตัวใดมากระทบ
ในปี ๒๕๒๖ ค่าที่เป็นไปได้ของค่าพยากรณ์จะเท่ากับ ๒,๐๓๕,๑๐๕.๕๓ บาท
ในปี ๒๕๓๐ ค่าที่เป็นไปได้ของการพยากรณ์จะเท่ากับ ๒,๙๔๑,๒๑๒.๐๒ บาท

การวิเคราะห์แนวโน้มทรัพย์สิน ปี ๒๕๑๔ - ๒๕๒๔

จากตารางที่ ๒๒ ทรัพย์สินในปี ๒๕๑๔ เท่ากับ ๙,๒๙๔,๖๒๙.๔๐ บาท แต่ค่า-
แนวโน้มที่ได้จะเท่ากับ ๔,๖๔๓,๙๙๙.๙๓ บาท นั่นก็อาจจะเกิดจากปัจจัยต่าง ๆ ที่มาเกี่ยว-
ข้องนั่นเอง จึงทำให้มูลค่าทรัพย์สินจริงมีมูลค่าสูงกว่ามูลค่าของทรัพย์สินที่ได้จากการหาค่า-
แนวโน้ม และในปี ๒๕๒๔ มูลค่าทรัพย์สินเท่ากับ ๘๒,๔๔๒,๖๓๙.๖๐ บาท แต่มูลค่าทรัพย์สิน
ที่ได้จากค่าแนวโน้มจะเท่ากับ ๔๙,๙๔๑,๔๐๒.๖๐ บาท

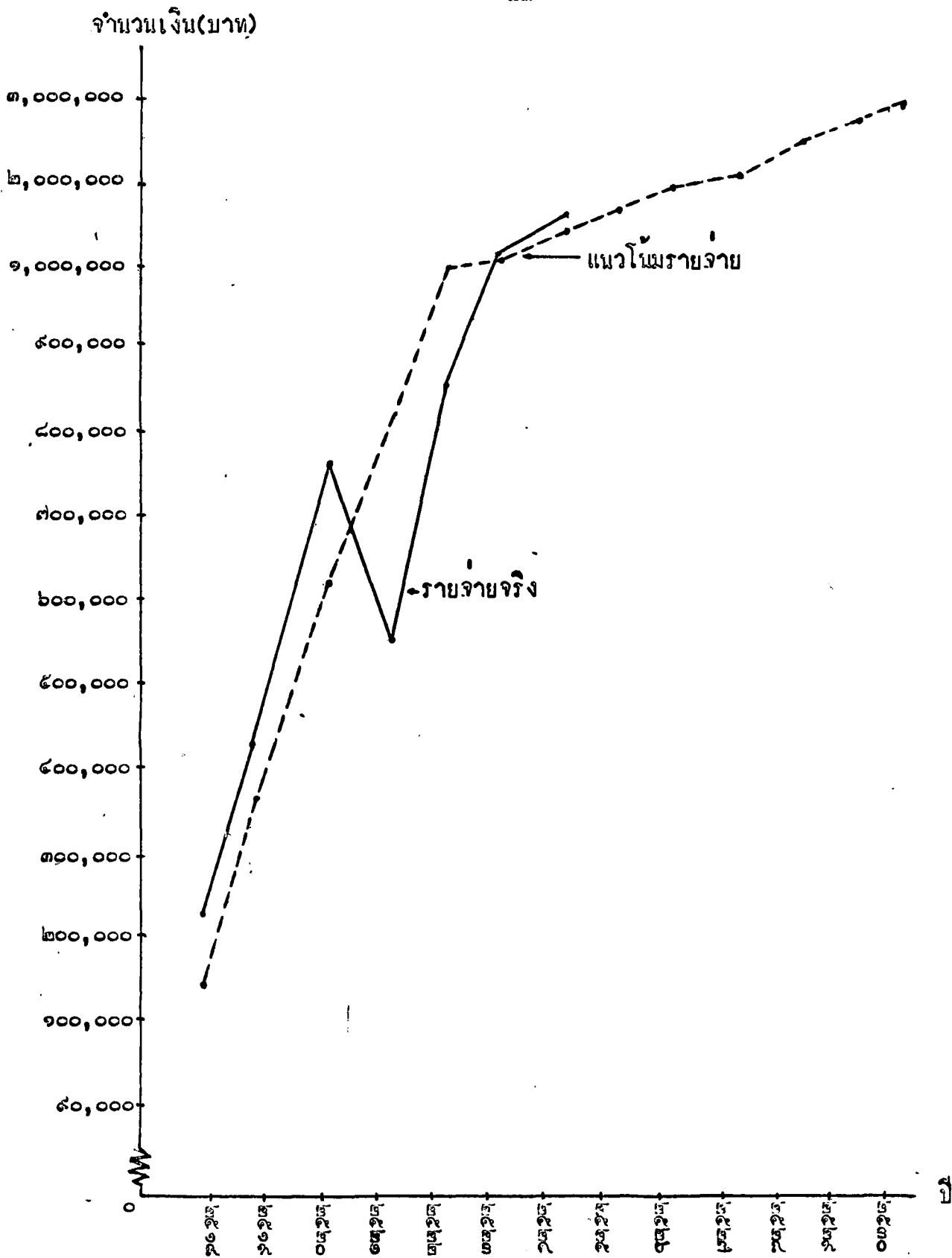
การพยากรณ์ทรัพย์สิน ในปี ๒๕๒๕ - ๒๕๓๐

จากตารางที่ ๒๒ ถ้าหากไม่มีอิทธิพลจากปัจจัยตัวใดตัวหนึ่งแล้ว จะได้มูลค่า
การพยากรณ์ของทรัพย์สินเท่ากับ ๕๕,๒๐๔,๔๐๓.๔๐ บาท สำหรับในปี ๒๕๒๕
ส่วนในปี ๒๕๓๐ ค่าที่เป็นไปได้ของค่าพยากรณ์จะเท่ากับ ๙๑,๓๑๔,๔๐๙.๔๕
บาท

ตารางที่ ๒๑ แสดงค่าแนวโน้มรายจ่ายของสหกรณ์การเกษตรศรีประจันต์ จำกัด
ปี ๒๕๑๔ - ๒๕๒๔ และค่าพยากรณ์ของรายจ่ายปี ๒๕๒๕ - ๒๕๓๐

ปี	รายจ่าย	ปีคำนวณ	ค่าแนวโน้ม
๒๕๑๔	๒๒๔,๑๙๐.๑๔	๐	๑๔๒,๘๙๒.๕๔๖
๒๕๑๕	๔๒๑,๑๐๐.๒๗	๑	๓๗๙,๔๑๙.๑๖๙
๒๕๒๐	๗๖๓,๙๑๓.๒๒	๒	๖๑๕,๙๔๕.๗๙๒
๒๕๒๑	๕๕๓,๐๑๔.๖๙	๓	๘๕๒,๔๗๒.๔๑๔
๒๕๒๒	๘๖๑,๘๐๙.๐๙	๔	๑,๐๘๘,๙๙๙.๐๔
๒๕๒๓	๑,๓๙๐,๒๑๗.๙๔	๕	๑,๓๒๕,๕๒๕.๖๖
๒๕๒๔	๑,๗๕๓,๐๖๑.๕๕	๖	๑,๕๖๒,๐๕๒.๒๘
๒๕๒๕		๗	๑,๗๙๘,๕๗๘.๙๐๗
๒๕๒๖		๘	๒,๐๓๕,๑๐๕.๕๓
๒๕๒๗		๙	๒,๒๗๑,๖๓๒.๑๕๓
๒๕๒๘		๑๐	๒,๕๐๘,๑๕๘.๗๗๖
๒๕๒๙		๑๑	๒,๗๔๔,๖๘๕.๓๙๙
๒๕๓๐		๑๒	๒,๙๘๑,๒๑๒.๐๒๒

ที่มา : รายงานกิจการงบคุณและบัญชีกำไร ขาดทุนสหกรณ์การเกษตรศรีประจันต์ จำกัด

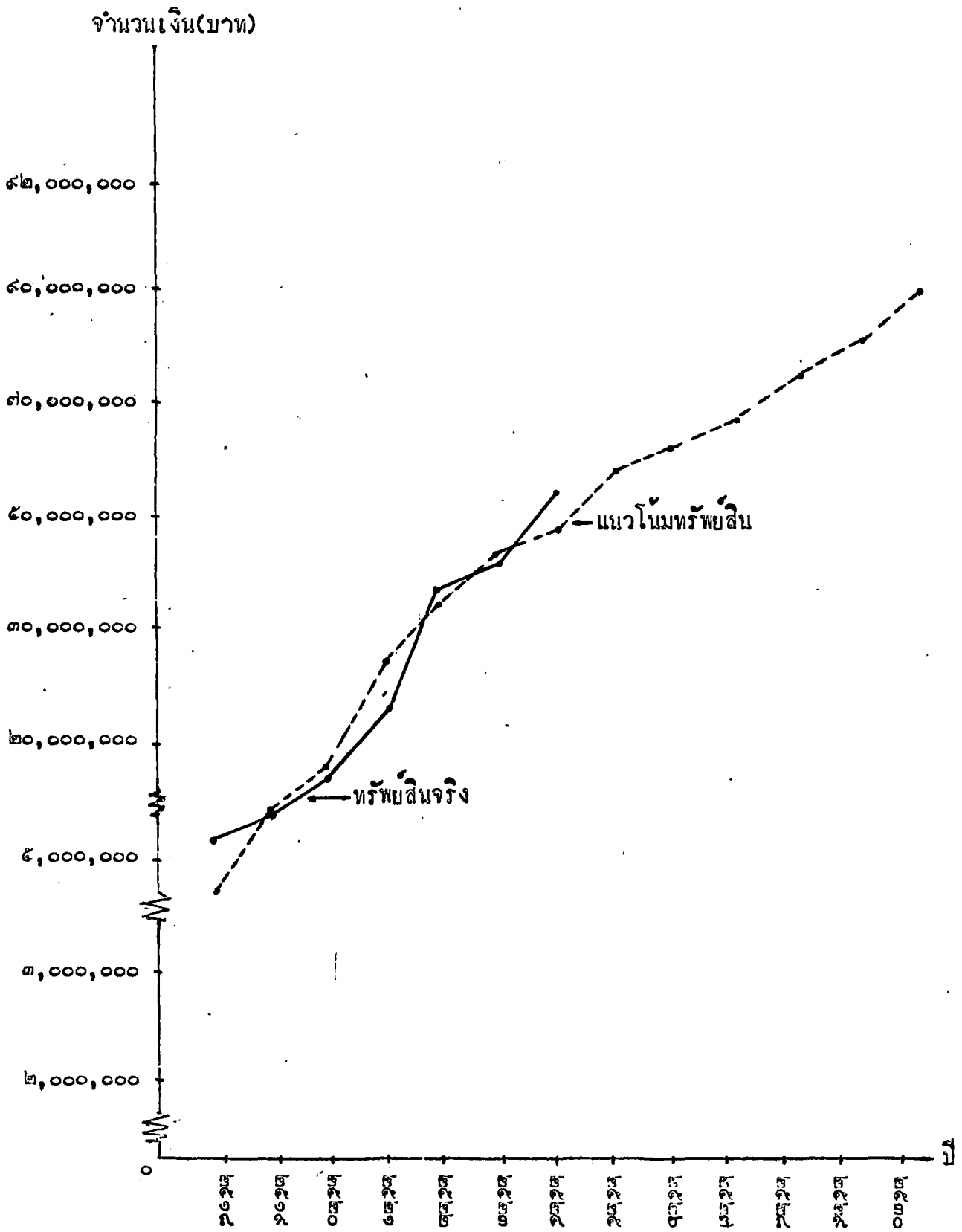

ภาพที่ ๔ แสดงค่าแนวโน้มรายจ่ายปี ๒๕๑๔-๒๕๓๐ และรายจ่ายจริงปี ๒๕๑๔-๒๕๒๔

ตารางที่ ๒๒ แสดงค่าแนวโน้มน้ำมันทรัพย์สินของสหกรณ์การเกษตรศรีประจันต์ จำกัด ปี ๒๕๑๘ - ๒๕๒๔ และค่าพยากรณ์ของทรัพย์สิน ปี ๒๕๒๕ - ๒๕๓๐

ปี	ทรัพย์สิน	ปีจำนวน	ค่าแนวโน้มน้ำมัน
๒๕๑๘	๓, ๒๙๘, ๖๒๙.๘๐	๐	๘, ๖๔๓, ๓๙๓.๓๓
๒๕๑๙	๑๑, ๘๔๓, ๘๒๙.๐๐	๑	๑๑, ๘๖๖, ๓๙๘.๕๐
๒๕๒๐	๑๓, ๓๙๑. ๑๐๐.๘๐	๒	๑๙, ๐๘๙, ๓๙๙.๘๐
๒๕๒๑	๒๓, ๒๓๙, ๖๖๒.๙๐	๓	๒๖, ๓๑๒, ๘๐๐.๒๐
๒๕๒๒	๓๘, ๙๓๐, ๓๒๕.๘๐	๔	๓๓, ๕๓๕, ๘๐๑.๐๐
๒๕๒๓	๓๖, ๖๕๘, ๐๑๕.๖๐	๕	๔๐, ๓๕๘, ๘๐๑.๘๐
๒๕๒๔	๕๒, ๘๘๒, ๖๓๓.๖๐	๖	๔๓, ๙๘๑, ๘๐๒.๖๐
๒๕๒๕		๗	๕๕, ๒๐๘, ๘๐๓.๘๐
๒๕๒๖		๘	๖๒, ๘๒๓, ๘๐๔.๒๑
๒๕๒๗		๙	๖๙, ๖๕๐, ๘๐๕.๐๒
๒๕๒๘		๑๐	๗๖, ๘๗๓, ๘๐๕.๘๓
๒๕๒๙		๑๑	๘๔, ๐๙๖, ๘๐๖.๖๔
๒๕๓๐		๑๒	๙๑, ๓๑๙, ๘๐๗.๔๕

ที่มา : รายงานกิจการงบดุลและกำไร ขาดทุนสหกรณ์การเกษตรศรีประจันต์ จำกัด

ภาพที่ ๕ แสดงค่าแนวโน้มทรัพย์สินปี ๒๕๑๑-๒๕๒๐ และทรัพย์สินจริงปี ๒๕๑๑-๒๕๒๐

การวิเคราะห์แนวโน้มหนี้สิน ปี ๒๕๑๔ - ๒๕๒๔

จากตารางที่ ๒๓ ในปี ๒๕๑๔ มูลค่าหนี้สินเท่ากับ ๓,๖๗๕,๐๖๕.๓ บาท
แถมมูลค่าหนี้สินที่ได้จากค่าแนวโน้มจะเท่ากับ ๑,๔๐๒,๗๙๓.๖๔ บาท ถ้าหากเป็นเช่นนั้นแล้ว
จะทำให้เราไม่ทราบมูลค่าจริงของหนี้สิน ถ้าหากว่าเราพิจารณาเพียงค่าแนวโน้มของหนี้สิน
แล้วจะทำให้เราคิดว่าหนี้สินของสหกรณ์มีอยู่จำนวนน้อยซึ่งตรงข้ามกับความเป็นจริง สำหรับ
ในกรณีนี้จะต้องพิจารณาทำให้เป็นอย่างถี่ถ้วนที่จะทำการประเมินผลหรือดำเนินการอย่างใด
อย่างหนึ่ง ส่วนในปี ๒๕๒๔ มูลค่าหนี้สินจริงเท่ากับ ๓๘,๒๐๒,๗๒๕.๘ บาท ส่วนค่าที่ได้จาก
ค่าแนวโน้มเท่ากับ ๓๖,๐๔๒,๘๒๔.๘ บาท

การพยากรณ์หนี้สินใน ปี ๒๕๒๕ - ๒๕๓๐

จากตารางที่ ๒๓ ในปี ๒๕๒๕ มูลค่าหนี้สินที่เป็นไปได้จากค่าพยากรณ์จะเท่ากับ
๔๑,๗๔๘,๖๑๓.๓๘ บาท
ส่วนปี ๒๕๓๐ มูลค่าหนี้สินที่เป็นไปได้จากค่าของการพยากรณ์
จะเท่ากับ ๗๐,๒๔๓,๐๕๖.๐๕ บาท

การวิเคราะห์แนวโน้มกำไรสุทธิ ปี ๒๕๑๔ - ๒๕๒๔

จากตารางที่ ๒๔ ในปี ๒๕๑๔ สหกรณ์มีกำไรสุทธิประจำปีเท่ากับ
๖๓๐,๔๒๗.๑๔ บาท แต่กำไรที่ได้รับจากค่าแนวโน้มจะเท่ากับ ๓๔๓,๒๙๑.๘๖๖ ซึ่งมีความ
แตกต่างกันมาก ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากปัจจัยบางตัวมีอิทธิพลในขั้นตอนการดำเนินงานของ
สหกรณ์ก็เป็นไปได้ จึงทำให้ความแตกต่างระหว่างค่าทั้งสองค่าแตกต่างกันหรืออีกในกรณี
หนึ่งก็อาจเกิดจากการตั้งลักษณะตัวแบบ (parameter) ของการวิเคราะห์ผิดพลาดไป ซึ่งการ
กำหนดตัวแบบนั้นอาจไม่มีความสัมพันธ์ที่ติดต่อกันก็เป็นไปได้เช่นกัน

ในปี ๒๕๒๔ สหกรณ์มีกำไรสุทธิ ๑,๘๕๔,๔๕๖.๑๘ บาท แต่ค่ากำไรที่ได้รับจาก
ค่าแนวโน้มเท่ากับ ๑,๔๕๓,๘๒๘.๓๔ บาท โดยทั้งนี้อาจเนื่องมาจากเหตุผลในเบื้องต้น

การพยากรณ์กำไรสุทธิในปี ๒๕๒๕ - ๒๕๓๐

ในการพยากรณ์กำไรสุทธินี้จุดประสงค์เพื่อเป็นแนวทางในกรณีที่สหกรณ์ต้องการ
อยากทราบว่าในปีการดำเนินงานจะมีผลกำไรหรือขาดทุนสุทธิเท่าใด ก็จะสามารถหา
ได้แต่ว่าผลจะถูกต้องหรือคลาดเคลื่อนนั้นก็แล้วแต่เหตุผลดังที่ได้กล่าวมาแล้ว

จากตารางที่ ๒๔ ในปี ๒๕๒๕ สหกรณ์จะได้รับกำไรสุทธิทั้งสิ้น

๑,๖๓๒,๒๕๒.๒๔๗ บาท

ในปี ๒๕๓๐ สหกรณ์จะได้รับกำไรสุทธิจากการประกอบการ

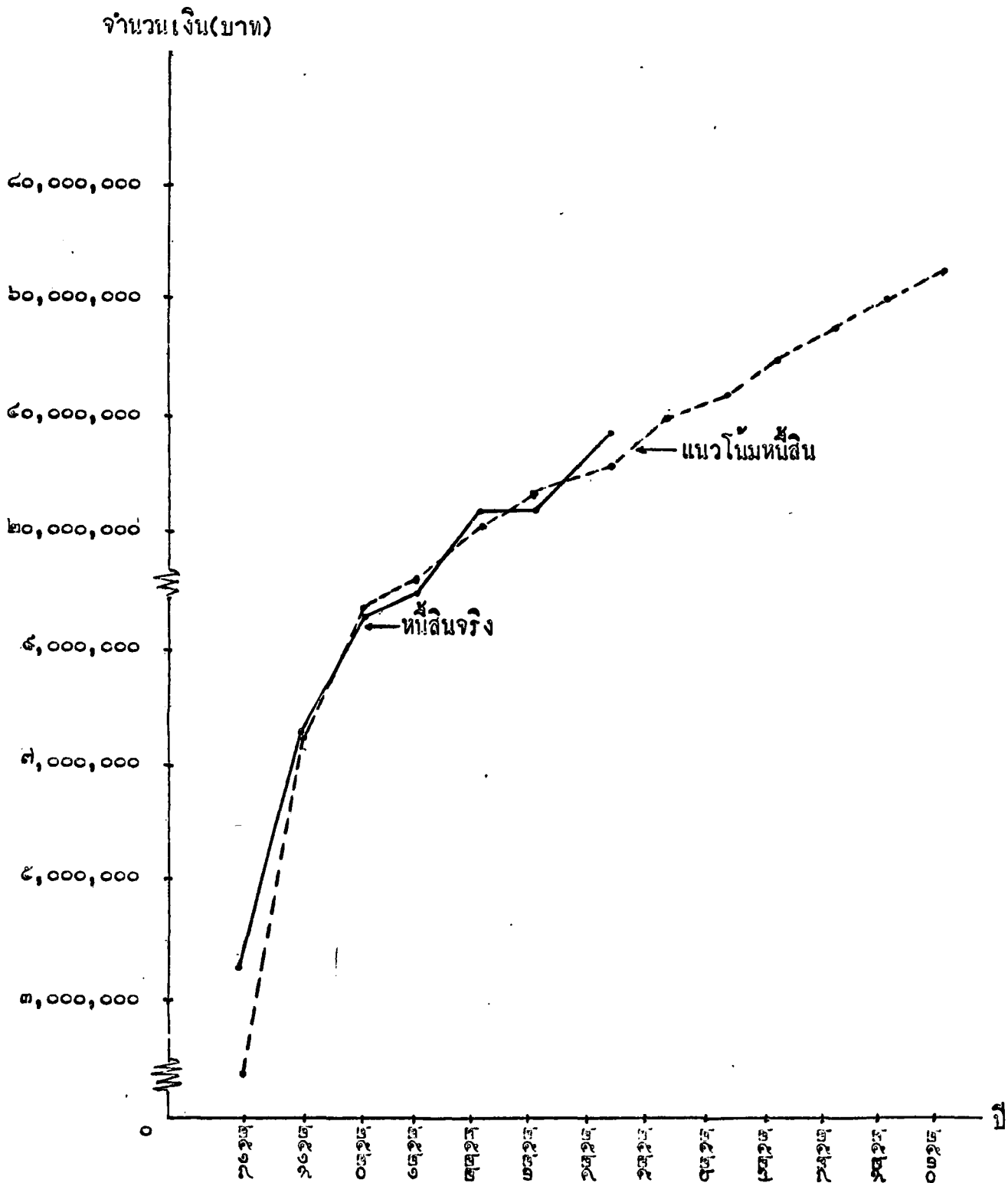
เท่ากับ ๒,๕๒๔,๓๖๖.๘๐๒ บาท

หมายเหตุ : เป็นค่าที่ได้จากการประมาณค่าแนวโน้ม

ตารางที่ ๒๓ แสดงค่าแนวโน้มหนี้สินของสหกรณ์การเกษตรศรีประจันต์ จำกัด ปี ๒๕๑๔-๒๕๒๔ และสภาพากรณของหนี้สิน ปี ๒๕๒๕ - ๒๕๓๐

ปี	หนี้สิน	ปีค่านวม	ค่าแนวโน้ม
๒๕๑๔	๓,๖๗๕,๐๖๕.๓๐	๐	๑,๘๐๒,๗๙๓.๖๘
๒๕๑๙	๗,๕๕๘,๗๕๙.๑๐	๑	๗,๕๐๙,๔๘๒.๒๑
๒๕๒๐	๑๒,๘๐๓,๒๒๖.๘๐	๒	๑๓,๒๑๖,๑๗๐.๗๐
๒๕๒๑	๑๖,๖๑๑,๙๒๗.๖๐	๓	๑๘,๙๒๒,๘๕๙.๓๐
๒๕๒๒	๒๖,๘๙๑,๕๗๘.๓๐	๔	๒๔,๖๒๙,๕๔๗.๘๐
๒๕๒๓	๒๖,๙๑๖,๗๓๑.๙๐	๕	๓๐,๓๓๖,๒๓๖.๓๐
๒๕๒๔	๓๙,๒๐๒,๗๒๕.๙๐	๖	๓๖,๐๔๒,๙๒๕.๙๐
๒๕๒๕		๗	๔๑,๗๔๙,๖๑๓.๓๙
๒๕๒๖		๘	๔๗,๔๕๖,๓๐๑.๙๒
๒๕๒๗		๙	๕๓,๑๖๒,๙๙๐.๔๕
๒๕๒๘		๑๐	๕๘,๘๖๙,๖๗๘.๙๘
๒๕๒๙		๑๑	๖๔,๕๗๖,๓๖๗.๕๑
๒๕๓๐		๑๒	๗๐,๒๘๓,๐๕๖.๐๔

ที่มา : รายงานกิจการงบดุลและกำไร จากหุ้นสหกรณ์การเกษตรศรีประจันต์ จำกัด

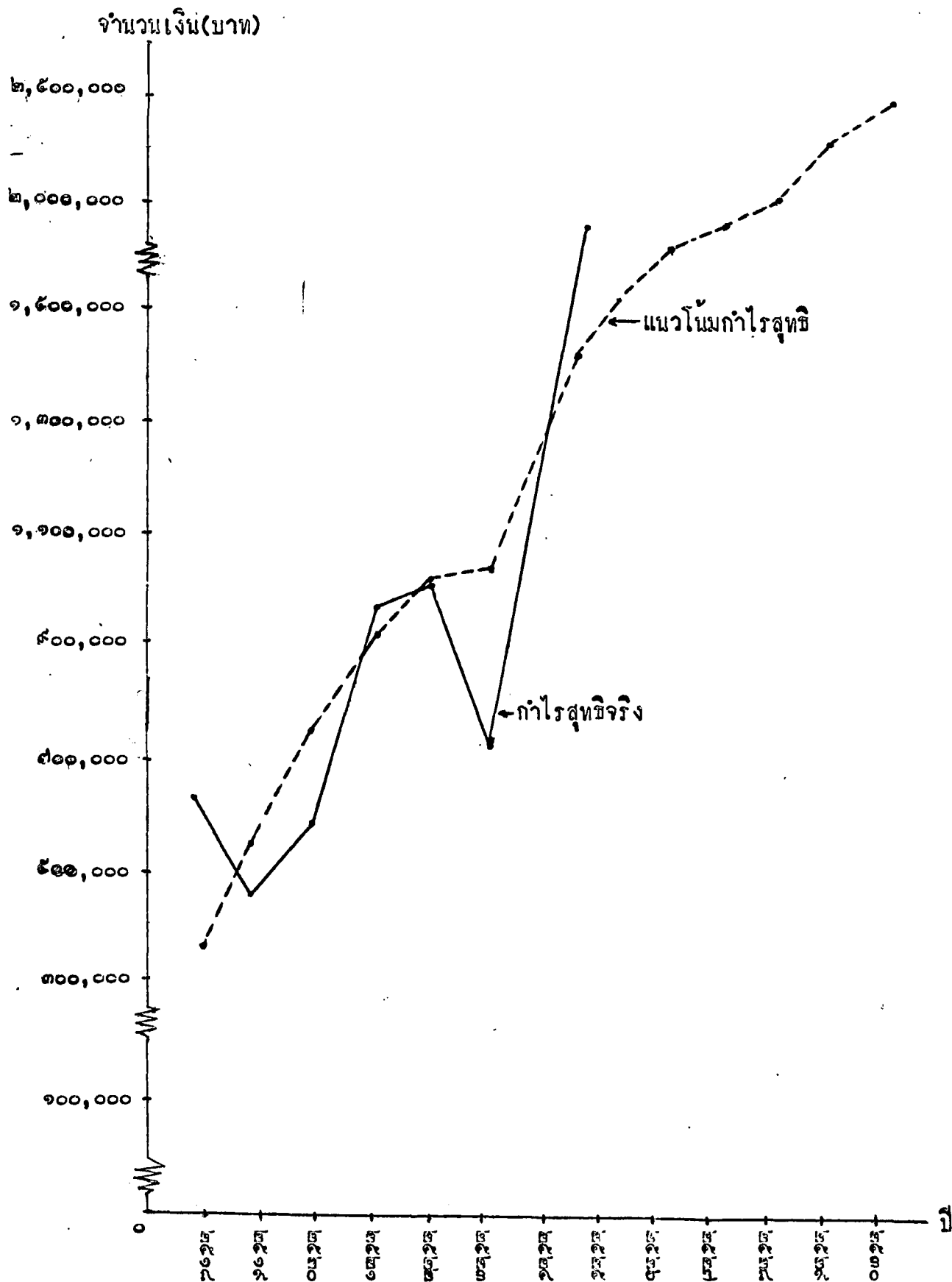

ภาพที่ ๖ แสดงค่าแนวโน้มนหนี้สินปี ๒๔๑๒-๒๔๓๐ และหนี้สินจริงปี ๒๔๑๒-๒๔๒๘

ตารางที่ ๒๔ แสดงค่าแนวโน้มกำไรสุทธิของสหกรณ์การเกษตรศรีประจันต์ จำกัด
ปี ๒๕๑๔ - ๒๕๒๔ และภาพายกรณของกำไรสุทธิ ปี ๒๕๒๕ - ๒๕๓๐

ปี	กำไรสุทธิ	ปีจำนวน	ค่าแนวโน้ม
๒๕๑๔	๖๓๐,๘๒๗.๑๘	๐	๓๘๓,๒๙๑.๙๖๖
๒๕๑๙	๔๖๙,๕๘๔.๕๒	๑	๕๖๑,๙๑๔.๘๖๙
๒๕๒๐	๕๙๖,๔๙๑.๓๒	๒	๗๔๐,๑๓๗.๗๗๒
๒๕๒๑	๙๘๑,๒๓๕.๙๘	๓	๙๑๘,๕๖๐.๖๗๕
๒๕๒๒	๑,๐๓๔,๔๔๔.๕๕	๔	๑,๐๙๖,๙๘๓.๕๘
๒๕๒๓	๙๖๒,๔๘๕.๐๘	๕	๑,๒๗๕,๔๐๖.๔๘
๒๕๒๔	๑,๙๕๔,๘๕๖.๑๙	๖	๑,๔๕๓,๘๒๙.๓๘
๒๕๒๕		๗	๑,๖๓๒,๒๕๒.๒๘๗
๒๕๒๖		๘	๑,๘๑๐,๖๗๕.๑๙
๒๕๒๗		๙	๑,๙๘๙,๐๙๘.๐๙๓
๒๕๒๘		๑๐	๒,๑๖๗,๕๒๐.๙๘๖
๒๕๒๙		๑๑	๒,๓๔๕,๙๔๓.๘๙๙
๒๕๓๐		๑๒	๒,๕๒๔,๓๖๖.๘๐๒

ที่มา : รายงานกิจการงบดุลและกำไร จากหุ้นสหกรณ์การเกษตรศรีประจันต์ จำกัด

ภาพที่ ๓ แสดงค่าแนวโน้มค่าโรสุทธิปี ๒๕๑๘-๒๕๓๐ และค่าโรสุทธิจริง ๒๕๑๘-๒๕๓๘

๔.๒ ใช้อัตราส่วนทางการเงินเป็นเครื่องมือและหลักเกณฑ์การประเมินข้อดีข้อเสีย ในการดำเนินงานดังนี้

๑) ผลตอบแทนเงินลงทุน (Return on investment)
จำแนกออกได้ดังนี้

๑.๑) อัตราผลตอบแทนการไร้ทรัพย์สิน (Return on assets)

อัตราผลตอบแทนการไร้ทรัพย์สินจะแสดงความสามารถในการดำเนินงานคือมีความสามารถในการไร้ทรัพย์สินทำให้เกิดผลกำไร (ผลทางเศรษฐกิจ) ถ้ามีอัตราสูงกว่าอัตราดอกเบี้ยเงินกู้มาใช้ดำเนินงานได้ อัตรายิ่งสูงยิ่งดี อัตราผลตอบแทนการไร้ทรัพย์สินอาจเรียกว่า อัตราผลตอบแทนทุนดำเนินงานหรือผลตอบแทนเงินลงทุน เขียนเป็นสูตรได้ดังนี้

$$\text{อัตราผลตอบแทนการไร้ทรัพย์สิน} = \frac{\text{กำไรสุทธิประจำปี}}{\text{ทรัพย์สินทั้งสิ้นเฉลี่ย}} \times 100$$

เกณฑ์ที่ใช้พิจารณา เทียบร้อยละ ๑.๔๔

จากตารางที่ ๒๕ จะแสดงให้เห็นอัตราไร้ทรัพย์สินเกินอัตราส่วนมาตรฐานทุกปี โดยในปี ๒๕๑๔ มีค่าสูงสุดซึ่งเท่ากับ ๔.๖๔ เปอร์เซ็นต์, ในปี ๒๕๒๑ ร่วงลงมาเท่ากับ ๔.๒๑ เปอร์เซ็นต์, ในปี ๒๕๒๔ เท่ากับ ๓.๓๒ เปอร์เซ็นต์, ในปี ๒๕๒๓ ต่ำกว่าทุก ๆ ปีซึ่งเท่ากับ ๒.๐๔ เปอร์เซ็นต์ ดังนั้นจึงพอจะสรุปได้ว่า อัตราผลตอบแทนการไร้ทรัพย์สินของสหกรณ์การเกษตรศรีประจันต์ จำกัด มีอัตราที่ต่ำมาก ซึ่งแสดงถึงความสามารถในการดำเนินงานของสหกรณ์ที่ดำเนินงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ตารางที่ ๒๕. อัตราการตอบแทนการไ้ทรัพย์สินของสหกรณ์การเกษตรศรีประจันต์ จำกัด ปี พ.ศ. ๒๕๑๔ - ๒๕๒๔

ปี	๒๕๑๔	๒๕๑๕	๒๕๒๐	๒๕๒๑	๒๕๒๒	๒๕๒๓	๒๕๒๔	เฉลี่ย
รายการ								
กำไรสุทธิประจำปี	๒๓๐,๘๕๙.๑๘	๕๖๘,๕๘๘.๖๒	๕๙๖,๘๙๑.๓๖	๕๘๑,๒๓๕.๕๘	๑,๐๓๘,๘๘๘.๘๕	๙๒๒,๘๘๕.๘๘	๑,๙๕๘,๘๘๖.๑๘	๑๘,๕๕๐.๕๘
จำนวนทรัพย์สิน	๘,๕๘๘,๕๕๙.๘๒	๑๑,๘๘๒,๘๕๘.๘๓	๑๓,๘๘๑,๑๐๐.๘๑	๕๓,๕๘๘,๕๕๕.๘๘	๓๘,๘๘๑,๘๘๘.๘๕	๓๖,๕๕๘,๘๘๕.๘๖	๕๒,๘๘๒,๕๕๘.๘๕	๒๖,๘๘๒,๘๘๘.๑๘
อัตราการตอบแทนการไ้ทรัพย์สิน	๔.๕๘	๓.๕๕	๓.๓๖	๔.๕๑	๒.๕๕	๒.๘๘	๓.๕๖	๔.๕๘
อัตรามาตรฐาน : ร้อยละ	๑.๘๘	๑.๘๘	๑.๘๘	๑.๘๘	๑.๘๘	๑.๘๘	๑.๘๘	๑.๘๘
ประเมินผล	สูงมาก	สูง	สูง	สูงปานกลาง	สูง	สูง	สูง	สูง

ที่มา : รายงานกิจการของสหกรณ์และบัญชีกำไร ขาดทุนของสหกรณ์การเกษตรศรีประจันต์ จำกัด

๑.๒) อัตราการหมุนเวียนของทรัพย์สินทั้งสิ้น (Total Assets

Turnover)

อัตราการหมุนเวียนของทรัพย์สินทั้งสิ้นเป็นอัตราส่วนระหว่างยอดรายได้กับทรัพย์สินทั้งสิ้น อันแสดงถึงความสามารถในการใช้ทรัพยากรในการดำเนินงาน เขียนเป็นสูตรได้ดังนี้

$$\text{อัตราการหมุนเวียนของทรัพย์สินทั้งสิ้น} = \frac{\text{รายได้}}{\text{ทรัพย์สินรวมเฉลี่ย}}$$

$$\text{ทรัพย์สินรวมเฉลี่ย} = \frac{\text{ทรัพย์สินรวม (ต้นงวด + ปลายงวด)}}{๒}$$

เกณฑ์ที่ใช้พิจารณา คืออัตรามาตรฐาน ๐.๘๓ รอยบ

จากตารางที่ ๒๖ แสดงให้เห็นถึงอัตราการหมุนเวียนของทรัพย์สินของสหกรณ์ โดยในปี ๒๕๑๘ มีอัตราสูงสุดซึ่งเท่ากับ ๑.๓๙ และปี ๒๕๑๙ ร่วงลงมาซึ่งเท่ากับ ๐.๘๓ จากเกณฑ์มาตรฐาน ๐.๘๓ แต่ในปี ๒๕๒๓ และปี ๒๕๒๔ มีอัตราต่ำกว่าอัตรามาตรฐาน ซึ่งแสดงรายได้ที่ได้รับไม่มีความสมดุลกับจำนวนทรัพย์สิน ซึ่งอาจเนื่องมาจากการดำเนินงานอาจฉีกพลาดไปบางประการ แต่ปีก่อน ๆ นั้นก็แสดงว่าการใช้ทรัพยากรต่าง ๆ ที่มีอยู่ในการดำเนินงานได้ดีมาก

ตารางที่ ๒๖ อัตรากำหนดเงินของทรัพย์สินเงินของคณะกรรมการเกษตรวิริยะจังหวัด จำกัด ปี พ.ศ. ๒๕๑๔ - ๒๕๒๔

ปี	๒๕๑๔	๒๕๑๕	๒๕๒๐	๒๕๒๑	๒๕๒๒	๒๕๒๓	๒๕๒๔	เฉลี่ย
รายการ								
ทรัพย์สินคงงวด :	บาท ๘,๙๙๑,๙๘๓.๘๘	๙,๒๙๘,๒๒๙.๘๒	๑๑,๘๘๒,๘๒๙.๘๓	๑๓,๙๘๑,๑๐๐.๘๑	๒๓,๒๙๙,๒๒๒.๘๘	๓๘,๙๘๑,๙๘๑.๘๙	๓๒,๒๘๘,๑๑๕.๘๖	๑๙,๘๙๘,๑๑๕.๘๙
ทรัพย์สินปลายงวด :	บาท ๙,๒๙๘,๒๒๙.๘๒	๑๑,๘๘๒,๘๒๙.๘๓	๑๓,๙๘๑,๑๐๐.๘๑	๒๓,๒๙๙,๒๒๒.๘๘	๓๘,๙๘๑,๙๘๑.๘๙	๓๒,๒๘๘,๑๑๕.๘๖	๒๒,๘๘๒,๒๒๙.๘๘	๑๙,๘๙๘,๑๑๕.๘๙
ทรัพย์สินรวมเฉลี่ย :	บาท ๙,๑๔๕,๑๐๖.๘๕	๙,๕๙๐,๕๒๙.๘๒	๑๓,๙๘๑,๑๐๐.๘๑	๒๓,๒๙๙,๒๒๒.๘๘	๓๘,๙๘๑,๙๘๑.๘๙	๓๒,๒๘๘,๑๑๕.๘๖	๒๘,๘๘๘,๑๑๕.๘๖	๒๒,๘๙๘,๑๑๕.๘๙
รายได้	๘๘๘,๑๑๕.๘๖	๘๘๐,๒๒๙.๘๘	๑,๒๒๑,๒๒๑.๘๘	๑,๒๒๑,๒๒๑.๘๘	๑,๘๘๒,๒๒๑.๘๘	๒,๘๘๒,๒๒๑.๘๘	๓,๘๘๒,๒๒๑.๘๘	๑,๘๘๒,๒๒๑.๘๘
อัตรากำหนดเงินของ-								
ทรัพย์สิน : รวม	๑.๓๙	๐.๙๓	๐.๙๒	๐.๙๕	๐.๖๖	๐.๐๖	๐.๘๘	๐.๘๘
อัตรามาตรฐาน	๐.๘๓	๐.๘๓	๐.๘๓	๐.๘๓	๐.๘๓	๐.๘๓	๐.๘๓	๐.๘๓
ประเมินผล	สูงมาก	สูง	สูง	สูง	สูง	ต่ำมาก	ต่ำมาก	ต่ำมาก

ที่มา . รายงานกิจการงบดุลและบัญชีกำไร ชาติทุนสหกรณ์เกษตรวิริยะจังหวัด จำกัด

๒) อัตราผลตอบแทนในการดำเนินงานของสหกรณ์การเกษตรศรีประจันต์ จำกัด

๒.๑) อัตรากำไรสุทธิ

เป็นอัตราส่วนระหว่างกำไรสุทธิต่อรายได้ทั้งสิ้น จะทำให้ทราบได้ว่าในรอบระยะเวลาที่ดำเนินงานของสหกรณ์จนถึงวันสิ้นงวดบัญชีในแต่ละปีนั้น สหกรณ์สามารถทำกำไรสุทธิได้เท่าใด สามารถเขียนเป็นสูตรได้ดังนี้

$$\text{อัตรากำไรสุทธิ} = \frac{\text{กำไรสุทธิประจำปี}}{\text{รายได้ในแต่ละปี}} \times ๑๐๐$$

เกณฑ์ที่ใช้ในการพิจารณา คือ อัตราส่วนมาตรฐานร้อยละ ๑๐.๘๘

จากตารางที่ ๒๗ แสดงให้เห็นถึงอัตรากำไรสุทธิของสหกรณ์การเกษตรศรีประจันต์ จำกัด จะเห็นได้ว่าอัตรากำไรสุทธิสูงสุดในปี ๒๕๑๔ คือ ร้อยละ ๗๓.๗๔, ในปี ๒๕๑๕ เท่ากับร้อยละ ๕๒.๗๒, ปี ๒๕๒๐ เท่ากับร้อยละ ๔๓.๔๕, ปี ๒๕๒๑ เท่ากับร้อยละ ๖๓.๘๖, ปี ๒๕๒๒ เท่ากับร้อยละ ๕๔.๕๕, ในปี ๒๕๒๓ อัตรากำไรสุทธิต่ำสุด ซึ่งเท่ากับร้อยละ ๓๕.๔๒ และปี ๒๕๒๔ เท่ากับร้อยละ ๕๒.๔๔ แล้วยอัตรากำไรสุทธิในการดำเนินงานของสหกรณ์การเกษตรศรีประจันต์ ได้เท่ากับร้อยละ ๕๑.๔๗ ซึ่งจากผลที่ปรากฏออกมาแสดงให้เห็นว่าสหกรณ์สามารถดำเนินงานได้รับกำไรทุกปี และการดำเนินงานนั้นมีประสิทธิภาพมาก เพราะจำนวนค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานนั้นน้อยกว่ารายได้ซึ่งสหกรณ์ได้รับนั่นเอง

ตารางที่ ๒๗ อัตรากำไรสุทธิของสหกรณ์การเกษตรศรีประจันต์ จำกัด ปี พ.ศ. ๒๕๑๔ - ๒๕๒๔

ปี	๒๕๑๔	๒๕๑๕	๒๕๒๐	๒๕๒๑	๒๕๒๒	๒๕๒๓	๒๕๒๔	เฉลี่ย
รายการ								
กำไรสุทธิประจำปี	๒๓๐,๔๒๗.๑๔	๔๒๔,๕๔๘.๕๒	๕๙๖,๘๔๑.๓๒	๙๔๑,๒๗๕.๙๔	๑,๐๓๘,๘๘๘.๕๕	๓๒๒,๘๔๕.๐๔	๑,๘๕๘,๘๕๖.๑๘	๙๑๔,๕๒๐.๖๘
รายได้	๔๔๕,๐๑๘.๓๒	๘๕๐,๖๔๘.๙๕	๑,๓๒๐,๙๐๘.๕๘	๑,๕๓๘,๒๕๐.๕๙	๑,๘๙๖,๒๕๐.๕๘	๒,๑๕๒,๘๐๓.๐๒	๓,๓๐๙,๘๑๘.๙๘	๑,๘๓๑,๔๕๓.๐๘
อัตรากำไรสุทธิ	๕๓.๙๘	๕๒.๙๒	๔๓.๘๕	๖๓.๕๖	๕๕.๕๕	๓๕.๘๓	๕๒.๕๘	๕๑.๘๙
อัตราสวนมาตรฐาน : ร้อยละ	๑๐.๙๙	๑๐.๙๙	๑๐.๙๙	๑๐.๙๙	๑๐.๙๙	๑๐.๙๙	๑๐.๙๙	๑๐.๙๙
ประเมินผล	สูงมาก	สูง	สูง	สูง	สูง	ปานกลาง	สูง	สูง

ที่มา . รายงานกิจการของบุคคลและบัญชีกำไร ขาดของสหกรณ์การเกษตรศรีประจันต์ จำกัด

๒.๒) อัตราส่วนผลตอบแทนต่อส่วนของผู้ลงทุน

เป็นอัตราส่วนระหว่างกำไรสุทธิประจำปีกับทุนของสหกรณ์ทั้งสิ้นเฉลี่ย จากนั้นนำมาเปรียบเทียบกันแล้ว จะทำให้ทราบได้ว่า สหกรณ์มีกำไรสุทธิในแต่ละปีเป็นร้อยละเท่าใด และทำให้สามารถบอกได้ว่าในปีใดสหกรณ์สามารถทำกำไรได้สูงสุด (ในช่วงเวลาที่ทำการประเมินผลการดำเนินงาน) สามารถเขียนเป็นสูตรได้ดังนี้

$$\text{อัตราผลตอบแทนต่อส่วนของผู้ลงทุน} = \frac{\text{กำไรสุทธิประจำปี}}{\text{ส่วนของผู้ลงทุนเฉลี่ย}} \times ๑๐๐$$

$$\text{ส่วนของผู้ลงทุนเฉลี่ย} = \frac{\text{ทุนในการดำเนินงานของสหกรณ์รวมทั้งสิ้น}}{\text{จำนวนปีที่ใช้ในการประเมินผล}}$$

เกณฑ์ที่ใช้ในการพิจารณา โดยจะพิจารณาในกลุ่มเดียวกันเท่านั้น

จากตารางที่ ๒ แสดงให้เห็นว่าในปี ๒๕๑๔ อัตราผลตอบแทนต่อส่วนของผู้ลงทุนสูงสุดถึง ๙.๓๑ เปอร์เซ็นต์ เมื่อได้นำมาเปรียบเทียบกับอัตราผลตอบแทนต่อส่วนของผู้ลงทุนในหมู่ปีที่ได้ทำการวิเคราะห์ ถึงแม้ว่าในปี ๒๕๑๔ จะได้รับกำไรสุทธิที่น้อยที่สุดก็ตาม เมื่อเปรียบเทียบกับกำไรสุทธิในปีอื่น ๆ และในปี ๒๕๑๙ มีอัตราผลตอบแทนต่อส่วนของผู้ลงทุน รองลงมาซึ่งเท่ากับ ๔.๖๖ เปอร์เซ็นต์ แต่ในปี ๒๕๒๔ ได้รับกำไรสุทธิประจำปีสูงสุดซึ่งเท่ากับ ๑,๙๕๔,๔๕๖.๑๙ บาท แต่อัตราผลตอบแทนต่อส่วนของผู้ลงทุนเท่ากับ ๑.๙๕ เปอร์เซ็นต์ ซึ่งเมื่อนำมาเปรียบเทียบภายในกลุ่มเดียวกันแล้วจะอยู่ในส่วนที่ต่ำ และในปี ๒๕๒๓ ซึ่งกำไรสุทธิประจำปีตกลงมาจากปี ๒๕๒๒ ซึ่งเท่ากับ ๑,๐๓๔,๔๔๔.๔๕ บาทเหลือเพียง ๙๖๒,๔๔๕.๐๔ บาท ดังนั้นอัตราผลตอบแทนต่อส่วนของผู้ลงทุนจึงเท่ากับ ๑.๙๙ เปอร์เซ็นต์ เมื่อได้นำมาเปรียบเทียบภายในกลุ่มเดียวกันแล้วจะอยู่ในส่วนที่ต่ำมากเหมือนกับปี ๒๕๒๔ ซึ่งเท่ากับ ๑.๙๕ เปอร์เซ็นต์

ตารางที่ ๒๘ อัตราส่วนผลตอบแทนต่อส่วนของผู้ถือหุ้นของสหกรณ์การเกษตรศรีประจันต์ จำกัด ปี พ.ศ. ๒๕๑๔ - ๒๕๒๔

ปี	๒๕๑๔	๒๕๑๕	๒๕๒๐	๒๕๒๑	๒๕๒๒	๒๕๒๓	๒๕๒๔	เฉลี่ย
รายการ								
กำไรสุทธิประจำปี	๒๓๐,๘๒๗.๑๘	๔๖๘,๕๔๘.๕๓	๕๙๖,๔๘๑.๓๒	๕๘๑,๖๓๕.๙๘	๑,๐๓๘,๔๘๘.๕๕	๘๖๓,๔๘๕.๐๘	๑,๕๕๕,๔๕๖.๑๙	๕๑๘,๕๖๐.๖๘
มูลค่าเป็นงานของสหกรณ์	๗๗๘,๕๓๐.๖๘	๑๐,๘๖๖,๕๘๓.๒๘	๑๘,๕๙๗,๕๓๘.๖๘	๕๖,๐๕๗,๓๕๘.๕๖	๓๙,๓๘๘,๖๘๖.๕๘	๘๐,๑๑๐,๐๐๕.๘๕	๑๐๐,๐๘๑,๗๗๘.๕๐	๓๕,๐๑๑,๕๙๓.๑๓
อัตราส่วนผลตอบแทนต่อ- ส่วนของผู้ ถือหุ้น	๔.๓๑	๔.๖๖	๓.๒๓	๓.๓๖	๕.๖๓	๑.๐๗	๑.๕๕	๓.๖๒
อัตราส่วนมาตรฐาน	ไม่มี	ไม่มี	ไม่มี	ไม่มี	ไม่มี	ไม่มี	ไม่มี	ไม่มี
ประเมินผล	สูง	ปานกลาง	ปานกลาง	ปานกลาง	ต่ำ	ต่ำมาก	ต่ำมาก	ต่ำ

หมายเหตุ : รายงานกิจการทางบัญชีกำไร จากหุ้นสหกรณ์การเกษตรศรีประจันต์ จำกัด

๓) การมีฐานะการเงินที่มั่นคง

การวิเคราะห์การมีฐานะที่มั่นคง พิจารณาได้ดังนี้ :-

๓.๑) อัตราส่วนทุนดำเนินงานหรือทุนหมุนเวียน (Working Capital or Current Ratio) อัตราส่วนทุนดำเนินงานหรือทุนหมุนเวียนเป็นการแสดงความสัมพันธ์ระหว่างจำนวนของทรัพย์สินหมุนเวียนและหนี้สินหมุนเวียน อัตราส่วนเปรียบเทียบนี้จะชี้อย่างง่าย ๆ ว่าสหกรณ์ทรัพย์สินหมุนเวียนเกินกว่าหนี้สินหรือไม่ ถ้าหากมีทรัพย์สินหมุนเวียนมากกว่าหนี้สินหมุนเวียนในอัตราที่ไม่เหมาะสมแล้วอาจไม่มีเงินชำระหนี้สินหมุนเวียนได้ จึงเป็นการพิจารณาความคล่องตัวของสหกรณ์การเกษตรและเป็นการวัดความปลอดภัยของฝ่ายบริหาร

การวิเคราะห์อัตราส่วนหมุนเวียนจำเป็นต้องวิเคราะห์สัดส่วนของจำนวนทรัพย์สินต่าง ๆ ที่ประกอบเป็นทรัพย์สินหมุนเวียน ถ้าหากสหกรณ์การเกษตรมีทรัพย์สินหมุนเวียนส่วนใหญ่เป็นเงินสดย่อมมีความคล่องตัวสามารถชำระหนี้สินหมุนเวียนได้ดีควรมีสัดส่วนหนี้สินจำนวนมาก นอกจากนี้จะต้องพิจารณาลักษณะธุรกิจด้วย สินค้าบางประเภทต้องมีอัตราส่วนทุนหมุนเวียนสูงเนื่องจากมีความเสี่ยงภัยสูง

$$\text{อัตราส่วนหมุนเวียนหรือทุนดำเนินงาน} = \frac{\text{ทรัพย์สินหมุนเวียน}}{\text{หนี้สินหมุนเวียน}}$$

เกณฑ์ที่ใช้พิจารณา ๒:๑

จากตารางที่ ๒๕ แสดงให้เห็นถึงอัตราส่วนหมุนเวียนของสหกรณ์ จากผลการวิเคราะห์จะแสดงให้เห็นได้ว่าไม่มีปีใดที่ถึงเกณฑ์มาตรฐาน โดยในปี ๒๕๑๔ มีอัตราส่วนทุนหมุนเวียนสูงสุดเท่ากับ ๑.๘๔ ซึ่งต่ำกว่ามาตรฐาน และในปี ๒๕๒๒ มีอัตราส่วนที่ต่ำมากซึ่งเท่ากับ ๑.๒๑ ดังนั้นสรุปได้ว่าความคล่องตัวในการหมุนเวียนของทุนมีความเสี่ยงสูง นอกจากนั้นจะส่งผลไปถึงความไม่ปลอดภัยของฝ่ายบริหารสหกรณ์

ตารางที่ ๒๕ อัตราร้อยละของเงินของสหกรณ์การเกษตรศรีประจันต์ จำกัด ปี พ.ศ. ๒๕๑๔ - ๒๕๒๔

ปี	๒๕๑๔	๒๕๑๕	๒๕๑๖	๒๕๑๗	๒๕๑๘	๒๕๑๙	๒๕๒๐	๒๕๒๑	เฉลี่ย
รายการ									
ทรัพย์สินหมุนเวียน	๖,๕๐๘,๒๖๓.๖๕	๑๖,๕๓๐,๓๕๖.๕๕	๑๖,๙๒๙,๓๐๖.๖๓	๒๐,๙๑๕,๓๖๘.๙๘	๓๑,๕๑๑,๓๖๓.๙๕	๓๓,๔๓๐,๕๕๓.๘๙	๔๙,๙๔๑,๕๕๓.๙๕	๕๙,๙๔๑,๕๕๓.๙๕	๒๘,๓๖๓,๕๕๓.๙๕
หนี้สินหมุนเวียน	๓,๖๖๘,๙๑๘.๖๙	๙,๕๕๐,๖๖๐.๙๙	๑๑,๕๙๕,๕๕๖.๖๐	๑๖,๕๕๐,๕๕๓.๓๓	๒๖,๕๕๓,๕๕๖.๐๖	๒๖,๕๕๓,๕๕๖.๐๖	๓๖,๕๕๓,๕๕๖.๐๖	๓๖,๕๕๓,๕๕๖.๐๖	๑๘,๕๕๓,๕๕๖.๐๖
อัตราร้อยละของเงินหมุนเวียน	๑.๙๘	๑.๘๕	๑.๘๐	๑.๒๖	๑.๒๑	๑.๒๖	๑.๒๖	๑.๒๖	๑.๒๙
อัตราร้อยละของขาดทุน	๒:๑	๒:๑	๒:๑	๒:๑	๒:๑	๒:๑	๒:๑	๒:๑	๒:๑
ประเมินผล	ต่ำ	ต่ำ	ต่ำ	ต่ำมาก	ต่ำมาก	ต่ำมาก	ต่ำมาก	ต่ำมาก	ต่ำมาก

ที่มา . รายงานกิจการของกองทุนและบัญชีกำไร จากทุนสหกรณ์การเกษตรศรีประจันต์ จำกัด

๓.๒) อัตราส่วนระหว่างหนี้สินและทุน (Debt Ratio or Equity Ratio) อัตราส่วนระหว่างหนี้สินและทุนจะแสดงความสามารถในการชำระหนี้สินระยะยาวของสหกรณ์ เป็นการแสดงความสัมพันธ์ระหว่างเงินทุนที่ได้มาจากเจ้าหนี้ระยะยาวหรือหนี้สินระยะยาวและเงินลงทุนที่ได้มาจากผู้ถือหุ้น เงินลงทุนที่ได้มาจากเจ้าหนี้ยิ่งมากเท่าไรก็หมายความว่า สามารถใช้เงินทุนโดยได้รับผลตอบแทนสูงกว่าอัตราดอกเบี้ยที่ต้องจ่ายให้เจ้าหนี้ซึ่งก็คือ ผู้ถือหุ้น

อัตราส่วนที่พิจารณาได้หลายวิธี เช่น พิจารณาจากหนี้สินบวกหนี้สินระยะยาวต่อส่วนของผู้ถือหุ้นหรือพิจารณาจากอัตราส่วนระหว่างหนี้สินระยะยาวต่อส่วนของผู้ถือหุ้น แต่ในการศึกษาครั้งนี้จะพิจารณาอัตราส่วนระหว่างหนี้สินทั้งหมดต่อทุนของสหกรณ์ (ทุนเรือนหุ้น, เงินทุนสำรอง, ทุนสะสมตามข้อบังคับ)

$$\text{อัตราส่วนระหว่างหนี้สินและทุน} = \frac{\text{หนี้สินทั้งหมด}}{\text{ทุนของสหกรณ์}}$$

เกณฑ์ที่ใช้พิจารณาโดยทั่วไป อัตราส่วนควรต่ำกว่า ๑ ยิ่งต่ำมากยิ่งดี

จากตารางที่ ๓๐ แสดงให้เห็นความสัมพันธ์ระหว่างหนี้สินต่อทุนนั้นสูงมาก จึงทำให้การใช้เงินทุนในการที่จะลงทุนในกิจการใดก็จะเกิดความเสียที่จะต้องนำดอกเบี้ยมาจ่ายคืนแก่เจ้าหนี้ โดยในปี ๒๕๒๒ นั้นจะมีมูลค่าอัตราส่วนหนี้สินต่อทุนเท่ากับ ๓.๑๔ ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์มาตรฐานมาก และในปี ๒๕๑๔ นั้นจะก่อให้เกิดความเสียจนน้อยที่สุดถึงแม้ว่าจะเกินเกณฑ์มาตรฐานไปบ้างก็ตามซึ่งมีค่าเท่ากับ ๑.๐๑ ในขณะที่เกณฑ์มาตรฐานนั้นมีค่าต่ำกว่า ๑

ตารางที่ ๓๐ อัตราส่วนระหว่างหนี้สินและทุนของสหกรณ์การเกษตรศรีประจันต์ จำกัด ปี พ.ศ. ๒๕๑๔ - ๒๕๒๔

ปี	๒๕๑๔	๒๕๑๕	๒๕๒๐	๒๕๒๑	๒๕๒๒	๒๕๒๓	๒๕๒๔	เฉลี่ย
รายการ								
หนี้สินทั้งสิ้น	๓,๒๓๕,๐๒๕.๓๓	๓,๕๕๔,๗๕๙.๘๖	๑๒,๐๐๓,๕๒๖.๗๙	๑๖,๖๑๑,๙๒๗.๖๓	๒๖,๘๙๑,๕๗๔.๓๖	๒๖,๙๑๖,๗๓๑.๔๔	๓๙,๒๐๖,๗๒๕.๙๓	๑๔,๕๖๒,๘๕๙.๒๔
ทุน	๓,๕๒๓,๕๖๘.๑๐	๔,๒๔๘,๐๖๙.๘๓	๕,๒๔๗,๘๓๘.๐๒	๖,๕๒๗,๗๓๖.๐๐	๘,๘๓๙,๑๔๗.๕๕	๙,๗๓๗,๕๘๓.๖๘	๑๓,๕๓๙,๙๑๑.๖๒	๗,๕๖๕,๕๕๕.๒๖
อัตราส่วนหนี้สินต่อทุน	๑.๐๑	๑.๓๖	๒.๒๗	๒.๕๙	๓.๑๔	๒.๗๖	๒.๙๖	๒.๕๔
อัตราส่วนมาตรฐาน	ต่ำกว่า ๑	ต่ำกว่า ๑	ต่ำกว่า ๑	ต่ำกว่า ๑	ต่ำกว่า ๑	ต่ำกว่า ๑	ต่ำกว่า ๑	ต่ำกว่า ๑
ประเมินผล	สูง	สูง	สูงปานกลาง	สูงปานกลาง	สูงมาก	สูงปานกลาง	สูงปานกลาง	สูงปานกลาง

ที่มา . รายงานกิจการทางบุคคลและมีผู้กำกับ ขาดทุนสหกรณ์การเกษตรศรีประจันต์ จำกัด

๓.๓) อัตราส่วนระหว่างทรัพย์สินต่อหนี้สิน

อัตราส่วนระหว่างทรัพย์สินต่อหนี้สิน หมายถึง ทรัพย์สินทั้งสิ้นมีมากกว่าหนี้สินทั้งสิ้นเท่าใด ถ้าอัตราส่วนของทรัพย์สินต่อหนี้สินอยู่ในเกณฑ์สูง โดยปกติพิจารณา ๑.๕:๑ จะมีความปลอดภัยคือ จำนวนทรัพย์สินมีมากกว่าหนี้สิน จึงทำให้สามารถที่จะนำเงินไปลงทุนในกิจการต่าง ๆ ได้ เนื่องจากสามารถมีเงินชำระหนี้ได้ทั้งหมดนั่นเอง

$$\text{ความสามารถในการชำระหนี้สินระยะยาว} = \frac{\text{ทรัพย์สินทั้งสิ้น}}{\text{หนี้สินทั้งสิ้น}}$$

เกณฑ์ที่ใช้พิจารณา ๑.๕:๑ อัตราที่สูงจะมีความปลอดภัยในการดำเนินธุรกิจ

จากตารางที่ ๓๑ สรุปได้ว่าอัตราส่วนระหว่างทรัพย์สินต่อหนี้สินมีอยู่เพียง ๒ปี เท่านั้นที่เกินเกณฑ์ที่ใช้พิจารณาคือ ในปี ๒๕๑๘ ซึ่งเท่ากับ ๑.๕๘:๑ และปี ๒๕๑๙ ซึ่งเท่ากับ ๑.๕๗:๑ แสดงให้เห็นว่าสหกรณ์มีการดำเนินงานที่ไม่ค่อยจะปลอดภัยนัก ดังนั้นการที่จะนำเงินไปลงทุนในกิจการต่าง ๆ จึงก่อให้เกิดความเสี่ยงสูง โดยในปี ๒๕๒๒ อัตราส่วนระหว่างทรัพย์สินต่อหนี้สินของสหกรณ์ต่ำกว่าเกณฑ์ที่ใช้พิจารณามากซึ่งมีค่าเท่ากับ ๑.๓๒:๑

ตารางที่ ๓๑ แสดงอัตราส่วนระหว่างทรัพย์สินของสหกรณ์การเกษตรวิริยะ จำกัด ปี พ.ศ. ๒๕๑๔ - ๒๕๒๔

ปี	๒๕๑๔	๒๕๑๕	๒๕๒๐	๒๕๒๑	๒๕๒๒	๒๕๒๓	๒๕๒๔	เฉลี่ย
รายการ								
ทรัพย์สินคงเดิม	๓,๕๖๔,๖๕๙.๘๓	๑๑,๔๘๓,๔๕๙.๐๓	๑๓,๓๘๑,๑๐๐.๘๑	๕๓,๕๓๙,๖๖๕.๙๘	๓๘,๙๓๐,๓๕๘.๓๓	๓๖,๖๕๘,๐๑๕.๕๖	๕๒,๘๘๒,๕๓๗.๕๕	๕๖,๓๑๒,๔๐๐.๑๕
หนี้สินคงเดิม	๓,๕๖๕,๐๖๕.๓๒	๓,๕๕๘,๓๕๙.๐๕	๑๖,๐๐๓,๕๕๖.๓๙	๑๖,๖๑๑,๕๖๗.๖๓	๒๖,๘๙๑,๘๓๘.๑๒	๒๖,๙๑๖,๓๓๑.๔๘	๓๙,๕๐๒,๓๕๘.๙๓	๑๘,๙๒๒,๔๕๘.๕๘
อัตรากว้างทรัพย์สิน ต่อหนี้สิน	๑.๕๙	๑.๕๓	๑.๔๘	๑.๕๐	๑.๓๖	๑.๓๖	๑.๓๘	๑.๓๘
อัตรากว้างมาตรฐาน	๑.๕:๑	๑.๕:๑	๑.๕:๑	๑.๕:๑	๑.๕:๑	๑.๕:๑	๑.๕:๑	๑.๕:๑
ประเมินผล	สูง	สูง	ต่ำ	ต่ำ	ต่ำมาก	ต่ำ	ต่ำ	ต่ำ

ที่มา : รายงานกิจการของบุคคลและบัญชีกำไรขาดทุนสหกรณ์การเกษตรวิริยะ จำกัด

ปัญหาและข้อเสนอแนะ

ปัญหาในการดำเนินงานของสหกรณ์การเกษตรศรีประจันต์ จำกัด ในระยะแรก จัดตั้งนั้นมีอยู่หลายประการ ซึ่งสืบเนื่องมาจากยังไม่เข้าใจในระบบการดำเนินงานของ สหกรณ์ที่พอสมควร แต่ในปัจจุบันนี้ทางสหกรณ์การเกษตรศรีประจันต์ จำกัด ได้พยายาม ดำเนินการแก้ปัญหาต่าง ๆ ให้ลุล่วงไปได้ด้วยดีบ้างแล้ว แต่ก็ยังคงมีปัญหบางประการ ซึ่งอาจจะเป็นปัจจัยภายในและปัจจัยภายนอกของสหกรณ์เอง แต่เป็นตัวกำหนดให้เกิด ปัญหาเหล่านี้ขึ้น ในที่นี้จะแยกปัญหาออกเป็นประเด็นใหญ่ ๆ ได้ ๒ ประเด็นคือในด้าน สมาชิกและด้านสหกรณ์ ดังรายละเอียดต่อไปนี้

๑. ปัญหาและข้อเสนอแนะทางด้านสมาชิก

๑.๑ วัตถุประสงค์ในการเข้ามาเป็นสมาชิกของสหกรณ์นั้น สมาชิกจะ เข้ามาเพื่อการกู้เงินเป็นอันดับแรก ซึ่งเป็นแนวความคิดดั้งเดิมที่สหกรณ์หลาย ๆ แห่งก็ ประสบปัญหาเช่นเดียวกัน ในปัจจุบันนี้ทางสหกรณ์ได้พยายามทำการส่งเสริมอบรมลดความ- คิดอันนี้ลงไปได้เป็นจำนวนมาก ยังมีเหลือเพียงส่วนน้อยเท่านั้น

ข้อเสนอแนะ ทางสหกรณ์ต้องพยายามส่งเจ้าหน้าที่ส่งเสริมสหกรณ์ รวมทั้งเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องออกไปแนะแนวทางในการที่จะเข้ามาเป็นสมาชิกของสหกรณ์ เพื่อที่จะทำให้การดำเนินงานของสหกรณ์มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น รวมทั้งจำกัดวงเงินการ กู้ให้ลดลง เพื่อสมาชิกจะได้ลดความคิดทางด้านการเงินเสียบ้าง

๑.๒ สมาชิกบางคนยังไม่เข้าใจในระบบสหกรณ์ที่พอควรจึงทำให้ขาด ความร่วมมือและขาดการเอาใจใส่ในการดำเนินงานของสหกรณ์ โดยถือว่าตนเองเป็น เพียงสมาชิกสหกรณ์ เมื่อได้เลือกคณะกรรมการดำเนินงานไปแล้วตนเองก็หมดหน้าที่ จึงไม่ค่อยเข้ามามีบทบาทในการดำเนินงานของสหกรณ์เท่าใดนัก

ข้อเสนอแนะ สหกรณ์จะต้องพยายามสื่อความหมายต่าง ๆ ที่คิดว่าจะเป็นประโยชน์ให้สมาชิกเข้ามามีบทบาทในการดำเนินงานของสหกรณ์ให้มาก

ที่สุดเพื่อที่จะได้ลดปัญหาบางประการที่คาดไม่ถึงได้ เพราะถ้าหากสมาชิกมีส่วนร่วมในการดำเนินงานของสหกรณ์มาก ๆ ก็จะทำให้สมาชิกมีความสัมพันธ์แน่นแฟ้นกันมากยิ่งขึ้น เนื่องจากการที่ได้พบปะกันอยู่เสมอ แลกเปลี่ยนความคิดเห็นซึ่งกันและกัน การดำเนินงานของสหกรณ์ก็อาจจะทำได้ดีกว่าที่เป็นอยู่ก็ได้

๑.๓ การเลือกตั้งคณะกรรมการเข้ามาดำเนินงานสหกรณ์ อาจจะใช้ความสัมพันธ์ส่วนตัวกับการเลือกคณะกรรมการมากเกินไป ในบางครั้งอาจได้ผู้ที่ไม่มีความสามารถในด้านการทำงานสหกรณ์ที่พอควร ซึ่งจะทำให้การดำเนินงานของสหกรณ์ต้องพบกับอุปสรรคต่าง ๆ เป็นจำนวนมาก

ข้อเสนอแนะ ถึงแม้ว่าทางสหกรณ์จะระดมคุณสมบัติของผู้สมัครเอาไว้ว่าต้องมีพื้นฐานดีและเข้าใจในหลักการของสหกรณ์ที่พอสมควร ซึ่งนั่นก็มิใช่ข้อกำหนดที่ตายตัวเสมอไป บางครั้งอาจยืดหยุ่นได้ จึงทำให้เกิดมีปัญหาล้นมาโดยทางที่ดีแล้วควรจะให้สมาชิกได้ทำการเลือกโดยผ่านระบอบประชาธิปไตย แต่ก็ให้ความรู้ทางด้านคุณสมบัติแก่สมาชิกไว้บ้าง เพื่อเป็นแนวทางในการเลือกคณะกรรมการได้ถูกต้องและนอกจากนั้นก็ควรที่จะให้สมาชิกได้มีการเลือกคณะกรรมการขึ้นมาหลาย ๆ คน แล้วจึงค่อยค้นหาตัวแทนจริง ๆ เพียงคนเดียวในกลุ่มของเขาเท่านั้นซึ่งถ้าได้คณะกรรมการที่ดีได้

๒. ปัญหาและข้อเสนอแนะด้านสหกรณ์

๒.๑ ด้านการจัดการ ปัญหาในด้านการจัดการของสหกรณ์การเกษตรศรีประจันต์ จากที่นี้ไม่ค่อยจะมีปัญหาเท่าใดนักเพราะทางสหกรณ์เองได้ผู้จัดการที่เรียกว่ามีความประสพการณ์ในด้านการจัดการมาเป็นอย่างดี รวมทั้งการดำเนินงานของสหกรณ์เองก็เป็นไปด้วยความราบรื่น เพราะว่าสมาชิกเองก็ให้ความร่วมมือแก่ทางสหกรณ์มาก จะเห็นขอบเขตอยู่แต่เพียงว่าการกำหนดแผนดำเนินงานของสหกรณ์นั้นควรจะเป็นแผนระยะยาวดีกว่า การกำหนดแผนในระยะสั้นเพียงปีเดียว ซึ่งไม่สามารถดำเนินการได้ต่อเนื่องและจำนวนของเจ้าหน้าที่ส่งเสริมทางด้านสหกรณ์มีน้อยเกินไป ซึ่งทางสหกรณ์เองมีสหกรณ์อำเภอ ๑ คนเจ้าหน้าที่ส่งเสริมสหกรณ์ระดับ ๔ อีก ๑ คน นักวิชาการระดับ ๓ อีก ๑ คน เท่านั้น ซึ่งเมื่อเทียบกับจำนวนสมาชิกแล้ว จะเห็นได้ว่าเป็นอัตราส่วนที่น้อยมาก

ข้อเสนอแนะ สหกรณ์ควรที่จะกำหนดแผนดำเนินงานในระยะยาว เอาไว้เพื่อที่จะได้ดำเนินงานของสหกรณ์ได้อย่างต่อเนื่อง และแก้ไขปัญหายุ่งยากในการดำเนินงานของสหกรณ์ได้อย่างดีด้วย เพราะว่า การกำหนดแผนงานระยะยาวจะทำให้พบกับข้อแก้ไข ปัญหาต่าง ๆ มากและค่อย ๆ แก้ไขปัญหาเหล่านั้นลงได้ ซึ่งจะเป็นผลอย่างที่ดีต่อสหกรณ์เป็นอันมาก สอนทางค่านจำนวนเจ้าหน้าที่ส่งเสริมสหกรณ์นั้นควรที่จะเพิ่มให้สูงขึ้นกว่าที่เป็นอยู่โดยอาจจะทำการคัดเลือกจากตัวสมาชิกเองที่มีความรู้ทางด้านสหกรณ์แล้วไปแนะนำกันเองอีกก็เป็นได้

๒.๒ ด้านการดำเนินธุรกิจ

- ธุรกิจการซื้อ สหกรณ์จะเน้นหนักทางด้านปุ๋ยกับยาปราบศัตรูพืชเท่านั้น ซึ่งตามความเป็นจริงแล้วทำให้สหกรณ์เสียผลประโยชน์ที่ควรจะได้รับเป็นจำนวนมาก

ข้อเสนอแนะ สหกรณ์ควรที่จะจัดหาวัสดุที่จำเป็นต่องใช้ในการประกอบการทาง การเกษตรมาจำหน่ายให้แก่สมาชิกให้มีจำนวนมากกว่านี้เพื่อที่จะทำให้ได้รับกำไรจากธุรกิจนี้ รวมทั้งแนะนำให้สมาชิกมาจัดซื้อสินค้าที่จำเป็นเพื่อที่จะได้รับผลกำไรแบ่งปันตามสิ้นปีด้วย

- ธุรกิจการขาย สหกรณ์จะทำการรวบรวมผลผลิตเกษตร คือ การรวบรวมข้าวเปลือก แต่ในปัจจุบันนี้ก็ได้ทำการรวบรวมอ้อยด้วย ปัญหาที่อาจอยู่ที่ผลผลิตของสมาชิกในบางครั้งอาจจะไปตกกับมือของพ่อค้าคนกลาง เนื่องจากสหกรณ์รวบรวมผลผลิตได้ไม่หมด

ข้อเสนอแนะ สหกรณ์ควรจัดหามาตรการในการรวบรวมผลผลิตของสมาชิกให้รัดกุมกว่าที่เป็นอยู่ในปัจจุบัน เพื่อป้องกัน การกำหนดราคาของพ่อค้าคนกลาง รวมทั้งการกำหนดจำนวนของผลผลิตไว้พร้อมกัน การประเมินผลผลิตที่คาดว่าจะได้รับ ซึ่งจะทำให้การระบายผลผลิตสู่ตลาดทำได้สะดวกยิ่งขึ้น

- ธุรกิจเครดิต สหกรณ์มีแหล่งเงินทุน จากธนาคารเพื่อการเกษตร และสหกรณ์ สาขาสุพรรณบุรี เพียงแห่งเดียวทำให้ปริมาณเงินทุนไม่เพียงพอต่อความต้องการของสมาชิก

ข้อเสนอแนะ สหกรณ์ควรจัดหาแหล่งเงินทุนให้มากกว่านี้ หรือ
อาจกระทำได้โดยการแนะนำให้สมาชิกมาฝากเงินกับสหกรณ์ให้มากขึ้น รวมทั้งการจัดการ
ค้ำต่าง ๆ เพื่อที่จะทำให้หมุนเวียนในการดำเนินงานของสหกรณ์เพิ่มสูงขึ้นมากกว่าเดิม
และช่วยเหลือค้ำเงินกู้ให้แก่สมาชิกที่ขาดแคลนเงินทุนค้ำประกอบอาชีพเกษตรกรรมต่อไป

บรรณานุกรม

- กรมส่งเสริมสหกรณ์ คู่มือการสอนวิชาการสหกรณ์ในโรงเรียน กส. ๓๔
พิมพ์ครั้งที่ ๓, ๒๕๒๔
- คู่มือสหกรณ์ฉบับชาวบ้าน กส. ๔๕ พิมพ์ครั้งที่ ๓, ๒๕๒๓ :
โรงพิมพ์ รุ่งศิลป์การพิมพ์ (๑๙๗๗) จำกัด กรุงเทพฯ.
- รายงานผลการจัดระดับชี้วัดความสามารถของสหกรณ์การเกษตร
และสหกรณ์นิคม ประจำปี ๒๕๑๔ - ๒๕๒๔
- กิ่งกนก พิทยานุคุณ การบริหาร ฉบับแก้ไขและพิมพ์ครั้งที่ ๓, ๒๕๒๔ :
โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
- จุมพล สวัสดิ์คิยากร หลักและวิธีวิจัยทางสังคมศาสตร์ กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์
สุวรรณภูมิ
- เทพ ไสยานนท์ ประเทศไทยกับการสหกรณ์ กองส่งเสริมและเผยแพร่
สันนิบาตสหกรณ์แห่งประเทศไทย, ๒๕๒๒
- ประคิษฐ์ มีธนิมา บทบาทของสหกรณ์การเกษตรและสหกรณ์ในการพัฒนาเศรษฐกิจ
และสังคมชนบทไทยพระนคร : โรงพิมพ์สหกรณ์การชายและ
การซื้อแห่งประเทศไทย, ๒๕๑๔
- พิชัย สารภักดิ์ การศึกษาสหกรณ์นิคมในรูปการพัฒนาชุมชน : ศึกษาเฉพาะกรณี
สหกรณ์นิคมวังไทร จำกัด กิ่งอำเภอวังจันทร์ จังหวัดระยอง
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, ๒๕๒๓
- รวงพร อิมผล การวิเคราะห์การดำเนินงาน ปัญหาและอุปสรรคของสหกรณ์
เคหสถาน กรุงเทพฯ จำกัด พ.ศ. ๒๕๑๔ - ๒๕๒๓ บัณฑิต
วิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, ๒๕๒๖

บรรณานุกรม (ต่อ)

สหกรณ์การเกษตรศรีประจันต์ จำกัด รายงานกิจการ งบดุลและบัญชีกำไรขาดทุน
ประจำปี ๒๕๑๔ - ๒๕๒๔

โสภณ ดวงสวัสดิ์ หนังสือขบวนการสหกรณ์ในประเทศไทย ภาควิชาเศรษฐศาสตร์
สหกรณ์ คณะเศรษฐศาสตร์และบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัย-
เกษตรศาสตร์, ๒๕๒๕

สำนักงานฝ่ายการปกครอง อำเภอสรีประจันต์ สถิติประชากร พื้นที่ ประวัติอำเภอสรีประจันต์ การปกครองและสภาพทั่วไปของอำเภอสรีประจันต์

อำนาจ แสงโนรี การวิเคราะห์เชิงปริมาณ (Quantitative Analysis)
ภาควิชาบริหารธุรกิจเกษตร สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้า
วิทยาเขตเจ้าคุณทหาร ลาดกระบัง, ๒๕๒๖

ภาคผนวก

SIMPLE REGRESSION

BY APICHARD DETPREECHAR

Y	X	EST.Y
855017.32	0	526184.512
890684.79	1	941134.038
1360404.54	2	1356083.56
1534250.67	3	1771033.09
1896253.54	4	2185982.62
2152703.02	5	2600932.14
3707917.74	6	3015881.67

Y= 526184.512 + 414949.526 X
R2= .838215766 S.E.= 1.86105388E+11
T-VALUE OF B= 5.08973083

READY.

ภาคผนวก ๑ การวิเคราะห์แนวโน้มรายได้อันปี ๒๕๑๔-๒๕๒๔ ด้วยเครื่องไมโครคอมพิวเตอร์
(Micro - Computer)

SIMPLE REGRESSION

BY APICHARD DETPREECHAR

Y	X	EST.Y
224190.14	0	142892.546
421100.27	1	379419.169
763913.22	2	615945.792
553014.69	3	852472.414
861809.09	4	1088999.04
1390217.94	5	1325525.66
1753061.55	6	1562052.28

$Y = 142892.546 + 236526.623 X$
 $R^2 = .880696011$ $S.E. = 4.24401611E+10$
 $T\text{-VALUE OF } B = 6.07533926$

READY.

ภาคผนวก ๒ การวิเคราะห์แนวโน้มรายจ่ายปี ๒๕๑๘-๒๕๒๘ ด้วยเครื่องไมโครคอมพิวเตอร์
(Micro - Computer)

SIMPLE REGRESSION

BY APICHARD DETPREECHAR

Y	X	EST.Y
7298629.4	0	4643797.73
11842829	1	11866798.5
17741100.8	2	19089799.4
23279662.9	3	26312800.2
34930725.8	4	33535801
36654015.6	5	40758801.8
52442637.6	6	47981802.6

Y= 4643797.73 + 7223000.81 X
R2= .96259696 S.E. = 1.13523498E+13
T-VALUE OF B= 11.3436755

READY.

ภาคผนวก ๓ การวิเคราะห์แนวโน้มทรัพย์สินปี ๒๕๑๔-๒๕๒๔ ด้วยเครื่องไมโครคอมพิวเตอร์
(Micro - Computer)

SIMPLE REGRESSION

BY APICHARD DETPREECHAR

Y	X	EST. Y
3675065.3	0	1802793.68
7558759.1	1	7509482.21
12003226.8	2	13216170.7
16611927.6	3	18922859.3
26491578.3	4	24629547.8
26916731.9	5	30336236.3
39202725.9	6	36042924.9

Y= 1802793.68 + 5706688.53 X
R2= .962563896 S.E.= 7.09279564E+12
T-VALUE OF B= 11.3384702

READY.

ภาคผนวก ๔ การวิเคราะห์แนวโน้มที่สิ้นปี ๒๕๑๔-๒๕๒๔ ด้วยเครื่องไมโครคอมพิวเตอร์
(Micro - Computer)

SIMPLE REGRESSION

BY APICHARD DETPREECHAR

Y	X	EST. Y
630827.18	0	383291.966
469584.52	1	561714.869
596491.32	2	740137.772
981235.98	3	918560.674
1034444.45	4	1096983.58
762485.08	5	1275406.48
1954856.19	6	1453829.38

Y = 383291.966 + 178422.903 X
R² = .592776649 S.E. = 1.2247031E+11
T-VALUE OF B = 2.69782769

READY.

ภาคผนวก ๕ การวิเคราะห์แนวโน้มกำไรสุทธิปี ๒๕๑๔-๒๕๒๔ ด้วยเครื่องไมโครคอมพิวเตอร์
(Micro - Computer)